

YA MANI DYAG un Mani Tagasunul

¹ Kakaidwan kun Teofilo, sa nunan sulat ku kamu, insulat kuy dinyag Jesus buy in-aral na paubat sa umpisa yan nangaral ²⁻³ angga sa allun intag-ay ya sa langit. Nati si Jesus sa kurus, nuwa nanguman yan nabyay buy malakêy dinyag na amên pagpapêtgan na abiin. Buy sa apattapuy allu, katiumnu yan nagpakit sa mani pinili nay apostul buy pansabin na kallay tungkul sa pag-arin Bapan Namalyari. Intipan na êt kallay mani utus sa kapamilatan Ispiritun Bapan Namalyari. ⁴ Gisay allu, kaban mipupulung sila kaawyun si Jesus, intipan na kallay, “Agana kaw pun mita sa Jerusalem. Etêngên yu pun na impangakun Bapan Namalyari kamuyuy Ispiritu na. Sinabi kinay abiin kamuyu sabitun nuna. ⁵ Ta si Juan ya Mamawtismu, namawtismu ya sa lanêm, nuwa pamakayarin dakun umnuy allu, bawtismuwan kaw sa Ispiritun Bapan Namalyari.”

Ya pag-udung Jesus sa langit

⁶ Sên nititipun na mani apostul buy si Jesus, pinatang laya, “Panginuun, ati nayi ya panawun iudung muy pag-ari sa Israel sa mani Israelita?”

⁷ Nakitbay si Jesus, “A yina kaylangan matandan nu makanu malyari ya mani intakdan Bapa ku sa kapamilatan kapangyarian na. ⁸ Nuwa sa pallumatêng Ispiritun Bapan Namalyari kamuyu, biyan nakaw kapangyarian. Buy sikaw wa magpapêtêg tungkul kangku sa mani tawu baydi sa balayan Jerusalem, sa prubinsyan Judea, sa prubinsyan Samaria buy sa kaganawan lugal baydi sa babun luta.”

⁹ Pamakayarin sinabin Jesus ya abiin, nitag-ay yina sa langit. Buy kaban pakaêlêwên layan pamatatag-ay, nasaniapan ninan ulap angga sa a layna nakitan. ¹⁰ Kaban mamakaêlêw sila sa langit, bêngat tan nidêng sa dani lay luway ang-el ya nakayaming naputi. ¹¹ Buy sinabin luway ang-el, “Sikaw wa mani taga prubinsyan Galilea, siyan nakaidêng kaw yapun baydin nakaêlêw sa langit ta? Si Jesus ya nakitan yun nitag-ay papakun sa langit, mag-udung ya baydi sa babun luta. Buy nu parasaantu yuyan nakitan na nitag-ay papakun sa langit, para êt bayduy pag-udung na baydi sa babun luta.”

Ya pamilin mani apostul sa kasagilin Judas

¹² Kabay nag-udung ya mani apostul sa balayan Jerusalem ubat sa Bung-uy mani Ulibu. Ya bung-uy ya ati, kulang tan pêrad sa gisay kilometru ya dayu na sa Jerusalem. ¹³ Sên nilatêng silayna sa Jerusalem, nagdaus silan nagdakêy sa bibiyan lay kuwartu ya idi sa têngêl. Ya mani ati sabay silan Pedro, Juan, Santiago, Andres, Felipe, Tomas, Bartolome, Mateo, Santiago ya anak Alfeo, si Simon ya manalangsang sa gubernun Roma, buy si Judas ya anak kaatag Santiago. ¹⁴ Pawa silan miaawyun manalangin kaawyun ya dakun umnuy babayi buy si Maria ya indun Jesus buy ya mapatêl Jesus ya lawyaki.

¹⁵ Sên nilabas say dakun umnuy allu, nititipun na mani manampalatayay dilag bilang dinalan buy luwampu. Nidêng si Pedro buy sinabi na, ¹⁶ “Mapatêl kuway, kaylangan matupad da kasulatan na impatandan Ispiritun Bapan Namalyari kan Arin David sabitun nuna ya tungkul kan Judas Iscariote, ya sabay ya nanawup nandakêp kan Jesus. ¹⁷ Sabitun nuna, kaawyun yan si Judas bilang apostul ya pinilin Jesus amên maglingkud kana.”

¹⁸ (Nuwa si peray pinamayad kan Judas sa nadawak ka dinyag na, pinanalih nan luta. Sa lutay nasaliw na, nagnabu yan nipalukub buy inlumtus ya bituka nan niawas sa laman. ¹⁹ Natandan kaganawan tawu sa Jerusalem ya nalyari kan Judas. Kabay ya lutan abitu, binêg lan Akeldama ya labay sabin sa sabi la, “Panggitnan ya Dilag Daya.”)

²⁰ Sinabi pun êt Pedro,
 “Nakasulat sa mani librun Kanta ya tungkul kan Judas,
 ‘Pasawan tanay bibiyan na
 buy ayin nan malyarin manugêl baydu.’ ”*
 Buy nakasulat êt,
 “Idin ta sa kaatag ya katungkulan na.”†

²¹⁻²² Sinabi pun êt Pedro, “Kabay sêpat kitaminan mamilin tawuy panagili kan Judas ya makaawyun yan mamipapêtêg sa pangabyay manguman Panginuun Jesus. Kaylangan ya pilin tamu, gisa sa mani pagkaawyun yan sabitun kaawyun tamu pun si Jesus, paubat sabitun nag-pabawtismu ya kan Juan ya Mamawtismu angga sa gintan ya papakun sa langit.” ²³ Kabay lagyun luway liyaki ya sinabi la. Ya gisa, si Jose ya pambêgên Barsabas buy pambêgên êt Justo. Ya gisa êt, si Matias. ²⁴ Pamakayari, nanalangin sila, sinabi la, “Panginuun, tanda muy idi sa bêkên kaganawan tawu. Kabay ipatanda mu kanyan nu sisabêt sa luway pilin mun ²⁵ daygên apostul bilang kasagilin Judas. Ta binukutan Judas ya pandaygên na bilang gisay apostul buy naku ya sa gisay lugal la nanaspat kana.” ²⁶ Pamakayari lan nanalangin, nibagutan sila. Ya nabagut la, si Matias. Kabay si Matias ya indagdag sa mapu buy gisay apostul.

* **1:20** 1:20 Mani Kanta 69:25. † **1:20** 1:20 Mani Kanta 109:8.

2

Ya pallumatêng Ispiritun Bapan Namalyari

¹ Sên inlumâtêng ya allun pestan mani Judioy pam-bêgên Pentecostes, nagtipun sa gisay bali ya kaganawan manampalataya kan Jesus. ² Kaban mititipun sila, mamakun ni, nakalêngê silan sênêg sa buun bali. Ya sênêg ga ati, ubat sa langit ya nanuwad malakas ya angin. ³ Buy dilag silan nakit ya paran apuy ya nanuwad dila ya nagugpa sa balang gisa kalla. ⁴ Natupus Ispiritun Bapan Namalyari ya kaganawan idi baydu buy nakapagsabi silan magmikakanayun na sabi ya a la pun natandan.

⁵ Amêsên sa panawun abitu, dilag êt mani Judioy idi sa Jerusalem ya manunul sa Kautusan Bapan Namalyari. Ubat sila sa magmikakanayun na bansa buy asê pariparisuy sabi la. ⁶ Sên nalêngê lay sênêg, pinaras lan naku sa pagtipunan mani manampalataya. Nakaupapas sila gawan nalêngê lay magsabi ya mani manampalataya sa mani sabin mani mallêngê. ⁷ Kabay sinabi la, “Aw indi, alwa nayin taga prubinsyan Galilea ya mani tawun ati sila? ⁸ Uysiyang makapagsabi sila yan sabi tamu ta? ⁹ Dilag baydi kantamun taga Partia, taga Media, taga Elam, taga Mesopotamia, taga Judea, taga Capadocia, taga Ponto buy taga Asia. ¹⁰ Ya kaatag kantamu taga Frigia, taga Pamfilia, buy taga Egipto. Buy dilag êt ubat sa mani lugal ya sakup Libya ya narani sa Cirene. Dilag êt taga balayan Roma, ¹¹ ya mani Judio buy alwan Judio ya napasunul êt sa mani paniwalan mani Judio. Buy ya kaatag, taga Creta buy taga Arabia. Nuwa ya abiin sila, mani taga Galilea. Uysiyang mangalêngê tamu sila yan magsabi sa sabi tamu ta tungkul sa mamakaupapas ya dinyag Bapan Namalyari?”

¹² Nakaupapas sila buy a la makwan maisip pa nalyari. Kabay nipapatang sila, “Sabêt ta labay sabin ati?” ¹³ Nuwa ya kaatag, inuyam lay mani manampalataya. Sinabi la, “Kay malasing ya mani tawun abiin!”

Ya pangaral Pedro

¹⁴ Kabay nidêng si Pedro kaawyun na mapu buy gisay apostul buy masnêg nan sinabi, “Sikaw wa mapatêl kun mani Judio buy sikaw wa kaatag manugêl sa Jerusalem, pakalêngê kaw, ta itutu ku nu sabêt ta labay sabin ati ya mangapalyari amêsên. ¹⁵ Indap yu nu kay malasing kay. A kay malasing, ta tanda tamuy ayin maglasing un alas nuwebin maranun. ¹⁶ Ya mangapalyari amêsên kanyan, sabay ya katuparan sinabin propeta Joel sabitun nuna,

¹⁷ ‘Ati ya pansabin Bapan Namalyari, “Ya daygên ku sa tawlin allu bayu sa katganan babun luta, iutus kuy Ispiritu ku sa kaganawan layin tawu.

Ya mani anak yuy lawyaki buy babayi,
mamipatandan mani sabi ku.

Ya mani bayuntawu yuy
makakit sulêplêp pa ipasulêplêp ku kalla.

Ya mani mangatwa yuy lawyaki,
makataynêp silan taynêp pa ipataynêp ku kalla.

¹⁸ Sa allun abitu, iutus kuy Ispiritu ku sa mani lawyaki buy sa mani babayi ya lingkud ku, buy ipatanda lay mani sabi ku.

¹⁹ Mamipakit takun mani mamakaupapas sa langit buy mani tanda' sa luta sa kapamilatan daya, apuy, buy makudpay asuk.

²⁰ Dumiglêm ma allu,
buy umudit ta buwan kaparisun daya.

Malyari ya abiin bayu lumatêng nga alluy ayin kaparisu buy mamakaupapas ya sabay ya allun palumatêng Panginuun.

²¹ Buy nu sisabêt man na mamêg sa Panginuun, miligtas ya.” ’ ”*

²² Insundun Pedroy pagsabi na, “Kabay sikaw wa kaparisu kun Israelita, pakalêng-ên yuy ati! Si Jesus ya taga Nazaret, in-utus yan Bapan Namalyari kantamu. Buy pinagpapêtgan Bapan Namalyari ya abiin sa kapamilatan mani imala, mamakaupapas, buy tanda' ya dinyag Jesus. Tanda yuy kaganawan abiin tagawan nalyari baydi kamuyu. ²³ Sabitun nuna pun, tanday nan Bapan Namalyari ya igawang kamuyu si Jesus ta taganan parabaysên na palanu na. Impapati yuya sa mani makasalanan na tawu ya nipaku kana sa kurus. ²⁴ Nuwa pinabyay yan Bapan Namalyari buy inligtas sa kapangyarian kamatyan, gawan asê malyarin manugêl nati si Jesus. ²⁵ Ati ya impasabin Bapan Namalyari kan Arin David tungkul kan Jesus, ‘Nakit kuy Bapan Namalyari ya pawan idi sa arapan ku.

Gawan pawa kuyan kaawyun,
asê magmikakunuy nakêm ku.

²⁶ Kabay masayay bêkê ku buy a ku mabênbênan na bêbêy kun mangulimên kan Bapan Namalyari.

Agyan mati yaku, dilag gaku pun kapilmian na mabyay yakun manguman.

²⁷ Gawan a mu paulayan na kaladwa ku baydu sa lugal la nangamamati.

Buy a mu êt paulayan bumatay bangkay Banal la Lingkud mu.

²⁸ Impatanda mu kangkuy mabyay yaku.

* 2:21 2:21 Joel 2:28-32.

Buy gawan pawa katan pagkaawyun, sadyay tula ku.
”†

²⁹ Sinabi pun êt Pedro, “Sikaw wa mani kaparisu kun Judio, sabitun sinabin Arin David da abiin, malinaw wa alwan sarili nay pantukuyun na. Tanda tamuy nati si Arin David buy angga amêsên, tanda tamu nu saantu yan nakalbêng. ³⁰ Si David, gisa ya sa mani propeta. Buy tanda nay impangakun Bapan Namalyari kana ya gisa sa mani layi nay mamisundu sa pag-ari na. ³¹ Sabitun nuna, tanday nan Arin David da pabyayên Bapan Namalyari si Cristu ya impangaku na. Kabay insabin David da tungkul kana, ‘A naya pinaulayan sa lugal la nangamamati. Buy a na pinaulayan binumatay bangkay na.’ ³² Si pantukuyun na sabay si Jesus ya pinabyay Bapan Namalyari. Buy mag-papêtêg kay kaganawan sa pangabyay nan manguman. ³³ Sabay siyay intag-ay Bapan Namalyari sa langit buy impaiknu sa wanan na.‡ Buy natanggap nay impangakuy Ispiritu ya sabay êt ta indin na kanyan buy abiin na mangakitan yu buy mangalêngê yu amêsên. ³⁴ Ta alwan si Arin David da gintan sa langit, nun a si Jesus ya Panginuun na. Kabay sinabin David,

‘Sinabin Bapan Namalyari sa Panginuun ku,
“Miknu ka sa wanan ku,

³⁵ angga sa mapasuku ku kamuy mani kapati mu.” ’ ”

³⁶ Insundun Pedroy pagsabi na, “Kabay sikaw wa kaganawan kaparisu kun mani Israelita, sêpat yun matandan ya si Jesus ya impapaku yu sa kurus, sabay siyay dinyag Bapan Namalyarin Panginuun buy sabay siyay Cristuy impangaku na!”

† 2:28 2:28 Mani Kanta 16:8-11. ‡ 2:33 2:33 Ya tungkulan sa wanan Bapan Namalyari sabay ya tungkulan un karangalan buy kapangyarian.

³⁷ Sên nalêngên mani tawuy abitu, nabêgbêg ga nakêm la. Kabay namatang sila kan Pedro buy sa kaawyun nan mani apostul, sinabi la, “Mapatêl kuway, sabêt kayêk ka sêpat yan daygên?”

³⁸ Nakitbay si Pedro kalla, “Ya balang gisa kamuyu, magsisi buy itgên yuy panyag yun kasalanan. Buy mag-pabawtismu kaw sa lagyun Jesu Cristu amên mapatawad da mani kasalanan yu buy matanggap yuy pan-idin Bapan Namalyari ya ayin kaatag nun a ya Ispiritu na. ³⁹ Tagawan na Ispiritun Bapan Namalyari, sabay ya impangaku na kamuyu buy sa mani anak yu buy sa kaganawan tawuy idi sa mangarayuy lugal. Impangakun Bapan Namalyari ya Panginuun tamuy ati sa sisabêt man na tawuy bêgên nan magdani kana.”

⁴⁰ Malakê pun êt ta pagpapêtêg ga sinabin Pedro kalla. Buy inyawad na êt kallay paradi, “Agana kaw makiawyun sa mani layi amêsên na mapanyag kadawakan amên miligtas kaw sa parusay lumatêng.”

⁴¹ Malakêy naniwala sa sinabin Pedro. Kabay nag-pabawtismu sila. Sa allu êt abitu, tatluy libuy tawuy nidagdag sa mani manampalataya kan Jesus. ⁴² Ya mani bayun nanampalataya kan Jesus, pawa silan mamaku sa mani apostul amên mallêngê sa mani pan-ituru la, pawa silan mibêbêtêk bilang mipapatêl sa panampalataya, pawa sila êt miaawyun mangan tinapay[§] buy pawa silan manalangin.

Ya pamibiyaybiyay mani manampalataya

⁴³ Gawan sa kapangyarian Bapan Namalyari, nakadyag ya mani apostul un malakêy mamakaupapas buy tanda'. Kabay ya mani tawuy idi baydu, nalimu sila kan Bapan

§ 2:42 2:42 Mangan silan tinapay bilang pangganaka la sa nalyari kan Jesus.

Namalyari. ⁴⁴ Ya mani manampalataya kan Jesus, dilag silan gigisay nakêm buy ya pibandiyan la, piniaagêm la. ⁴⁵ Pan-isaliw lay luta buy pibandiyan la, ta ya peray naabli la, pan-idin la sa balang gisa ayun sa kaylangan la. ⁴⁶ Allu-allu silan mititipun sa Templu. Miaawyun silan mangan sa balin balang gisa un dilag mangêd da nakêm buy tula. ⁴⁷ Buy pawa lan pan-ulimênên si Bapan Namalyari. Panggalangên sila êt mani tawuy idi baydu. Allu-allu pan-idagdag Panginuun kallay mani tawuy inligtas na sa parusay lumatêng.

3

Ya pamaiyul sa tawuy lumpu

¹ Gisay allu sên alas tres san kaawat, naku si Pedro buy si Juan sa Templu. Uras panalangin na abitu. ² Baydu sa Templu, dilag pambêgên Mangêd da Pasbul. Dilag gisay liyaki bayduy lumpu ubat ta sa in-anak ya. Allu-allu panggêtan laya baydu amên magpalimus ya sa mani mansumun sa Templu. ³ Sên nakit na silan Pedro buy si Juan na pasun sa kasawangan Templu, nanyawad yan limus kalla. ⁴ Pinakaêlêw yan Pedro buy si Juan. Sinabin Pedro, “Elêwên mukay.” ⁵ Kabay nangêlêw wa liyaki kalla, gawan piêêtêng nay biyan layan pera.

⁶ Nuwa sinabin Pedro kana, “Ayin nakun pera o gintu, nuwa dilag gakun idin kamu. Sa lagyun Jesu Cristu ya taga Nazaret, midêng ka buy mita ka.” ⁷ Tinalan Pedroy wanan gamêt na buy impaidêng naya. Tambêng pinumas-êy ya bitis buy tulatud na. ⁸ Kabay tambêng yan nidêng buy nakabita. Pamakayari, nakilaku ya kallan Pedro sa kasawangan Templu. Nibitabita yan nag-ukdu-ukdun mangulimên kan Bapan Namalyari. ⁹ Nakitan kaganawan na nakabita ya buy mangulimên nina kan Bapan Namalyari. ¹⁰ Nalupan lay sabay siya awêd da abituy liyaki ya

lumpu ya magpalimus sa mani mansumun sa pambêgên lan “Mangêd da Pasbul” sa Templu. Kabay sadyay upapas la sa nalyari kana.

Ya pagsabin Pedro sa mani tawuy idi sa Balkun Solomon

¹¹ Pamakayarin abitu, asina imbul-is liyaki si Pedro buy si Juan. Kaban mamita sila sa pambêgên lan “Balkun Solomon,” kapagtalantalan na kalla. Nipamwayun nagdani kallay kaganawan tawu, gawan nakaupapas sila sa nalyari. ¹² Pamakakit Pedro sa mani tawu, sinabi na kallay, “Mapatêl kun Israelita, uysiyen nakaupapas kaw ya sa nalyari ta? Buy papakaêlêwên yukay yata? Indap yu nayi nu napabita yan na tawun ati gawan sa sarili yan kapangyarian o sa panunul yan sa kalabayan Bapan Namalyari? Asê! ¹³ Alwan sikay ya namaiyul kana, nun a ya Bapan Namalyarin mani ninunu tamu ya silan Abraham, Isaac, buy Jacob amên maparangalan na si Jesus ya Lingkid na. Si Jesus sabay ya indin yu sa mani manungkulan buy insakwil yuya sa arapan Gobernador Pilato, agyan ibus nayna dayi. ¹⁴ Agyan sabay siyay Banal buy Matinêk ka Lingkid Bapan Namalyari, insakwil yuya buy inyawad yu kan Pilatoy ibus ya gisay mamatin tawu. ¹⁵ Impapati yuy pangubatan biyay ya ayin katganan, nuwa pinabyay yan Bapan Namalyari. Sikay ya magpapêtêg ga nabyay yan manguman, ta nakitan yan ya. ¹⁶ Ya panampalataya sa kapangyarian lagyun Jesus sabay ya nakapabita sa liyakin ati ya makit buy malupan yu. Nalyari ya ati gawan sa panampalataya kan Jesus. Buy agyan sikaw, napagpapêtgan yuy inumiyul ya.”

¹⁷ “Buy amêsên na mapatêl, tanda kuy nadyag yun impapati si Jesus buy mani mamunu yu gawan a yu tanda nu sisabêt yan tagana. ¹⁸ Nuwa sên dinyag yu kanay abiin, natupad day impatandan Bapan Namalyari awlagi

sa kapamalatan mani propeta ya si Cristu, kaylangan nan madanasan na pamasakit. ¹⁹ Kabay sêpat kawnan magsisi buy magdani kan Bapan Namalyari amên patawarên nay mani kasalanan yu. ²⁰ Nu daygên yuy abiin, matanggap yuy bayuy katigsawan na ubat sa Panginuun buy iutus na si Jesus ya Cristuy intalaga na para kamuyu sabitun nuna pun. ²¹ Nuwa kaylangan pun manugêl si Jesus sa langit angga sa lumatêng nga panawun ibayun Bapan Namalyari ya kaganawan bagay ayun sa impangaku na sabitun nuna sa kapamalatan mani banal la propeta na. ²² Ta paradi ya sinabin Moises sabitun nuna tungkul kan Cristu, ‘Ya Bapa yun Namalyari ya mamilin gisay propetay nanuwad kangku ya kalayi yu. Sêpat yun sunulun na kaganawan sabin na kamuyu. ²³ Nu sisabêt man na asê manunul sa pansabin propetan abitu, ipapawa yan Bapan Namalyari sa mani tawu na amên upudun ya.’ ”*

²⁴ Insundun Pedroy pagsabi na, “Ya kaganawan propetan Bapan Namalyari paubat kan Samuel, impatanda lay tungkul sa mani mangapalyari amêsên. ²⁵ Sikitamuy makapagmanan mani impangakun Bapan Namalyari sa kapamalatan mani propeta na. Buy kaawyun kitamu êt sa kasunduwan Bapan Namalyari sa mani ninunu tamu sabitun sinabi na kan Abraham, ‘Pagpalên kuy kaganawan tawu sa kapamalatan layi mu.’ ²⁶ Kabay pinilin Bapan Namalyari ya Lingkud na buy nuna nan inutus kantamun mani Judio amên pagpalên na kitamu sa kapamalatan panawup na kantamun lakwanan ya panyag nadawak.”

4

Si Pedro buy si Juan sa arapan mangatwan Judioy man-

* 3:23 3:23 Deuteronomio 18:15; 18:18; 18:19.

gatuynungan

¹ Kaban magsabi pun si Pedro buy si Juan sa malakêy idi baydu sa Balkun Solomon sa Templu, dilag inlumatêng nga dakun umnuy pari kaawyun lay kapitan mani magbantay sa Templu buy mani Saduseo. ² Sadyay suluk la kan Pedro buy kan Juan gawan pan-iaral la sa mani tawuy mabyay manguman ya nangamamati gawan nabyay si Jesus. ³ Kabay dinakêp la si Pedro buy si Juan. Litisin la sila dayi nuwa gawan yabi yana, insukul la tana sila anggan maranun. ⁴ Paraman baydu, malakê sa mani nallêngê sa pangaral lay nanampalataya kan Jesus. Kabay nidagdag ya bilang la angga sa niras limay libuy lawyaki.

⁵ Pamakawasak, nipupulung sa Jerusalem ma mani mamunu, ya mani mangatway manungkulan buy mani manurun Kautusan. ⁶ Idi êt baydu si Anas ya pinakapuun pari, si Caifas, si Juan, si Alejandro buy ya kaatag kamaganak Anas. ⁷ In-arap kalla si Pedro buy si Juan buy pinatang, “Sabêt ta kapangyarian yu buy kansabêt lagyuy ginamit yu amên mamaiyul sa liyakin ati?”

⁸ Natupus Ispiritun Bapan Namalyari si Pedro. Kabay sinabi na, “Sikaw wa panggalangên na mamunu buy sikaw wa mangatway manungkulan, ⁹ nu pallitisin yukay amêsên tungkul sa kangêdan na dinyag yan sa liyakin ati buy nu parasaantu yan nakabita, ¹⁰ sêpat yun matandan buy kaganawan kaparisu tamun Israelitay ati. Ya liyaki ya nakaidêng amêsên sa arapan yuy ayin nan sakit, inumiyul ya gawan sa kapangyarian Jesu Cristuy taga Nazaret. Sabay siyay impapaku yu sa kurus, nuwa pinabyay yan manguman Bapan Namalyari. ¹¹ Buy si Jesus ya pantukuyun sa talatan ati, ‘Ya batuy insakwil yun mani mamipaydêng bali, sabay ya batuy nagin pundasyun.’* ”

* 4:11 4:11 Mani Kanta 118:22.

¹² Ayin sisabêl man na makapiligtas kantamu sa ayin katganan na parusa, nun a kay si Jesu Cristu ya in-utus Bapan Namalyari baydi sa babun luta.”

¹³ Sên natandan lay kay nayêpay pangatawu lan Pedro buy si Juan buy a sila nag-aral, nakaupapas sila sa kapas-êyan nakêm la. Naisip lay sabay silay pagkaawyun Jesus.

¹⁴ Nuwa ayin silaynan nasabi laban kalla, ta nakitan lay liyaki ya makabitay na ya nakaidêng kaawyun lan Pedro buy si Juan. ¹⁵ Kabay impaawas la pun silan Pedro buy si Juan un mangatwan Judioy mangatuynungan buy nisasabi silan, ¹⁶ “Sabêl ta daygên tamu kalla? A tamina maipuglaw wa dinyag lay mamakaupapas, ta tanday nan buun Jerusalem. ¹⁷ Patandan tamu ta sila ya agana layna iaral la tungkul kan Jesus amên asina miwagaw wa nalyari.”

¹⁸ Kabay impabêg silan manguman buy pinatandan, “Agana kawna magsabi o mangaral tungkul kan Jesus.”

¹⁹ Nuwa nakitbay si Pedro buy si Juan, “Pakaisipin yu nu sabêl ta ustu sa pangêlêw Bapan Namalyari, manunul kay kamuyu o kan Bapan Namalyari? ²⁰ Gawan para kanyan, a yan malyarin asê sabin na nakitan buy nalêngê yan kan Jesus.”

²¹⁻²² Labay la dayin parusan ya luwa, nuwa a la madyag tagawan malimu sila sa mani tawuy mangulimên kan Bapan Namalyari sa mamakaupapas sa nadyag, gawan si abituy liyaki ya nakabitay na, apattapuy tawun nayna. Kabay imbus la tanay luwa buy pinakasipit lan sinabyanan ya aganayna mangaral tungkul kan Jesus.

Ya panalangin mani manampalataya

²³ Sên imbus sa silan Pedro buy si Juan, nagtalus sila sa mani kaawyun lan manampalataya kan Jesus buy imbalita lay sinabi kallan mani mamunun pari buy mani

mangatway manungkulan. ²⁴ Sên nalêngên mani manampalatayay abitu, niaawyun silan nanalangin kan Bapan Namalyari. Sinabi la, “Panginuun yan na Makapangyarian sa kaganawan, sika ya nanyag langit, luta, dagat buy sika ya nanyag kaganawan idi baydi! ²⁵ Sa kapamilatan Ispiritu mu, impasabi mu kan David da lingkud muy ninunu yan ya paradi,

‘Uysiyan natubag-tubag yay mani alwan Judio ta?

Buy siyan mangisip yan ayin pukat ta mani Judio ta?

²⁶ Naglêan ya mani ari baydi sa babun luta buy nititipun ya mani mamunu

amên makipati kan Bapan Namalyari

buy kan Cristuy intalaga na.’†

²⁷ Panginuun, natupad day impasabi mu kan Arin David tagawan silan Gobernador Herodes Antipas, si Gobernador Poncio Pilato, ya mani alwan Judio buy ya mani kaparisu yan Judio, nibêbêtêk sila amên patin si Jesus ya Banal la Lingkud ya intalaga mun Mamiligtas. ²⁸ Gawan sa kapangyarian buy kalabayan mu, nadyag lay mana mun in-il-an na palanu. ²⁹ Buy amêsên na Panginuun, êlêwên mu! Pampalimun lakay. Kabay sawpan mukay ya mani lingkud mu amên maipangaral yan na sabi mu un dilag napas-êy ya nakêm. ³⁰ Sa kapamilatan kapangyarian mu, labayên muy mapaiyul yan na nipagsakit buy makadyag kay mani mamakaupapas sa kapamilatan kapangyarian Jesus ya Banal la Lingkud mu.”

³¹ Pamakayari lan nanalangin, naêyêg ya bali ya pagtipunan la. Kabay ya kaganawan idi baydu, natupus Ispiritun Bapan Namalyari buy napas-êy ya nakêm lan niaral Sabin Bapan Namalyari.

Ya pamisasawup mani manampalataya

† 4:26 4:26 Mani Kanta 2:1-2.

³² Ya mani manampalataya kan Jesus, nibêbêtêk ka isip buy nakêm la buy a la pan-isipin ya kay kallay pibandian la nun a para sa kaganawan. ³³ Kaban pan-ipapêtêg mani apostul ya nabyay nanguman na Panginuun Jesus, sadyay kapangyarian na idi kalla. Buy sadyay kangêdan Bapan Namalyari sa balang manampalataya. ³⁴ Ayin nagkulang agyan gisa kalla, gawan na dilag luta o bali, pan-isaliw lay ati buy ya peray naabli la, ³⁵ indin la sa mani apostul. Buy indin êt taman mani apostul ya ati sa balang gisa ayun sa kaylangan la.

³⁶ Para êt bayduy dinyag Jose ya taga Cyprus ya ubat sa layin Levi. Pambêgên yan mani apostul un Bernabe ya labay sabin, “Mamapas-êy nakêm.” ³⁷ Insaliw nay luta na buy ya peray naabli na, indin na sa mani apostul.

5

Silan Ananias buy si Safira

¹ Dilag êt miasaway nisaliw luta la. Ya lagyun liyaki, Ananias buy ya lagyun babayi, Safira. ² Nuwa nibêtêk ka miasaway baw-asên lay peray naabli la buy ya nitagan sabay ya gintan Ananias sa mani apostul. Sinabi na kalla, “Kay aati ya naabli yan sa luta yan.” ³ Nuwa sinabin Pedro kana, “Ananias, uysiyang nagpasakup kaya kan Satanas ta? Naglaram ka sa Ispiritun Bapan Namalyari gawan binawasan muy naabli mu sa luta yu. ⁴ Sabitun a mu pun insaliw ya luta, kamuy abiin buy sên naisaliw mina, idi êt kamu nu sabêt ta daygên mu sa peray naabli mu! Uysiyang dinyag mu yay parabaysên ta? Naglaram ka alwan kay sa tawu, nun a kan Bapan Namalyari.”

⁵⁻⁶ Pamakalêngên Ananias sa sinabin Pedro, nati yan nitugaw. Kabay dinanyan yan mani bayuntawu buy impungus lay bangkay na. Pamakayari, gintan layan

paawas buy in-ilbêng. Buy ya kaganawan nakalêngê sa nalyari, sadyay limu la.

⁷ Pamakalibas tatluy uras, inlumâtêng si Safira ya asawan Ananias. Ayin yan katatanda sa nalyari sa asawa na. ⁸ Pinatang yan Pedro, “Sabin mu kangku nu kay ati ya naabli yu sa luta yu.”

Sinabi na, “Awu, kay abiin.”

⁹ Kabay sinabin Pedro kana, “Uysiyen nibêtêk kaw yan subukan ya Ispiritun Panginuun ta? Elêwên mu! Inlumâtêng ngay nilbêng asawa mu buy sikay na êt amêsên ya ilbêng la.”

¹⁰ Mamakun ni, nati yan nitugaw sa arapan Pedro. Pamakasun mani bayuntawu, nakitan lay nati ya êt si Safira. Kabay insapat layan insalwang buy in-ilbêng sa danin asawa na. ¹¹ Sadyay limun mani manampalatayay miaawyun buy sadyay limun balang nakalêngê sa nalyari.

Mani tanda' buy mani mamakaupapas sa dyag

¹² Gawan sa kapangyarian Bapan Namalyari, malakêy tanda' buy mamakaupapas ya dinyag mani apostul sa arapan mani tawu. Pawan mititipun na kaganawan manampalataya sa Balkun Solomon sa Templu. ¹³ Ya mani asê manampalataya kan Jesus, agyan panggalangên lay mani manampalataya, malimu silan makiawyun kalla. ¹⁴ Buy luyang pun êt inlumakêy lawyaki buy babayi ya manampalataya sa Panginuun. ¹⁵ Gawan sa mani mamakaupapas ya dinyag mani apostul, gintan mani tawuy nipagsakit sa agid dan buy indin sa amak la amên sa panduman Pedro, agyan kay maêtêban silan alinaw na buy umiyul sila. ¹⁶ Dilag êt malakêy inlumâtêng nga ubat sa kaatag baryuy nakapalitêng sa Jerusalem. Panggêtan lay mani nipagsakit buy mani sinêdakan nadawak ka ispiritu. Buy inumiyul silan kaganawan.

Ya pamasakit sa mani apostul

¹⁷ Kinasêman pinakapuun pari buy ya mani kaawyun nan Saduseoy mani apostul. ¹⁸ Kabay impadakêp lay mani apostul buy impasukul. ¹⁹ Nuwa sa yabin abitu, dilag gisay ang-el Panginuun ya naku sa sukulan, ta imbuklat nay pasbul pamisukulan buy impaawas na sila. Sinabin ang-el kalla, ²⁰ “Maku kaw sa Templu buy ioral yu sa mani tawuy tungkul sa bayun biyay ya pan-idin Bapan Namalyari.” ²¹ Kabay dinyag lay sinabin ang-el, ta sên niputak ka mamut, naku sila sa kasawangan Templu buy nangaral sa mani tawu.

Sên inlumatêng nga pinakapuun pari buy mani kaawyun na, impabêg lay mani mangatwan Judioy mangatuynungan. Buy namiutus silan mani magbantay amên kêwên na mani apostul sa sukulan. ²² Nuwa sên inlumatêng nga mani in-utus la sa pamisukulan, ayin na bayduy mani apostul. Kabay nag-udung sila sa mani mangatwan Judioy mangatuynungan. Sinabi la, ²³ “Sên inlumatêng kay sa sukulan, nakit yan na mamangêd da pangakandadun pasbul buy ya mani bantay, idi baydu sa pasbul. Nuwa sên imbuklat yan nay pasbul, ayin kayan nakitan na tawu baydu sa lalê!” ²⁴ Sên nalêngên kapitan mani magbantay sa Templu buy ya mani mamunun pari ya abiin, nakatêgag sila buy a la makwan maisip nu sabêt ta nalyari.

²⁵ Amêsên, dilag tawuy inlumatêng buy nibalita, “Lêng-ên yuy ati! Ya mani tawuy impasukul yu, idi sila amêsên sa Templuy mangaral sa mani tawu.” ²⁶ Kabay tambêng naku sa Templuy kapitan kaawyun nay mani magbantay na amên dakpên manguman ya mani apostul. Nuwa a la sila pinasakitan, gawan malimu sila ta dat batwan silan mani tawu.

²⁷ In-arap kapitan buy mani magbantay nay mani apostul sa mani mangatwan Judioy mangatuynungan. Sinabin pinakapuun pari sa mani apostul, ²⁸ “Masipit yan kawnan imbawal mangaral tungkul kan Jesus. Elêwên yuy dinyag yu! Niwagaw sa buun Jerusalem ya pan-iaral yu. Buy sikay pun êt ya pansangkalanan yun namati sa tawun abiin!”

²⁹ Kabay nakitbay si Pedro buy ya mani kaawyun nan apostul, “Kay si Bapan Namalyari ya sêpat yan sunulun, alwan tawu. ³⁰ Si Bapan Namalyari ya pan-ulimênên mani ninunu tamu, pinabyay nan manguman si Jesus ya impaku yun pinati sa kurus. ³¹ Intag-ay yan Bapan Namalyari buy pinaiknu naya sa wanan na bilang Mamunu buy Mamiligtas amên sikitamun mani Judio, mabiyon kitamun panawun magsisi buy sa pakapakun baydu, mapatawad da mani kasalanan tamu. ³² Sikay ya magpapêtêg sa kaganawan nalyari kan Jesus. Buy alwan kay sikay nun a ya Ispiritun Bapan Namalyari êt ta indin na sa kaganawan manunul kana.”

³³ Sên nalêngên mani mangatwan Judioy mangatuy-nungan ya abitu, natubag-tubag sila buy labay lan patin na mani apostul. ³⁴ Nuwa nidêng nga gisa kalla ya naglagyun Gamaliel. Gisa yan Pariseo buy manurun Kautusan buy panggalangên kaganawan tawu. In-utus nay pasalwangên pun na mani apostul. ³⁵ Pamakasalwang mani apostul, sinabin Gamaliel, “Mani kaparisu kun Israelita, isipin yun mangêd nu sabêt ta mangêd yun daygên sa mani tawun abiin. ³⁶ Gawan dakun umnuy tawun nay inlumibas dilag êt parabaysên na nalyari. Dilag gisay liyaki ya naglagyun Teudas ya namadayêw nagsabin siyay dakilay pinunu. Nakasagyat yan apat ta ralan na lawyaki ya nakiawyun kana. Nuwa sên pinati ya, nangapisisyay ya mani kaawyun na buy a silayna niaawyun. ³⁷ Pamakayarin abitu, sabitun panawun pagsensus mani tawu, dilag êt

parabaysên na nalyari. Dilag êt gisay liyaki ya naglagyun Judas ya taga prubinsyan Galilea. Nakasagyat ya êt malakêy lawyaki. Nuwa sên pinati ya, nangapisisyay êt ta mani kaawyun na. ³⁸ Kabay ati ya masabi ku kamuyu. Agana yu pakyalaman na mani tawun abiin buy pasawên yu silayna, gawan nu ya palanu o pandaygên la, kay ubat sa tawu, mangapisisyay êt ta abiin. ³⁹ Nuwa nu ubat kan Bapan Namalyari, a yu sila mapatgên. Ta dat kay lumtaw kaw tan manalungat kan Bapan Namalyari!” Kabay sinunul mani mangatwan Judioy mangatuynungan na sinabin Gamaliel.

⁴⁰ Impabêg lan manguman na mani apostul buy im-palatiku. Buy imbawal silan mangaral tungkul kan Jesus bayu sila imbus.

⁴¹ Namitay mani apostul sa mani mangatwan Judioy mangatuynungan un matula-tula, ta tinulutan silan Bapan Namalyarin mipakadêng-êy gawan sa panunul la kan Jesus. ⁴² Allu-allu silan mamaku sa Templu buy mamaku sa balang bali amên manuru buy mangaral Mangêd da Balita ya si Jesus sabay ya Cristuy impangakun Bapan Namalyari.

6

Ya pamili sa pituy liyaki ya maglingkud

¹ Sa panawun abitu, kaban mallumakêy tagasunul Jesus, dilag mani Judioy magsabin Griego ya nagdeklamu laban sa mani Judioy magsabin Hebreo. Tagawan ya mani nabal-uy babayi ya magsabin Griego, a silayna pambiyang pan-ikabyay la sa inallu-allu. ² Kabay impabêg mapu buy luway apostul ya kaganawan tagasunul Jesus. Sinabi la, “Asê mangêd da paulayan yan na pangaral Sabin Bapan Namalyari amên kay dambin na pam-in kanên. ³ Kabay mani mapatêl, mamili kaw sa mani kaawyun yun

pituy lawyaki ya tanda yuy panggalangên mani tawu, katanda buy natupus Ispiritun Bapan Namalyari, ta sabay silay pagtiwalan yan amên mandambin mam-in kanên. ⁴ Buy sikay, mail-an yan na sarili yan sa panalangin buy pangaral Sabin Bapan Namalyari.”

⁵ Nalabayan kaganawan mani manampalataya ya sin-abin mani apostul. Kabay pinili la si Esteban ya dilag napas-êy ya panampalataya buy natupus Ispiritun Bapan Namalyari. Pinili la êt silan Felipe, Procoro, Nicanor, Timon, Parmenas, buy si Nicolas ya taga Antioquia. Si Nicolas, alwa yan Judio nuwa napasunul ya sa paniwalan mani Judio. ⁶ In-arap lay abituy pituy napili la sa mani apostul. Impaluntun mani apostul ya gamêt la buy nanalangin.

⁷ Kabay niwagaw wa Sabin Bapan Namalyari buy kapan-lulumakên mani tagasunul Jesus sa Jerusalem. Kapanlulumakê êt pari ya nanampalataya kana.

Ya pandakêp kan Esteban

⁸ Si Esteban, binyanan yan Bapan Namalyarin kangêdan buy kapangyarian. Kabay malakêy mamakaupapas buy tanda' ya dinyag nay nakitan mani tawu. ⁹ Nuwa dilag mani tawuy nakisubakan kan Esteban. Naibilang sila sa pambêgên Pagtipunan mani Tawuy Naibus. Ya mani kaatag kalla, taga Cirene, taga Alejandria, taga Cilicia buy taga Asia. ¹⁰ Nuwa a la agyun masambut si Esteban, gawan binyanan yan kabiyasnan Ispiritun Bapan Namalyari.

¹¹ Kabay liim lan insagyat ta dakun umnuy liyakin magsabin kalaraman. Paradi ya impasabi kalla, “Nalêngê yan si Esteban ya nagsabin nadawak laban kan Moises buy kan Bapan Namalyari!”

¹² Gawan sa sinabi la, naitustus lan manubag ga mani tawu, mani mangatway manungkulan buy mani manurun

Kautusan. Kabay dinakêp la si Esteban buy gintan sa mani mangatwan Judioy mangatuynungan. ¹³ Namiarap sila êt mani tawu amên magpapêtêg sa alwan pêtêg laban kan Esteban. Sinabin tawuy in-arap la, “Ya tawun abiin manunggun magsabin nadawak laban sa Templun Bapan Namalyari buy sa Kautusan na impasulat kan Moises. ¹⁴ Ta nalêngê yan na sinabi nay si Jesus ya abiin, lasakên nay Templu tamu buy sagilyan nay manan naugalyan na inlakwanan kantamun Moises.” ¹⁵ Ya kaganawan kaawyun lay mani mangatwan Judioy mangatuynungan, pinakaêlêw la si Esteban buy nakitan lay lupa nay mangi-nangkinang nanuwad lupan ang-el.

7

Ya Pangaral Esteban

¹ Pinatang pinakapuun pari si Esteban, “Pêtêg nayi ya pansabin mani tawu tungkul kamu?”

² Kabay nakitbay si Esteban, “Mapatêl buy mangatwa ku, pakalêng-ên yuy sabin ku! Si Bapan Namalyari ya makapangyarian, nagpakit ya sa ninunu tamun si Abraham sabitun idi yapun sa Mesopotamia bayu yapun nanugêl sa balayan Haran. ³ Sinabin Bapan Namalyari kanay, ‘Lakwanan muy lugal mu buy mani kamag-anak mu buy maku ka sa lugal la ituru ku kamu.’ ”*

⁴ “Kabay inlakwanan Abraham ma lugal mani Caldeo ta naku yan nanugêl sa balayan Haran. Sên nati yay bapa na, impalaku yan Bapan Namalyari baydi sa lutay bibiyan tamu amêsên. ⁵ Sa panawun na abitu, asê pun binyanan Bapan Namalyari si Abraham un agyan kay pêrad da luta. Nuwa nangaku si Bapan Namalyari ya si lugal la ati, idin na kan Abraham buy sa mani layi na agyan ayin pun anak

* 7:3 7:3 Genesis 12:1.

si Abraham. ⁶ Paradi ya sinabin Bapan Namalyari kana, 'Ya mani layi muy manugêl sa kaatag lugal. Ipusun sila baydu buy pasakitan sila sa apat ta ralan na tawun. ⁷ Nuwa parusan kuy mani tawuy mangipus kalla. Pamakayari, mita sila sa lugal la abitu buy mag-udung sila sa lugal la ati buy ulimênên laku baydi.' ⁸ Buy bilang tanda' sa kasunduan Bapan Namalyari kalla, in-utus na kan Abraham ma sêpat tulin ya kaganawan lawyaki. Kabay sên in-anak si Isaac, tinuli yan Abraham sa ikawaluy allu. Para êt bayduy dinyag Isaac kan Jacob ya anak na. Buy dinyag êt Jacob ya ati sa mapu buy luway anak na ya ninunu tamu."

⁹⁻¹⁰ "Nuwa ya mani ninunu tamun abiin, kinasêman la si Jose ya ali kallan mipapatêl. Kabay insaliw laya amên magin ipus sa bansan Egipto. Nuwa kaawyun na si Bapan Namalyari buy sinawpan naya sa kaganawan kasakitan na pandanasên na. Binyanan yan Bapan Namalyarin kabiyasnan buy nalabayan yan Faraon ya Arin Egipto. Kabay dinyag nayan mamaala sa buun Egipto buy sa kaganawan pibandiyen na."

¹¹ "Amêsên, inlumâtêng ya panawun layang sa buun Egipto buy sa Canaan. Magkasakit ta mani tawu. Buy ya mani ninunu tamu, ayin silaynan mapangwanan maêkan. ¹² Sên natandan Jacob ya dilag awêd masaliw wa trigu sa bansan Egipto, in-utus nay maanak na ya sabay ya mani ninunu tamu amên manaliw sila. Sa nuna lan pamaku baydu, a la nakilala si Jose ya patêl la. ¹³ Nuwa sa ikalwan pamaku la baydu, nagpakilalay na si Jose kalla. Kabay natandan Faraon ya tungkul sa pamilyan Jose. ¹⁴ Pamakayari, in-utus Jose ya ipalakuy bapa na ya si Jacob sa Egipto kaawyun ya buun pamilya na. Pitumpu buy lima silan mipapamilya. ¹⁵ Kabay naku si Jacob sa Egipto buy maanak na ya ninunu tamu. Nanugêl sila baydu buy

baydu silayna nati. ¹⁶ In-uli baydi sa luta tamuy mani bangkay la buy in-ilbêng sa Shekem sa pamilbêngan na sinaliw Abraham sa mani anak Hamor sabitun nuna.”

¹⁷ “Sên marani yan matupad da pangakun Bapan Namalyari kan Abraham, ya mani ninunu tamu baydu sa Egipto, kapanlulumakê la. ¹⁸ Sa pamisasagilin mani ari, inlumâtêng nga panawun na dilag bayuy ari ya a na tanday tungkul kan Jose. ¹⁹ Ya arin ati, pinurayit nay mani ninunu tamu buy pinasakitan na sila sa kapamilitan pamilit na kallan lakwanan lay mani kulaw la sa lawasan amên mati.”

²⁰ “Abitu êt ta panawun ya in-anak si Moises ya gisay anak ya kinaidwan Bapan Namalyari. Sinaysay yan mangatwa na sa bali la un tatluy buwan. ²¹ Nuwa sên napilitan layan lakwanan, kingwa yan babayi ya anak Faraon buy sinaysay nayan intuwad nan pêtêg nan anak. ²² Tinurwanan si Moises sa kaganawan kabiyasanan mani tawu sa Egipto buy nagin dakila ya sa sabi buy sa mani diyag na.”

²³ “Sên apattapuy tawun nan Moises, naisipan nan maglimbun sa mani kaparisu nan Israelita amên êlêwên na nu sabêt tay nalyari kalla. ²⁴ Sên idi yina baydu, nakitan nay kaparisu nan Israelita ya pampasakitin gisay taga Egipto. Sinawpan nay kaparisu na buy sa pangablas na, pinati nay abituy taga Egipto. ²⁵ Indap na nu mapukatan mani kaparisu nay sabay siyay gamitin Bapan Namalyarin mamiligtas kalla, nuwa a la napukatan. ²⁶ Pamakawasak, nalatêng nay luway kaparisu nan Israelitay mipapati. Labay na dayin mikasundu sila. Kabay sinabi na, ‘Uysiyen mipapati kaw yata, alwa nayin parisu kaw Israelita?’ ²⁷ Nuwa ya namasakit sa kaparisu na, intulak na si Moises buy sinabi na, ‘Sisabêt ta nam-i kamun karapatan mamunu buy mangukum kanyan?’ ²⁸ Labay muku êt nayin

patin kaparisun pamati mu sa taga Egipto saybi?’ ²⁹ Sên nalêngên Moises ya abiin, tinumakas ya buy naku sa lugal la pambêgên Midian. Nanugêl ya baydu bilang dayuwan buy baydu winan nag-asawa buy nakaanak yan luway liyaki.”

³⁰ “Nilabas say apattapuy tawun, idi sa kakyangan si Moises ya marani sa Bung-uy Sinai. Nagpakit baydu kanay gisay ang-el Bapan Namalyari sa nayêpay puun kayuy magdêkêtdêkêt. ³¹ Sên nakitan Moises ya abitu, nakaupapas ya. Kabay pinagdanyan nay ati amên êlêwên na. Sên mamadanidani yina, nalêngê nay tunuy Bapan Namalyari ya nagsabin, ³² ‘Siku ya Namalyarin mani ninunu mu ya silan Abraham, Isaac, buy Jacob.’ Sên nalêngên Moises ya ati, nanginagin ya gawan sa limu buy a yina makaêlêw. ³³ Sinabin Bapan Namalyari kana, ‘Itas muy isteping mu, gawan idi ka sa banal la lugal. ³⁴ Mangakit kuy kasakitan mani tawu ku sa Egipto buy mangalêngê kuy pamikilunuslunus la. Kabay nagtabuy yaku baydi amên iligtas sila. Maglêan kay Moises, ta sikay iutus kun mag-udung sa Egipto.’ ”

³⁵ “Si ati si Moises, insakwil yan mani kaparisu nan Israelita sabitun sinabi la kanay, ‘Awta sisabêt ta nami kamun karapatan mamunu buy mangukum kanyan?’ Nuwa agyan parabaydu, sa kapamilatan sawup ang-el la nagpakit kana sa nayêpay puun kayu ya magdêkêtdêkêt, si Moises pun êt ta in-utus Bapan Namalyarin mamunu buy mamiligtas kalla. ³⁶ Si Moises êt ta namiawas kaparisu nan Israelita sa kasakitan la baydu sa Egipto. Nanyag yan mani mamakaupapas buy mani tanda’ sa Egipto, sa Dagat ta Naudit buy sa kakyangan sa lalên apattapuy tawun. ³⁷ Si Moises êt ta nagsabi sa mani kaparisu nan, ‘Lumatêng nga panawun na si Bapan Namalyari, mamili yan gisay propetay nanuwad kangku ya kalayi yu.’ ³⁸ Sên

nititipun na mani ninunu tamu sa kakyangan, si Moises ya namilatan sa mani tawu buy sa ang-el ya nakisabi kana sa Bung-uy Sinai. Sabay siya êt ta nananggap Sabin Bapan Namalyari ya mam-in biyay amên idin êt kantamu.”

³⁹ “Nuwa a ya sinunul mani ninunu tamu, nun a insak-wil laya bilang pinunu la. Buy labay la pun na mag-udung sila sa Egipto. ⁴⁰ Sinabi la kan Aaron, ‘Idyag mukay diyus-diyusan na manguna kanyan, gawan a yan tanda nu sabêt tay nalyari sa Moises ya abiin ya namipaawas kanyan sa Egipto.’ ⁴¹ Kabay nanyag silan ribultuy kaparisun biserun baka. Pamakayari, namati silan saysay la ya in-andug la baydu sa ribultu. Nagkalutu silan nagsaya sa pangulimên baydu sa arapan ribultuy dinyag la. ⁴² Gawan baydu, tinalibatukan silan Bapan Namalyari buy pinaulayan na silan mangulimên sa allu, buwan, buy bêtêwên sa langit. Ya dinyag la, kaparisun insulat mani propeta sabitun nuna,

‘Sikaw wa mani Israelita,
sa lalên apattapuy tawun sa kakyangan,
namiandug kaw mani pinati ya saysay,
nuwa alwan sikuy piniandugan yu.

⁴³ Pigêgtan yu pun êt ta toldan diyusdiyusan yu ya si Molec
buy ya diyusdiyusan yuy si Renfan na nagwangis bêtêwên.

Dinyag yuy mani abiin amên ulimênên yu sila.

Kabay ipatas kataw mas marayu pun sa Babilonia.’ ”†

⁴⁴ “Sinabi pun êt Esteban, ‘Sabitun idi pun sa kakyangan na mani ninunu tamu, gintan lay tolday tanda' un pangawyun kallon Bapan Namalyari. Dinyag lay toldan ati ayun sa utus Bapan Namalyari kan Moises buy sa palanuy impakit kana. ⁴⁵ Sên nati ya si Moises, si Josue ya kasagili

† 7:43 7:43 Amos 5:25-27.

nan namunu sa mani ninunu tamu. Buy pigêgtan lay toldan abiin sabitun sinakup lay lutay impangakun Bapan Namalyari buy impatas Bapan Namalyari ya mani manan manugêl baydi. Buy nanugêl êt baydi ya tolda angga sa panawun pag-arin David. ⁴⁶ Kinaidwan Bapan Namalyari si Arin David. Kabay nanyawad yan paintulut kan Bapan Namalyari ya mipaydêng yan Templun Bapan Namalyari amên baydu mangulimên na mani layin Jacob. ⁴⁷ Nuwa a ya tinulutan Bapan Namalyari, nun a si Solomon na anak na ya sabay ya namipaydêng Templun Bapan Namalyari.”

⁴⁸ “Nuwa agyan parabaydu, si Bapan Namalyari ya Katatag-ayan, a ya manugêl sa bali ya dinyag tawu. Gawan ati ya sinabi na sa kapamilatan propeta Isaias,

⁴⁹ ‘Miknu wakun mag-ari sa langit, buy babun lutay tuturakan bitis ku.

Kabay agyan sabêt man na kalasin bali ya daygên yu para kangku, asê minukad kangku.

Ayin dakun sabêt man na lugal la malyari kun pagpay-nawan.

⁵⁰ Alwa nayin sikuy nanyag kaganawan bagay ya abiin?”

⁵¹ Insundu pun êt Esteban na pagsabi na, “Taganan nakdêy ya ulu yu! Para kaw mani alwan Judioy asê kalabay maniwala kan Bapan Namalyari buy a yu labay lêng-ên na mani sabi na. Natubus-tubus yuy ugalin mani ninunu yu, ta pawa yun pangkalabanên na Ispiritun Bapan Namalyari. ⁵² Ayin propeta sa panawun ninunu yuy a la pinasakit. Agyan na mani mamipatanda tungkul sa pallumatêng Matinêk ka Lingkud, pinati la êt. Buy sabitun inlumâtêng ya, sikaw êt ta namisupakat buy namati kana. ⁵³ Sikaw wa nananggap sa Kautusan na indin Bapan Namalyari sa kapamilatan mani ang-el, nuwa a yu sinunul la abiin.”

Ya pamatu kan Esteban

⁵⁴ Sên nalêngên mani mangatwan Judioy mangatuy-nungan na abiin, sadyay tubag la kan Esteban. Kabay mingêngêt ta bêbêy la. ⁵⁵ Nuwa ya Ispiritun Bapan Namalyari idi kan Esteban. Kabay nangêlêw ya sa langit buy nakitan nay sawang Bapan Namalyari buy nakitan na êt si Jesus ya nakaidêng sa wanan Bapan Namalyari. ⁵⁶ Kabay sinabin Esteban, “Elêwên yu. Makitan kuy langit ta nakabuklat buy makitan ku êt si Jesus ya in-Anak Tawuy nakaidêng sa wanan Bapan Namalyari!”

⁵⁷ Kabay nan-angaw wa mani mangatwan Judioy mangatuy-nungan buy tinêmpanan lay têk la amên a la malêngêy pansabin Esteban. Buy niaagnan silan nanduyung kana. ⁵⁸ Ginuluy la si Esteban paawas sa balayan buy pinisasawpan layan binatang. Ya mani magpapêtêg laban kan Esteban, intas lay mani balabal la buy imbalag sa gisay bayuntawuy naglagyun Saulo.

⁵⁹ Kaban pambatwan la si Esteban, manalangin ya. Sinabi na, “Panginuun Jesus, tanggapên muy kaladwa ku.” ⁶⁰ Pamakayari, nanduku ya buy masnêg nan sinabi, “Panginuun, patawarên mu sila sa kasalanan na pandaygên la kangku.” Buy pamakasabi nan abiin, nati ya.

8

Pinasakit Saulo ya mani manampalataya

¹⁻² In-ilbêng si Esteban un mani tawuy dilag limu kan Bapan Namalyari buy sadyay panangis la kana.

Ubat ta baydu, nag-umpisay nay sadyay pamasakit sa mani manampalatayay miaawyun na idi sa Jerusalem. Kabay nikyat sila sa buun prubinsyan Judea buy sa prubinsyan Samaria. Kay ya mani apostul tay nabalag sa Jerusalem. Si Saulo ya nakiayun sa pamati kan Esteban, ³ ya sabay êt ta magpilit amên sirên nay pamibêbêtêk

mani manampalatayay miaawyun. Kabay sinunan nay balang balin mani manampalataya, ta dakpên na silan guluyun buy ipasukul, lawyaki man o babayi.

In-aral la Mangêd da Balita sa Samaria

⁴ Ya mani manampalataya kan Jesus, nangapisisyay sa magmikakanayun na lugal. Nuwa agyan antuman na kapilakwan la, pan-iaral lay Mangêd da Balita tungkul kan Jesus. ⁵ Si Felipe, gisa ya kalla. Inlumunsan ya sa gisay balayan sa prubinsyan Samaria buy nangaral ya tungkul kan Jesus ya sabay ya Cristuy impangakun Bapan Namalyari. ⁶ Sên nalêngên mani tawuy pansabin Felipe buy sên nakitan lay mani mamakaupapas ya dinyag na, pinakalêngê laya. ⁷ Impatas nay mani nangadadawak ka ispirituy nagsêdak sa malakêy tawu. Kaban mag-awas ya nangadadawak ka ispiritu sa mani tawu, man-angaw silan masnêg. Malakê êt ta lumpu buy pilay ya inumiyul. ⁸ Kabay natulatulay mani tawu sa balayan abitu.

⁹ Dilag liyaki ya maglagyun Simon na manugêl êt baydu sa Samaria. Manay nan manyag mamakaupapas sa mani taga Samaria sa kabiyasnan nan manalamangka. Buy pan-ipadayêw nay dilag yan kapangyarian. ¹⁰ Mallêngê kanay kaganawan tawu sa balayan abitu, matag-ay man o nayêpay pangatawu la. Pansabin la, “Si Simon, dilag yan kapangyarian Bapan Namalyari ya pambêgên Dakilan Kapangyarian.” ¹¹ Labaylabay yan lêng-ên mani tawu, gawan mana nayna silan napaupapas sa kabiyasnan nan manalamangka. ¹² Nuwa sên in-aral Felipe ya Mangêd da Balita tungkul sa pag-arin Bapan Namalyari buy tungkul kan Jesu Cristu, nanampalataya sila buy nagpabawtismu, lawyaki buy babayi. ¹³ Si Simon, nanampalataya ya êt. Nagpabawtismu ya buy nakilaku ya kan Felipe. Nakaupapas ya sa mani imala buy mamakaupapas ya dinyag Felipe.

¹⁴ Pamakalêngên mani apostul sa Jerusalem ya nanampalatayay mani taga Samaria sa Sabin Bapan Namalyari, in-utus la baydu si Pedro buy si Juan. ¹⁵ Pamakalatêng la sa Samaria, nanalangin sila para sa mani manampalataya baydu amên matanggap lay Ispiritun Bapan Namalyari. ¹⁶ Tagawan agyan nabawtismuwan silayna sa lagyun Panginuun Jesus, a la pun natanggap pa Ispiritun Bapan Namalyari. ¹⁷ Impaluntun Pedro buy si Juan na gamêt la sa mani manampalataya kan Jesus buy natanggap lay Ispiritun Bapan Namalyari.

¹⁸⁻¹⁹ Nakitan Simon ya sa kapamilatan pamipaluntun gamêt mani apostul sa mani manampalataya, natanggap lay Ispiritun Bapan Namalyari. Kabay sinabin Simon kan Pedro buy kan Juan, “Biyang kataw pera nu biyang yukun parabaysên na kapangyarian amên nu sisabêt man na paluntuwan kun gamêt ku, matanggap la êt ta Ispiritun Bapan Namalyari.”

²⁰ Nuwa nakitbay si Pedro kana, “Sika, milaku ka dayi sa ayin katganan na kaparusan kaawyun na pera mu. Gawan indap mu nu mabiyang kan kapangyarian Bapan Namalyari sa kapamilatan pera mu. ²¹ A ka kaawyun sa pandaygên yan, gawan madinat ta bêkê mu sa pangêlêw Bapan Namalyari. ²² Kabay pagsisyan muy nadawak ka diyag mu buy manalangin ka sa Panginuun ya dayi patawarên naka sa madinat ya pan-isipin mu. ²³ Ta makitan kuy sadyay pangasêm mu buy ipus kan kasalanan.”

²⁴ Nuwa sinabin Simon kalla, “Nu malyari, manalangin kaw sa Panginuun para kangku amên asê malyari kangkuy parusay pansabin yu.”

²⁵ Nagpapêtêg si Pedro buy si Juan sa nakit lay dinyag Jesus buy nangaral silan sabi na. Pamakayarin abitu, nagudung sila sa balayan Jerusalem. Buy sa pamuli la, in-aral

lay Mangêd da Balita tungkul kan Jesus sa mani baryuy madanan la sa prubinsyan Samaria.

Si Felipe buy ya nagtungkulan na taga Etiopia

²⁶ Amêsên, dilag gisay ang-el Panginuun ya nagsabi kan Felipe, “Tambêng kan maku sa timug buy tutun muy dan ubat sa Jerusalem papakun sa Gaza.” Ya dan abitu, ayin nan mayngan manduman. ²⁷⁻²⁸ Kabay tambêng namita si Felipe buy kaban mamita ya, nakitan nay liyaki ya taga Etiopia. Matag-ay ya tungkulan na gawan siyay pinitiwalan sa pibandiyan Candace. Ya labay sabin Candace, reynan Etiopia. Ya nagtungkulan, pauli yinan ubat sa Jerusalem nu saantu yan nangulimên kan Bapan Namalyari buy pauli yinan nakasakay sa kalesa. Kaban mamitay kalesa na, mamasa yan libruy insulat propeta Isaias. ²⁹ Sinabin Ispiritun Bapan Namalyari kan Felipe, “Danyan muya buy pakiagnanan muy kalesa na.”

³⁰ Kabay nuwayu si Felipe buy natagal nay kalesa. Nalêngê nay mamasay nagtungkulan sa librun propeta Isaias. Kabay pinatang yan Felipe, “Mapukatan mu nayi ya pambasên mu?”

³¹ Nakitbay ya nagtungkulan, “A ya bay! Parasaantu kun mapukatan nu ayin mamipapukat kangku?” Kabay sinagyat na si Felipe un magsakay sa kalesa na buy pinaiknu na sa dani na. ³² Ati ya baagin Kasulatan na pambasên na,

“A ya nagdeklamu. Kaparisu yan tupay gêgtan sa pamatyan,

o sa gisay biserun tupay nabêlêng nga ayin tarit kaban pan-urugun.

³³ Dinustak ya buy asê ustuy pangatul kana.

Ayin makapagsabi tungkul sa mani layi na,

gawan tambêng layan pinati.”*

³⁴ Sinabin nagtungkulan kan Felipe, “Sabin mu kangku nu sabêt ta pantukuyun propeta, sarili na nayi o kaatag tawu?” ³⁵ Kabay ubat sa abituy baagin Kasulatan na binasa na, in-aral Felipe kanay Mangêd da Balita tungkul kan Jesus. ³⁶ Sa pamita la, niras sila sa lugal la naglanêm. Sinabin nagtungkulan kan Felipe, “Elêwên mu. Dilag lanêm di. Dilag pun nayin sangkan amên a ku mabawtismuwan?”

³⁷ [Nakitbay kana si Felipe, “Malyari kaynan bawtismuwan nu manampalataya kan buun bêkê.”

Nakitbay ya nagtungkulan, “Awu, manampalataya ku ya si Jesu Cristu ya sabay ya Anak Bapan Namalyari.”]

³⁸ Impapatgên nagtungkulan na kalesa buy inlumunsan silan luwa sa lanêm buy binawtismuwan yan Felipe. ³⁹ Sên nagsalwang silayna sa lanêm, tambêng kingwan Ispiritun Panginuun si Felipe. Kabay a yina nakitan nagtungkulan, nuwa matula yan namisundun pamita na. ⁴⁰ Bêngat tan idi sa balayan Azoto si Felipe. Paubat ta baydu, nangaral yan Mangêd da Balita sa mani tawu sa kaganawan balayan na mangadanan na angga sa nilatêng ya sa balayan Cesarea.

9

Nangilala si Saulo sa Panginuun

¹ Pan-isundu pun êt Sauloy pagbanta na ya patin nay mani tagasunul Panginuun Jesus. Naku ya sa pinakapuun pari ² buy nanyawad yan sulat ya ipakit na sa mani pinunu sa balin pagtipunan mani Judio sa Damasco bilang pagpapêtêg ga binyanan yan karapatan mandakêp buy mantan sa Jerusalem un sisabêt man na manampalataya sa pangaral Jesus, liyaki man o babayi.

* 8:33 8:33 Isaias 53:7-8.

³ Sên marani ya si Saulo sa balayan Damasco, bêngat yatan napalitêngan mamakasilêw wa sawang nga ubat sa langit. ⁴ Nitugaw ya buy dilag yan nalêngêy tunuy ya nagsabin, “Saulo, Saulo, uysiyen pan-usigin muku yata?”

⁵ Sinabin Saulo, “Panguinuun, sisabêt ka?”

Pikitbayan yan tunuy, “Siku si Jesus ya pan-usigin mu. [Kay pamparusan mutay sarili mu. Para katan mandansêk sa natayad da kayu.” ⁶ Nanginagin ya buy nakaupapas buy sinabi nay, “Panguinuun, sabêt ta labay mun daygên ku?”

Sinabin Panguinuun kana,] “Midêng ka buy maku ka sa balayan, ta dilag magsabi baydu kamu nu sabêt ta sêpat mun daygên.”

⁷ Ya mani kaawyun Saulo, kay nakadêtna tana silan asê nakasabi. Nakalêngê silan tunuy, nuwa ayin silan nakitan. ⁸ Nidêng si Saulo, nuwa sên nimukat yan mata na, a yina makakit. Kabay tinambay yatan mani kaawyun na angga sa balayan Damasco. ⁹ Tatluy allu nan asê nakakit, asê nangan buy asê maminêm.

¹⁰ Baydu sa Damasco, dilag gisay tagasunul Jesus ya maglagyun Ananias. Pinagkasabi yan Panguinuun Jesus sa gisay sulêplêp. Sinabi na, “Ananias!”

Nakitbay si Ananias, “Sabêt ta abituy Panguinuun?”

¹¹ Sinabin Panguinuun kan Ananias, “Maku ka sa balin Judas, baydu sa dan na pambêgên ‘Matinêk’, buy têkapên mu bayduy liyaki ya taga Tarso ya maglagyun Saulo. Manalangin ya amêsên. ¹² Impakit ku kana sa kapamilatan gisay sulêplêp pa sumun sa binyanan nay gisay liyaki ya maglagyun Ananias ya mipaluntun gamêt kana amên makakit yan manguman.”

¹³ Nuwa nakitbay si Ananias, “Panguinuun, malakêy mangabalitan ku tungkul sa tawun abiin buy nu parasaantu nan pampasakitin na mani manampalataya kamu sa Jerusalem. ¹⁴ Buy naku ya baydi sa Damasco

ya dilag karapatan ubat sa mani mamunun pari amên dakpên na kaganawan manampalataya kamu.”

¹⁵ Nuwa sinabin Panginuun kan Ananias, “Mita kayna, ta sabay siyay pinili kun maglingkud kangku amên ipak-ilala naku sa mani alwan Judio buy sa mani ari la buy kamuyun mani Israelita. ¹⁶ Buy ipakit ku êt kanay malakêy pamasakit ta sêpat nan pibabatan gawan kangku.”

¹⁷ Kabay inlakun Ananias si Saulo sa bali ya bibiyan na. Pamakasun na baydu, impaluntu nay gamêt na kan Saulo buy sinabi na, “Saulo, patêl ku sa Panginuun, impalaku waku baydin Panginuun Jesus ya sabay ya nagpakit kamu sa dan sabitun papakun ka baydi. In-utus naku baydi amên makakit kan manguman buy matupus kan Ispiritun Bapan Namalyari.” ¹⁸ Sa uras êt abitu, bêngat tan nanabu sa matan Saulo ya paran mani kaliskis kênan lanêm buy nakakit yan manguman. Pamakayari, nidêng ya buy nagpabawtismu. ¹⁹ Nangan ya buy pinumas-êy yan manguman.

Nangaral si Saulo sa Damasco

Nanugêl si Saulo un dakun umnuy allu sa Damasco kaawyun nay mani tagasunul Jesus. ²⁰ Naku ya sa mani balin pagtipunan mani Judio buy in-aral nay sabay si Jesus ya Anak Bapan Namalyari. ²¹ Nakaupapas ya kaganawan nakalêngê kana. Kabay sinabi la, “Alwa nayin sabay ya tawun ati ya mamasakit sa mani mamêg sa lagyun Jesus baydu sa Jerusalem? Alwa nayin naku ya baydi amên dakpên na mani manampalataya kan Jesus buy gêtan makagapus sa mani mamunun pari?”

²² Nuwa pinupumas-êy ya nakêm Saulo sa pangaral na. Pinagpapêtgan nay si Jesus sabay ya Cristuy impangakun Bapan Namalyari. Kabay nagluway nakêm mani Judioy manugêl baydu buy a sila nakapakitbay kana.

²³ Sên nilabas ya dakun umnuy allu, nipupulung nga mani Judio amên ipalanu la nu parasaantu lan patin si Saulo. ²⁴ Allu buy yabi lan pan-apatên si Saulo sa mani lawasan balayan amên patin. Nuwa dilag nagsabi kan Saulo ya labay layan patin. ²⁵ Kabay gisay yabi, ingkulsug yan mani tagasunul na sa maragul la tiklis buy intabuy laya sa lawasan pader balayan.

Si Saulo sa Jerusalem

²⁶ Pamakalatêng Saulo sa Jerusalem, sinubukan nan makiawyun sa mani tagasunul Jesus, nuwa malimu sila kana. A sila maniwalan tagasunul linan Jesus. ²⁷ Nuwa pikilaku yan Bernabe buy gintan sa mani apostul. In-gkuwentun Bernabe kalla nu parasaantun nakit Saulo ya Panginuun Jesus sa dan buy dilag sinabi si Jesus kana. Buy sinabi na êt nu parasaantun kapas-êy ya nakêm Saulo sa pangaral na tungkul kan Jesus baydu sa Damasco. ²⁸ Kabay ubat ta baydu, kaawyun layna si Saulo buy napas-êy ya nakêm nan niaral tungkul kan Jesus agyan saantu man sa Jerusalem. ²⁹ Makisabi ya buy makitutul sa mani Judioy magsabin Griego, nuwa nanubag sila buy labay layan patin. ³⁰ Sên natandan mani manampalatayay labay lan daygên kan Saulo, in-atêl laya sa Cesarea buy impauli sa Tarso.

³¹ Pamakayarin abitu, nipatêtbêk kay mani manampalatayay miaawyun sa buun Judea, sa Galilea, buy sa Samaria. Pinupumas-êy ya panampalataya la buy mam-bumyay silan dilag limu sa Panginuun. Pampas-êyên Ispiritun Bapan Namalyari ya nakêm la. Kabay inlulmakêy mani manampalataya.

Si Pedro sa Lida buy sa Jope

³² Malakêy lugal la inlakun Pedro amên lakwên na mani manampalataya kan Jesus buy sabin kallay “Nagpapakun

kawna.” Naku ya êt sa balayan Lida. ³³ Nakilala na bayduy gisay liyaki ya maglagyun Eneas. Sa lalên waluy tawun, kay nakakalêk ya gawan lumpu ya. ³⁴ Sinabin Pedro kana, “Eneas, pinaiyul kaynan Jesu Cristu. Kabay midêng kayna buy ilulun muy amak mu.” Tambêng nidêng si Eneas. ³⁵ Nakitan kaganawan manugêl sa balayan Lida buy sa Saron na inumiyul la si Eneas. Kabay nanampalataya sila êt sa Panginuun.

³⁶ Sa balayan Jope, dilag gisay babayi ya tagasunul Jesus ya maglagyun Tabita. Ya lagyu na sa Griego, Dorcas. Pan-iubus nay panawun na sa panyag kangêdan buy pawa yan manawup sa mani kalulu. ³⁷ Nitagun nakatanam ma babayin ati buy nati ya. Inlinis lay bangkay na bayu imburul sa gisay kuwartu sa têngêl. ³⁸ Ya Jope, narani sa Lida. Kabay sên natandan mani tagasunul Jesus ya idi sa Lida si Pedro, in-utus lay luway tawu amên pakisabyan si Pedro ya tambêng yan maku sa Jope. ³⁹ Kabay tambêng nakilaku si Pedro kalla. Pamakalatêng la sa Jope, gintan laya sa kuwartuy piniburulan sa nati. Dilag mani bal-u bayduy manangis. Impakit la kan Pedroy mani yaming nga tinayin Dorcas para kalla sabitun nabyay yapun.

⁴⁰ Impaawas Pedroy kaganawan idi sa kuwartu. Nanduku ya buy nanalangin. Pamakayari, nag-arap ya sa bangkay buy sinabi na, “Tabita, midêng ka.” Pamakamukat Tabita, nakitan na si Pedro. Kabay niknu ya. ⁴¹ Tinalan Pedroy gamêt na buy sinawpan nayan nidêng. Pamakayari, binêg Pedroy mani nabal-u buy kaatag manampalataya baydu buy impakit na kalla si Tabita ya nabyay yana. ⁴² Ya nalyarin abiin, niwagaw sa buun Jope. Kabay malakêy nanampalataya sa Panginuun Jesus. ⁴³ Nanugêl pun si Pedro sa Jope un dakun umnuy allu sa balin Simon na mamipakyang balat ayup.

10

Ya pamêg Cornelio kan Pedro

¹ Sa balayan Cesarea, dilag gisay liyaki ya maglagyun Cornelio. Kapitan yan mani sundalus Romano ya pam-bêgên “Batalyun Italianu.” ² Si Cornelio buy ya mani kaawyun na sa bali, matinêk ka pamibiyaybiyay la buy dilag silan limu kan Bapan Namalyari. Agyan alwa yan Judio, malakêy naidin nay sawup sa mani kaluluy Judio buy pawa yan manalangin kan Bapan Namalyari. ³ Gisay allu, sên mag-alas tres san kaawat, nasulêplêp nay gisay ang-el Bapan Namalyari ya sinumun sa bali na buy namêg kana, “Cornelio!”

⁴ Kabay pinakaêlêw nay ang-el un dilag sadyay limu. Sinabi na, “Sabêt ta abitu?”

Nakitbay ya ang-el kana, “A ka panlitêpên Bapan Namalyari gawan inlêngê nay mani panalangin mu buy masaya ya sa panawup mu sa mani kalulu. ⁵ Amêsên, mamiutus kan dakun umnuy tawu sa balayan Jope buy ipasalunsun mu si Simon na pambêgên Pedro. ⁶ Makitugêl ya baydu sa balin katukayu na ya mamipakyang balat ayup. Ya bali na, idi sa agid dagat.” ⁷ Sên nakabitay nay ang-el, binêg Cornelio ya luway ipus na buy ya gisay sundalus na ya pawan maglingkud kana ya kaparisu nan matinêk. ⁸ Inguwentun Cornelio kallay kaganawan nalyari. Pamakayari, in-utus na silan maku sa balayan Jope.

⁹ Kinawasakan, sên ugtuy nay allu, narani yay mani in-utus Cornelio sa balayan Jope. Si Pedro, nagdakêy ya sa bubung bali amên manalangin. ¹⁰ Nalayangan Pedro buy kalabay yinan mangan. Nuwa kaban pan-il-an na kanên, dilag impasulêplêp kana si Bapan Namalyari. ¹¹ Nakitan nan niwang-at ta langit buy dilag kapanyêyêmêpay nanuwad makwal la êwês ya nagsêl

sa apat ta duyu. ¹² Nakitan na baydu sa êwês ya kaganawan kalasin ayup. Dilag mamita, mandumakap, buy mallumpad. ¹³ Pamakayari, dilag yan nalêngêy tunuy ya nagsabin, “Pedro, midêng ka! Mamati kan kêna mu.”

¹⁴ Nuwa nakitbay si Pedro, “Panguinuun, asê malyari ya abiin! Kanuman a ku nadyag ga abiin gawan a ku mangnan mani ayup pa pan-ituwad madinat buy pan-ibawal kêna.”

¹⁵ Nanguman nagsabi kanay tunuy, “Agana mu ituwad madinat ta sabêt man na intuwad Bapan Namalyarin malinis.” ¹⁶ Katitlun nalyari ya ati buy pamakayari, tambêng nitag-ay ya êwês sa langit.

¹⁷ Kaban asê makwan maisip Pedro nu sabêt ta labay sabin nasulêplêp na, inlumâtêng sa lugal abituy mani tawuy in-utus Cornelio. Sên natandan lay balin Simon, naku sila sa pasbul bakud. ¹⁸ Namêg sila, “Dilag nayin manugêl baydi ya maglagyun Simon Pedro?”

¹⁹ Kaban pan-isipin pun Pedroy labay sabin nakit na, sinabi kanan Ispiritun Bapan Namalyari, “Dilag tatluy tawuy mangkap kamu. ²⁰ Kabay midêng kayna buy magtabuy. Agana ka magmikakunun kilaku kalla, ta sikuy namiutus kalla.”

²¹ Kabay nagtabuy si Pedro buy sinabi na sa mangkap kana, “Sikuy pantêkapên yu. Sabêt ta maisawup ku kamuyu?”

²² Nakitbay sila, “In-utus kay baydin kapitan Cornelio. Mangêd yan tawu buy dilag yan limu kan Bapan Namalyari buy panggalangên yan kaganawan Judio. Sinabin banal la ang-el kanay sagyatên naka sa bali na amên malêngê na nu sabêt ta sabin mu.” ²³ Kabay pinasun silan Pedro amên baydu silayna mabêlêw sa yabin abitu.

Pamakamaranun, nakilaku si Pedro kalla. Nakilaku êt kanay dakun umnuy mapatêl kan Jesus ya taga Jope.

²⁴ Sên nilabas ya gisay allu, inlumatêng silan Pedro sa balayan Cesarea. Mangêtêng kalla si Cornelio buy mani kamag-anak na buy mani kaluguran nay sinagyat na. ²⁵ Sên pasun na si Pedro, timbêng yan Cornelio. Buy nanduku ya sa arapan Pedro amên ulimênên naya. ²⁶ Nuwa pinaidêng yan Pedro. Sinabi na, “Midêng ka. Agana muku ulimênên, ta kay kaparisu muku êt tawu.”

²⁷ Buy kaban pan-isundu lay pamisasabi la, pasun sila sa bali, siyan nakitan Pedroy malakêy tawuy mititipun baydu. ²⁸ Kabay sinabin Pedro kalla, “Tanda yuy bawal sa kautusan yan Judio ya makiawyun o magliwa sa mani alwan Judio. Nuwa impatanda kangkun Bapan Namalyari ya a ku ituwad madinat ta agyan sisabêt man. ²⁹ Kabay sên impasalunsun yuku, a ku nagmikakunun nakilaku sa mani in-utus Cornelio. Amêsên, labay kun matandan uysiyang impasalunsun yuku yata.”

³⁰ Kabay sinabin Cornelio, “Tatluy nay alluy nilabas sabitun nanalangin naku sa bali un paradi êt ta uras ya mag-alas tres san kaawat. Kaban manalangin naku, bênggat tan nagpakit sa arapan kuy gisay liyaki ya nakaidêng nga mamakapasilêw wa yaming. ³¹ Sinabi na kangku, ‘Cornelio, inlêngên Bapan Namalyari ya panalangin mu buy a na nalitêpan na panawup mu sa mani kalulu. ³² Amêsên, mamiutus kan mani tawuy maku sa Jope buy ipasalunsun mu si Simon na pambêgên Pedro. Makitugêl ya baydu sa balin katukayu na ya mamipakyang balat ayup. Ya balin abituy katukayu na, idi sa agid dagat.’ ³³ Kabay tambêng katan impasalunsun. Salamat ta naku ka baydi. Amêsên, idi kay baydi sa arapan Bapan Namalyari amên lêng-ên na pan-ipasabi na kamu.”

Nangaral si Pedro sa balin Cornelio

³⁴ Kabay nagsabi si Pedro, “Amêsên, tanda kinay asê mamili si Bapan Namalyari sa mani tawu. ³⁵ Buy pantang-gapên nay sisabêt man na tawu, agyan sabêt pun na layi na, nu dilag yan limu kana buy matinêk ka pandaygên na. ³⁶ Tanda yuy Mangêd da Balitay impatandan Bapan Namalyari kanyan mani Israelita ya malyarin makibêtêk ka mani tawu kan Bapan Namalyari sa kapamilitan Jesu Cristu ya sabay ya Panguinuun kaganawan. ³⁷ Tanda yu êt ta mani nalyari sa buun Judea tungkul kan Jesus ya taga Nazaret. Nag-umpisay ati sa prubinsyan Galilea pamakayarin nangaral Juan tungkul sa pamawtismu. ³⁸ Si Jesus ya taga Nasaret, tinupus yan Ispiritun Bapan Namalyari buy kapangyarian na. Kabay naku ya sa magmikakanayun na lugal la pawan manyag kangêdan buy pinaiyul nay kaganawan sinêdakan buy pampasakitan Satanas.”

³⁹ Sinabi pun Pedro, “Sikay yanay magpapêtêg sa kaganawan dinyag na, gawan nakit yan na ati sa Jerusalem buy sa kaatag pun balayan mani Judio. Pinati yan mani Judio sa kapamilitan pamipaku la sa kurus. ⁴⁰ Nuwa sa ikatluy allu, pinabyay yan Bapan Namalyari buy nagpakit ya kanyan. ⁴¹ A ya nagpakit sa kaganawan, nun a kay kanyan mani pinilin Bapan Namalyari ya magpapêtêg ya nabyay yan nanguman. Ta sabitun nabyay yan nanguman, napagkaawyun yan yapun êt nangan buy ninêm. ⁴² In-utus na kanyan na mangaral kay Mangêd da Balita sa mani tawu buy magpapêtêg ga si Jesus sabay ya pêtêg pinilin Bapan Namalyari un mangukum sa mani nabyay buy sa nangamamati. ⁴³ Sabay siyay pantukuyun mani propeta ya nu sisabêt man na manampalataya kana, patawarên yan Bapan Namalyari sa kaganawan kasalanan na sa kapamilitan lagyun Jesus.”

Inlumatêng nga Ispiritun Bapan Namalyari sa mani alwan

Judio

⁴⁴ Kaban magsabi pun si Pedro, inlumatêng ngay Ispiritun Bapan Namalyari sa mani mallêngê kana.

⁴⁵ Nakaupapas ya mani manampalatayay Judio ya nakilaku kan Pedro ubat sa Joje, gawan indin êt sa mani alwan Judio ya Ispiritun Bapan Namalyari. ⁴⁶ Natandan lay abitu gawan nalêngê lay magsabi silan Cornelio un magmikakanayun na sabi ya a la pun natandan buy mangulimên sila kan Bapan Namalyari.

Kabay sinabin Pedro, ⁴⁷ “Natanggap lay nay Ispiritun Bapan Namalyari kaparisu tamu agyan alwa silan Judio. Kabay ayin nan makabênbên kalla amên bawtismuwan sila.” ⁴⁸ Kabay in-utus Pedroy bawtismuwan sila sa lagyun Jesu Cristu. Pamakayarin abitu, pikisabi la kan Pedroy manugêl yapun baydu kalla un dakun umnuy allu.

11*Impaintindin Pedro ya dinyag na*

¹ Nabalitan mani apostul buy mani mapatêl kan Cristu sa prubinsyan Judea ya si mani alwan Judio, nananggap sila êt Sabin Bapan Namalyari. ² Sên nag-udung nga si Pedro sa balayan Jerusalem, inuyam yan mani manampalatayay Judioy magsabin kaylangan magpatuli ya mani alwan Judio bayu sila makiawyun kalla. ³ Sinabi la kan Pedro, “Pakan Judio ka yata, uysiyen sinumun ka sa balin mani alwan Judio buy nakiêkan kalla ta?” ⁴ Kabay impaintindin Pedro kallay kaganawan nalyari kana.

⁵ Sinabi na kalla, “Kaban idi yaku sa balayan Joje ya manalangin, dilag impakit ta sulêplêp kangku si Bapan Namalyari. Nakitan kuy nanuwad makwal la êwês ya kapanyêyêmêpan ubat sa langit ta nagsêêl sa apat ta duyu buy inyêpa sa dani ku. ⁶ Pinapakapupus kun inêlêw wa abitu buy nakitan ku bayduy umnuy kalasin ayup. Dilag

mangasilêb buy asê mangasilêb, mandumakap, buy mani mallumpad. ⁷ Buy nalêngé kuy tunuy ya nagsabi kangkun, ‘Pedro, midêng ka. Mamati kan kêna mu.’ ⁸ Nuwa nakitbay yaku, ‘Panginuun, asê malyari ya abiin! Kanuman, a ku mangnan mani ayup pa pan-ituwad madinat buy pan-ibawal kêna.’ ⁹ Pamakayari, nanguman nagsabi ya tunuy ya ubat sa langit, ‘Agana mu ituwad madinat ta sabêt man na intuwad Bapan Namalyarin malinis.’ ¹⁰ Katitlun nalyari ya ati buy pamakayari, nabunay ya êwês patag-ay sa langit.”

¹¹ “Sa uras êt abitu, baydu sa bali ya bibiyan ku, inlumatêng nga tatluy lawyaki ya ubat sa balayan Cesarea ya in-utus Cornelio ya manalunsun kangku. ¹² Sinabin Ispir- itun Bapan Namalyari kangkuy agana ku magmikakunun kilaku kalla agyan alwa silan mani Judio. Kabay nakilaku waku buy sinumun sa balin Cornelio sa balayan Cesarea, kaawyun kuy anêm ma mapatêl tamuy manampalatayay taga Jope. ¹³ Ingkuwentun Cornelio kanyan na dilag yan nakitan na gisay ang-el sa lalên bali na ya nagsabi kanan, ‘Mamiutus ka sa Jope amên salunsunun si Simon na pambêgên Pedro. ¹⁴ Ta sabin kanun Pedro nu parasaantu kan miligtas buy buun pamilya mu.’ ”

¹⁵ “Buy sên nag-umpisa kun nagsabi, inlumatêng ngay Ispiritun Bapan Namalyari kalla, kaparisun nalyari kantamu sabitun nuna. ¹⁶ Buy naganaka kuy sin- abin Panginuun Jesus, ‘Namawtismu si Juan sa lanêm, nuwa bawtismuwan kaw Bapan Namalyari sa Ispiritu na.’ ¹⁷ Ya mani alwan Judio, binyanan silan Bapan Namal- yarin Ispiritu na kaparisun dinyag na kantamun Judio ya nanampalataya kan Panginuun Jesu Cristu. Kabay nu parabayduy kalabayan Bapan Namalyari, sisabêt taku amên mamênbên kan Bapan Namalyari?”

¹⁸ Sên nalêngên mapatêl la Judioy abiin, a layna inuyam si Pedro, nun a inulimên lay Bapan Namalyari buy sinabi la, “Nu parabaydu, ulimênên si Bapan Namalyari, ta binyanan nan panawun na mani alwan Judio amên magsisi buy mabiyen silan biyay ya ayin katganan.”

Ya miaawyun na manampalataya sa Antioquia

¹⁹ Ubat ta sa pinati si Esteban, nikiyat ta mani manampalataya gawan sa pamasakit kalla. Dilag nilaku sa prubinsyan Fenicia, sa islan Cyprus, buy sa balayan Antioquia. Agyan dakun antuy lakwên la, pan-iaral lay Mangêd da Balita, nuwa kay sa mani Judio. ²⁰ Nuwa ya kaatag gaman manampalatayay taga Cyprus buy taga Cirene, naku sila sa Antioquia buy namiaral Mangêd da Balita tungkul sa Panginuun Jesus, agyan sa mani Griego. ²¹ Kaban mangaral sila, idi kallay kapangyarian Panginuun. Kabay malakêy tawuy nanampalataya buy nanunul sa Panginuun.

²² Ya nalyarin abiin, nabalitan mani manampalatayay miaawyun sa Jerusalem. Kabay in-utus la si Bernabe sa balayan Antioquia. ²³ Pamakalatêng na baydu, sinumaya ya, gawan nakit nay mani kangêdan na dinyag Bapan Namalyari sa mani tawu baydu. Buy inaralan na silan manugêl tapat buy napas-êy ya panampalataya sa Panginuun. ²⁴ Mangêd da tawu si Bernabe. Buy natupus yan Ispiritun Bapan Namalyari buy napas-êy ya panampalataya na. Kabay malakêy tawu sa Antioquia ya nanampalataya sa Panginuun.

²⁵ Pamakayari, naku si Bernabe sa Tarso amên têkapên si Saulo. ²⁶ Sên nakitan nayna si Saulo, pikilaku nayan nag-udung sa Antioquia. Buy sa lalên gisay tawun, nakiawyun sila sa mani manampalatayay miaawyun baydu

buy malakêy tawuy tinurwanan la. Sa balayan Antioquia, baydu nunan binêg “Cristiyanu” ya mani tagasunul Jesus.

²⁷ Sa panawun na abitu, inlumatêng sa Antioquia ya mani propetay ubat sa balayan Jerusalem. ²⁸ Ya lagyun gisa kalla, si Agabo. Nidêng ya buy nipatanda sa kampilatan Ispiritun Bapan Namalyari ya dilag lumatêng nga sadyay layang sa buun babun luta. Nalyari ya ati sa panawun Emperador Claudio. ²⁹ Kabay napikasunduwan mani tagasunul Jesus sa Antioquia ya si balang gisa kalla mipagtan sawup sa mani mapatêl sa prubinsyan Judea ayun sa agyu lan idin. ³⁰ Impagtan lay mani sawup la kallan Bernabe buy kan Saulo amên idin la sa mani mamunu sa manampalatayay miaawyun sa Jerusalem.

12

Ya pamasakit Arin Herodes sa mani Manampalataya

¹ Sa panawun abitu, nag-umpisay pamasakit Arin Herodes sa dakun umnuy manampalataya. ² Impaputus nay bêng Santiago ya patêl Juan. ³ Gawan sa dinyag na, napasaya nay mani Judio. Kabay impadakêp na êt si Pedro. Nalyari ya ati sabitun panawun Pestan Tinapay ya Ayin Pamalbag. ⁴ Impasukul na si Pedro buy impabantay na sa apat ta grupun mani sundalus ya dilag tiapat ta sundalus ya misasagilin magbantay pamakayarin tatluy uras. Panisipin Herodes ya pamakayarin Pestan Kaligtasan, litisin na si Pedro sa arapan mani tawun balayan. ⁵ Kaban idi sa sukulan si Pedro, buun nakêm manalangin na mani manampalatayay miaawyun para kana.

Ya kapapaupapas ya pag-awas Pedro sa sukulan

⁶ Sa yabin abitu, bayu iarap sa pallitisan si Pedro, mamabêlêw yan nakagapus sa luway tanikala sa pisaêtan luway sundalus. Buy dilag pun êt mani bantay sa pasbul

sukulan. ⁷ Bêngat tan sinumawang sa lalên sukulan buy nagpakit ta gisay ang-el Panginuun. Dinalpi na sa tagyang si Pedro buy sinabi na, “Mimata ka. Parasên mu!” Buy nitas ya mani tanikala sa gamêt Pedro.

⁸ Sinabin ang-el, “Magyakês ka buy mag-isteping ka.” Buy dinyag Pedroy abitu.

Sinabi pun êt ang-el kana, “Upungan muy lawini mu buy manunul ka kangku.”

⁹ Buy nanunul ya sa ang-el paawas sa sukulan. Asê tandan Pedro nu pêêtêg ga nalyari, tagawan indap na, kay sulêplêp nay abitu. ¹⁰ Kay inlibasan lay mumuna buy ikalway mani magbantay. Pamakalatêng la sa bakal la pasbul papakun sa balayan, bêngat tan nibuklat ta ati. Sên nakaawas silayna, nalibasan lay gisay dan. Bêngat tan naplak ka ang-el.

¹¹ Baydu pun natandan Pedroy alwa awêd sulêplêp pa ati. Kabay sinabi na, “Pêêtêg awêd da in-utus Panginuun na ang-el na buy inligtas naku sa kapangyarian Herodes buy sa labay daygên mani Judio kangku.”

¹² Sên napukatan nay nalyari, naku ya sa balin Maria ya indun Juan ya pambêgên êt Marcos. Malakêy tawuy nititipun baydun manalangin. ¹³ Nagbêg si Pedro sa pasbul un bakud buy inlaku yan gisay ipus ya naglagyun Roda amên matandan nu sisabêt ta magbêg.

¹⁴ Natunuyan nay si Pedroy abitu. Kabay sa sadyay saya na, a nayna pun imbuklat ta pasbul, nun a nuwayu yan sinumun amên ipatanda sa mani kaawyun nay idi sa lawasan si Pedro.

¹⁵ Sinabi la kan Roda, “Tinulaw kay na lawês!”

Nuwa pan-ipilit nay naman, “Pêêtêg idi sa lawasan si Pedro.”

Kabay sinabi la, “Dat ang-el Pedroy abitu.”

¹⁶ Nuwa paraman baydu, magbêg pun êt si Pedro. Kabay imbuklat lay pasbul buy sên nakitan laya, nakau-papas sila. ¹⁷ Kabay siningyalan silan Pedron agana mantarit. Buy ingkuwentu na kalla nu parasaantu yan in-awas Panginuun sa sukulan buy sinabi na kalla, “Sabin yuy ati ya nalyari kan Santiago buy sa kaatag pun mapatêl kan Jesus.” Pamakayari, namita ya buy naku ya sa kaatag lugal.

¹⁸ Sên pamakamaranun, naguluy mani magbantay sa sukulan, gawan ayin na si Pedro buy a la tanda nu sabêt ta nalyari kana. ¹⁹ Namiutus si Herodes amên têkapên ya. Sên a laya makitan, inlitis nay mani magbantay buy impapati. Pamakayari, namita si Herodes sa prubinsyan Judea. Naku ya sa balayan Cesarea buy nanugêl ya baydu.

Ya pangamatin Arin Herodes

²⁰ Nasuluksuluk si Arin Herodes sa mani taga Tiro buy sa mani taga Sidon. Kabay gawan maubat sa pansakupun Arin Herodes ya pangkanên mani taga Tiro buy mani taga Sidon, nakikaluguran sila pun kan Blasto ya pagtiwalan ari sa palasyu. Ta labay lan pasawup kan Blasto amên makikasundu kan Arin Herodes.

²¹ Sên inlumâtêng ngay allun pamikiarap Arin Herodes sa mani taga Tiro buy sa mani taga Sidon, nagyaming yan yaming ari buy niknu ya sa turonu na buy nagsabi ya sa mani tawu. ²² Masnêg sinabin mani tawuy, “Ya nalêngê tamu, tunuy gisay namalyari, alwan tawu!” ²³ Sa uras êt abitu, pinarusan ang-el Panginuun si Arin Herodes, gawan tinanggap nay pamarangal ya kay sêpat kan Bapan Namalyari. Kabay inêwêl ya angga sa ingkamati na.

²⁴ Nuwa kapamiwagaw-wagaw Sabin Bapan Namalyari buy kapanlulumakên manampalataya.

²⁵ Sên naiatêl lan Bernabe buy si Saulo ya mani sawup sa mani mapatêl sa balayan Jerusalem, nag-udung sila sa

balayan Antioquia. Pikilaku la êt si Juan na pambêgên Marcos.

13

In-utus Ispiritun Bapan Namalyari silan Bernabe buy si Saulo

¹ Baydu sa mani manampalatayay miaawyun na idi sa balayan Antioquia, dilag mani propeta buy mani manuru ya sabay silan Bernabe, Simeon na pambêgên Negru, Lucio ya taga Cirene, si Manaen ya kaagnan nan dinumagul sa pamilyan Gobernador Herodes Antipas, buy si Saulo.

² Gisay allu, kaban mag-ayunu sila buy mangulimên sa Panginuun, sinabin Ispiritun Bapan Namalyari kallay paradi, “Italaga yu kangku silan Bernabe buy si Saulo, ta dilag gakun ipadyag kalla.” ³ Pamakayari lan nag-ayunu buy nanalagin, impaluntu lay gamêt la kan Bernabe buy kan Saulo bayu silayna pinabita.

Ya nunan pamitan Pedro bilang mangaral

⁴ Kabay gawan sa utus Ispiritun Bapan Namalyari, naku silan Bernabe buy si Saulo sa balayan Seleucia. Paubat baydu nagsakay silan barku papakun sa Cyprus.

⁵ Pamakalatêng la baydu sa balayan Salamis, nangaral silan Sabin Bapan Namalyari sa mani balin pagtipunan mani Judio. Kaawyun la êt si Juan na pambêgên Marcos buy manawup ya sa mani pandaygên la.

⁶ Dinurutan lay buun islan Cyprus angga sa niras sila sa balayan Pafos. Dilag silan nakitan bayduy gisay Judioy manalamangka ya kay magtatalingkayun propetan Bapan Namalyari. Ya lagyu na, Bar-Jesus. ⁷ Kaawyun yan Gobernador sa islan Cyprus ya si Sergio Paulo ya katanda. Impabêg Gobernador silan Bernabe buy si Saulo gawan kalabay yan mallêngên Sabin Bapan Namalyari.

⁸ Nuwa binênbênan silan Elimas ya manalamangka. Elimas ya lagyun Bar-Jesus sa sabin Griego. Dinyag nay abitu gawan a na labay manampalatayay Gobernador kan Jesus. ⁹ Nuwa si Saulo ya pambêgên êt Pablo, natupus yan Ispiritun Bapan Namalyari. Pinakaêlêw na si Elimas buy sinabi na kana, ¹⁰ “Elimas, anak kan Satanas buy kapati kan kaganawan mangêd! Pawan kalaraman buy kadawakan na pandaygên mu. Pawa mu tanan panitukawkaw wa kapêtêgan ya ubat kan Bapan Namalyari. ¹¹ Amêsên, parusan kan Bapan Namalyari. Mabulag ka buy a mu makitan na sawang sa dakun umnuy allu.”

Tambêng dinumiglêm ma pangêlêw Elimas buy nabulag ya. Kabay nagdalikapkapan yatan mangkap tawuy mangakay kana. ¹² Sên nakitan Gobernador ya nalyari kan Elimas, nanampalataya ya gawan nakaupapas ya sa mani pan-iaral tungkul sa Panginuun.

Nangaral si Pablo sa Antioquia Pisidia

¹³ Namita silan Pablo sa balayan Pafos buy nagsakay silan barku papakun sa balayan Perga sa prubinsyan Pamfilia. Pamakalatêng la baydu, inlakwanan silan Juan na pambêgên Marcos, ta nag-udung ya sa balayan Jerusalem.

¹⁴ Namita si Pablo buy si Bernabe sa balayan Perga buy naku sa balayan Antioquia sa prubinsyan Pisidia. Pallumatêng Allun Pagpaynawa, sinumun sila sa balin pagtipunan mani Judio buy niknu sila. ¹⁵ Dilag namasan ubat sa Kautusan na impasulat kan Moises buy sa insulat mani propeta. Pamakayari, namiutus ya mamunu sa balin pagtipunan mani Judio ya sabin nay ati kallan Pablo, “Mani mapatêl, nu dilag kaw sabin na mamakapas-êy nakêm sa mani tawu, sabin yina.”

¹⁶ Kabay nidêng si Pablo buy siningyalan nay mani tawun mallêngê kana. Sinabi na, “Sikaw wa mani kaparisu

kun Israelita buy sikaw wa alwan Israelitay dilag limu kan Bapan Namalyari, mallêngê kaw kangku! ¹⁷ Ya Bapan Namalyarin mani Israelita sabay ya namilin mani ninunu tamu. Sabitun idi sila pun sa Egipto, pinalakê na sila. Buy sa kapamilatan kapangyarian Bapan Namalyari, intas na sila sa Egipto. ¹⁸ Sa lalên apattapuy tawun, pinibabatan na sila baydu sa kakyangan. ¹⁹ Sên sinambut Bapan Namalyari ya pituy layi* ya idi sa Canaan, indin nay abiin na luta sa mani ninunu tamu. ²⁰ Nalyari ya kaganawan abiin sa lalên apat ta ralan buy limampuy tawun.”

“Pamakayari, binyanan na silan mani tawuy mamunu kalla angga sa panawun Propeta Samuel. ²¹ Nanyawad silan ari buy pinilin Bapan Namalyari ya gisay liyaki. Ya lagyu na, Saul ya anak Kis ya naubat sa layin Benjamin ya sabay ya magin ari la. Nag-ari si Saul sa lalên apattapuy tawun. ²² Sên intas Bapan Namalyari si Saul, pinili na si David da magin ari. Ati ya sinabin Bapan Namalyari tungkul kan David, ‘Kapapaidu kangku si David ya anak Jesse. Nakal-an yan manunul sa kaganawan iutus ku kana.’”

²³ Sinabi pun êt Pablo sa mani tawu, “Ubat sa layin David si Jesus ya Mamiligtas ya impangakun Bapan Namalyari kantamun mani Israelita. ²⁴ Bayu pun magumpisa si Jesus sa pandaygên na, nangaral la si Juan sa kaganawan Israelita ya sêpat lan pagsisyan na mani kasalanan la buy magpabawtismu sila. ²⁵ Buy sên marani yan mayarin Juan na pan-ipadyag Bapan Namalyari kana, sinabi na sa mani tawu, ‘Indap yu nayi nu sikuy Cristuy impangakun Bapan Namalyari ya pan-êtêngên yu? Alwan siku, nun a dilag lumatêng nga makapangyarian pun kangku. A ku sêpat magin ipus na.’ ”

* **13:19** 13:19 Deuteronomio 7:1.

²⁶ “Mani mapatêl la ubat sa layin Abraham buy mani alwan Judioy dilag limu kan Bapan Namalyari, sikitamuy pinipatandan Bapan Namalyari un Mangêd da Balita nu parasaantu kitamun miligtas sa kaparusan na ayin katganan. ²⁷ Ya mani Judioy manugêl sa balayan Jerusalem buy ya mani pinunu la, a la kinilala si Jesus bilang Mamiligtas. Buy a la napukatan na insulat mani propeta, agyan malêngê lay nay pambasên sa balang Allun Pagpaynawa. Kabay sên inatulan lan kamatyan si Jesus, sabay silaynay nanupad abituy insulat mani propeta ya panibasa kalla. ²⁸ Agyan ayin silan sêpat ta sangkan amên patin ya, inyawad la pun êt kan Pilatoy ipapati si Jesus. ²⁹ Sên nadyag lay nay kaganawan nakasulat ta malyari kan Jesus, intabuy laya sa kurus buy in-ilibêng. ³⁰ Nuwa pinabyay yan Bapan Namalyari ubat sa nangamamati. ³¹ Buy sa dakun umnuy allu, katiumnu yan nagpakit sa mani tawuy nakilaku kana sên namita ya sa prubinsyan Galilea papakun sa balayan Jerusalem. Angga amêsên, ya mani tawun abitu, sabay silay magpapêtêg sa mani Israelita tungkul kan Jesus.”

³² “Kabay idi kay êt baydi amên ipatanda kamuyuy Mangêd da Balitay impangakun Bapan Namalyari sa mani ninunu tamu. ³³ Tinupad na kantamun kaapuapuan lay abitu, ta pinabyay na si Jesus. Ati ya nakasulat sa ikalwan Kanta,

‘Sikay Anak ku,

buy amêsên, ipatanda kuy sikuy Bapa mu.’ ”†

³⁴ “Impangakun Bapan Namalyari ya pabyayên na si Jesus buy asê bumatay lawini na. Sinabi na,

‘Tuparên ku kamuy banal la kangêdan na impangaku ku kan Arin David.’ ”‡

† 13:33 13:33 Mani Kanta 2:7. ‡ 13:34 13:34 Isaias 55:3.

³⁵ “Buy nakasulat pun êt sa kaatag Kanta,
 ‘A mu paulayan bumatay bangkay Banal la Lingkud mu.’
 ”§

³⁶ “Alwan si David da pantukuyun di, gawan sên naryarin David da pan-ipadyag Bapan Namalyari kanay maglingkud sa mani tawu sa panawun na, nati ya buy in-ibêng ya sa danin mani ninunu na buy binumatay lawini na. ³⁷ Nuwa si Jesus, pinabyay yan Bapan Namalyari buy asê binumatay lawini na. ³⁸⁻³⁹ Kabay sikaw wa mapatêl, sêpat yun matandan na sa kapamilatan dinyag Jesus, pan-ipatanda yan na mapatawad Bapan Namalyari ya mani kasalanan tamu. Ta sisabêt man na manampalataya kan Jesus, pan-ituwad yan Bapan Namalyarin matinêk. Nuwa ayin tawuy pan-ituwad Bapan Namalyarin matinêk sa kapamilatan panunul na sa Kautusan na impasulat kan Moises. ⁴⁰ Kabay mangillag kaw amên asê malyari kamuyuy pansabin mani propeta ya paradi,

⁴¹ ‘Sikaw wa mani manguyam, lêng-ên yuy ati.

Makaupapas kaw sa daygên ku, nuwa mati kaw pun êt!

Gawan dilag gakun daygên sa panawun yuy
 a yu paniwalan

agyan dilag pun mamipatanda kamuyu.’ ”*

⁴² Sên pasalwang nga silan Pablo buy si Bernabe sa balin pagtipunan mani Judio, nakisabi ya mani tawu kallan manguman sila pun magsabi tungkul sa mani pan-iaral la sa sumunul la Allun Pagpaynawa. ⁴³ Sên nipagsalwang silayna, malakêy mani Judio buy alwan Judioy napasunul sa paniwalan mani Judio ya nanunul kallan Pablo buy kan Bernabe. In-aral Pablo buy si Bernabe kallay isundu lay panampalataya la sa kangêdan Bapan Namalyari.

§ 13:35 13:35 Mani Kanta 16:10. * 13:41 13:41 Habakuk 1:5.

Inarapan Pablo ya mani alwan Judio

⁴⁴ Sên sumunul la Allun Pagpaynawa, ya mani tawu sa balayan, nayin maubus san sumun sa balin pagtipunan mani Judio amên mallêngên Sabin Bapan Namalyari.

⁴⁵ Sên nakitan mani Judioy malakêy tawuy nititipun, nakasêm sila. Sinalangsang la si Pablo buy dinustak laya.

⁴⁶ Nuwa ayin limun nakitbay silan Pablo buy si Bernabe un paradi, “Sêpat dayi kamuyun mani Judio munan iaral la Sabin Bapan Namalyari. Nuwa gawan a yu tinanggap pa ati, ya labay sabin, inatulan yinay sarili yu ya a kaw sêpat biyan biyay ya ayin katganan. Kabay paubat amêsên, sa alwan Judio kay yana mangaral Mangêd da Balita.

⁴⁷ Tagawan ati ya utus Panginuun kanyan,

‘Dinyag katan dêkêt sa mani alwan Judio

amên sa kapamilatan mu, mibalitay kaligtasan sa buun babun luta.’ ”

⁴⁸ Sên nalêngên mani alwan Judioy abitu, natula sila buy inulimên lay Sabin Bapan Namalyari. Buy ya kaganawan pinilin Bapan Namalyari ya biyan nan biyay ya ayin katganan, sabay silay nanampalataya kana.

⁴⁹ Kabay niwagaw wa Sabin Panginuun sa buun lugal abitu. ⁵⁰ Nuwa intustus mani Judioy mani lawyaki ya mamunu sa balayan buy ya mani babayi ya pikatandan buy mangulimên kan Bapan Namalyari ya kalabanên la silan Pablo. Kabay pinasakit laya bay silan Pablo buy si Bernabe buy impatas sa lugal abitu. ⁵¹ Kabay ingkam-pag Pablo buy si Bernabe ya abuy idi sa bitis la bilang pamipatanda kalla ya nadawak ka dinyag la. Buy nagdaus sila sa balayan Iconio. ⁵² Ya mani tagasunul Jesus baydu sa Antioquia, sadyay tula la buy natupus silan Ispiritun Bapan Namalyari.

14

Silan Pablo buy si Bernabe sa Iconio

¹ Nu sabêt ta nalyari sa Antioquia, para êt bayduy nalyari sa Iconio. Naku silan Pablo buy si Bernabe sa balin pagtipunan mani Judio. Buy gawan sa pangaral la baydu, malakêy Judio buy Griegoy nanampalataya kan Jesus. ² Nuwa dilag êt mani Judioy asê manampalataya kan Jesus ya namitustus sa mani alwan Judio amên manubag sila sa mani manampalataya. ³ Nabuyutan lan Pablo buy si Bernabe sa Iconio. Ayin silan limun magsabi tungkul sa Panginuun. Buy pinagpapêtgan Panginuun na pêtêg ga pan-iaral la tungkul sa kangêdan na, gawan binyanan na silan kapangyarian manyag imala buy mamakaupapas. ⁴ Kabay nisyay ya mani tawu sa balayan abitu. Ya kaatag, nakiawyun sa mani Judio buy ya kaatag, nakiawyun kan Pablo buy kan Bernabe.

⁵ Dilag dakun umnuy mani Judio buy mani alwan Judioy kaawyun na mani mamunu kalla ya namalanun mamasakit buy mamatu kan Pablo buy kan Bernabe. ⁶ Sên natandan Pablo buy si Bernabe ya palanu la, tambêng silan namita papakun sa balayan Listra buy sa balayan Derbe ya sakup sa prubinsyan Licaonia buy sa kaatag pun lugal la nakapalitêng. ⁷ Baydu la in-aral la Mangêd da Balita tungkul kan Jesus.

Silan Pablo buy si Bernabe sa balayan Listra

⁸ Sa balayan Listra, dilag gisay nakaiknuy liyaki ya a makabita ta lumpu ya ubat sa in-anak ya. ⁹ Nallêngê ya sa mani pangaral Pablo. Pinakaêlêw Pabloy lumpu buy natandan nay dilag yan panampalatayay umiyul ya. ¹⁰ Kabay masnêg sinabin Pablo, “Midêng ka!” Tambêng nidêng nga liyaki buy nibitabita.

¹¹ Sên nakitan mani tawuy dinyag Pablo, masnêg lan sinabi sa sabin Licaoniay, “Ya mani diyus, nagtabuy baydi kantamu ya nagwangis tawu!” ¹² Si Bernabe, binêg layan Zeus,* ya gisay diyus la. Buy si Pablo êt taman, binêg layan Hermes† ya gisa pun êt ta diyus la, gawan siyay tagapagsabi kaparisun Hermes. ¹³ Idi sa lawasan balayan Litra ya narani sa pasbul balayan ya pagsimban la kan Zeus. Kabay ya dinyag pari la, nantan bakay nag-unun bulaklak baydu sa pasbul balayan. Ta labay na buy mani tawuy iandug lay ati kan Bernabe buy kan Pablo, ta panisipin lay sabay silay pêtêg diyus la.

¹⁴ Nuwa sên natandan lan Bernabe buy si Pabloy abitu, gininit lay yaming la bilang patanday taganan a la labay ya abitu. Buy nuwayu sila sa bunak mani tawuy masnêg magsabin, ¹⁵ “Mani kaluguran, uysiyang mag-andug kaw ya kanyan ta? Pakan kay kaparisu yukay yan tawu. Pan-iaral yan kamuyuy Mangêd da Balita amên itgên yinay pangulimên yu sa mani diyusdiyusan ya ayin kapukatan buy magdani kaw kan Bapan Namalyari ya nabyay. Sabay siyay nanyag langit, luta, dagat, buy siyay nanyag kaganawan idi baydi. ¹⁶ Sabitun nuna, pinaulayan tan Bapan Namalyari ya kaganawan layi ya manunul sa sarili lan kalabayan. ¹⁷ Paraman baydu, pawan pan-ipakit Bapan Namalyari ya pangaNamalyari na sa mani tawu sa kapamilatan mangangêd da diyag na. Pambiyang nakaw uran buy malakêy pupul sa ustuy panawun amên mabsuy kaw buy sumiglay bêkê yu.” ¹⁸ Nuwa agyan parabayduy pansabin Pablo buy si Bernabe, nagkasakit sila pun êt sa pamênbên sa mani tawuy agana sila biyang mani andug.

¹⁹ Nuwa siyang dilag gaman mani Judioy inlumatêg

* **14:12** 14:12 Sa paniwalan mani Griego, si Zeus ya arin mani diyus la.

† **14:12** 14:12 Sa paniwalan mani Griego, si Hermes ya tagasabin mani diyus la.

ubat sa balayan Antioquia buy Iconio. Sinagyat lay mani tawu un makiawyun kalla. Kabay binatwan la si Pablo buy ginuluy layan pasalwang sa balayan, ta indap la nu nati yina. ²⁰ Nuwa sên napalitêngan yan mani tagasunul Jesus, nidêng ya buy nag-udung sa balayan. Kinawasakan, naku ya sa balayan Derbe kaawyun si Bernabe.

Nag-udung silan Pablo buy si Bernabe sa Antioquia ya sakup un Syria

²¹ Sên nilatêng nga silan Pablo buy si Bernabe sa balayan Derbe, in-aral la bayduy Mangêd da Balita buy malakêy naisagyat lan nagin tagasunul Jesu Cristu. Pamakayari, nag-udung silayna êt sa Listra, Iconio, buy sa Antioquia. ²² Pinapas-êy lay nakêm mani tagasunul Jesus buy insabi ya isundu lay panampalataya la. Sinabi la pun, “Malakêy kasakitan na sêpat tamun danasên bayu kitamu miawyun sa pag-arin Bapan Namalyari.” ²³ Namili si Pablo buy si Bernabe un mani mamunu sa balang pustun mani manampalatayay miaawyun. Nag-ayunu sila buy nanalangin para sa mani napili buy intiwala lay mani ati sa Panginuun na panampalatayanan la.

²⁴ Pamakayarin abitu, dinuman silan Pablo buy si Bernabe sa prubinsyan Pisidia buy nilatêng sila sa prubinsyan Pamfilia. ²⁵ Nangaral sila baydu sa balayan Perga. Pamakayari, inlumunsan sila sa balayan Atalia. ²⁶ Ubat ta baydu, nagsakay silan barku paudung sa Antioquia sa prubinsyan Syria. Sabitun nuna sa lugal la abiin, nanalangin na mani manampalataya para kalla ya pagpalên Bapan Namalyari ya mani pandaygên la buy amêsên, nayari lay nay abiin.

²⁷ Sên inlumâtêng sila sa Antioquia, tinipun lay mani manampalatayay miaawyun buy ingkuwentu la kallay kaganawan dinyag Bapan Namalyari sa kapamilatan la buy

nu parasaantun binyanan Bapan Namalyarin panawun na mani alwan Judio ya malyari sila êt manampalataya kan Jesus. ²⁸ Buy nabuyutan la sa Antioquia kaawyun na mani tagasunul Jesus baydu.

15

Ya pamititipun sa Jerusalem

¹ Dilag dakun umnuy tawuy inlumâtêng ubat sa prubinsyan Judea ya naku sa Antioquia buy nangaral sa mapatêl la manampalataya baydu un paradi, “Nu a kaw magpatuli ayun sa naugalyan na inturun Moises, a kaw miligtas sa parusay ayin katganan.”

² Gawan sa sinabi la, naumut ta pamikisubakan lan Pablo buy si Bernabe kalla. Kabay nibêbêtêk ka mani manampalataya baydu ya ipalaku sa Jerusalem silan Pablo buy si Bernabe buy ya kaatag pun na mani manampalataya sa Antioquia. Ta baydu sila misasabi sa mani apostul buy sa mani mamunu sa mani manampalatayay miaawyun.

³ Kabay impalakun mani mapatêl la manampalatayay miaawyun silan Pablo sa Jerusalem. Buy kaban manduman sila sa prubinsyan Fenicia buy sa prubinsyan Samaria, pan-ibalita la sa mani mapatêl la manampalatayay malakêy nay alwan Judioy manampalataya kan Jesus. Sên nalêngê lay ati, sadyay tula la. ⁴ Pamakalatêng lan Pablo sa Jerusalem, tinanggap silan mapatêl la manampalataya, mani apostul, buy mani mamunu sa manampalatayay miaawyun. Imbalitan Pablo buy si Bernabe ya kaganawan dinyag Bapan Namalyari sa kapamilatan la. ⁵ Nuwa nidêng nga dakun umnuy manampalatayay membrun grupun mani Pariseo buy nagsabi, “Kaylangan tulin na alwan mani Judio buy iutus kallay sunulun lay Kautusan na impasulat kan Moises.”

⁶ Kabay nipupulung nga mani apostul buy mani mamunu sa manampalataya amên pisasabyan lay abiin. ⁷ Pamakayarin makarang nga pamisusubakan, nidêng si Pedro buy nagsabi, “Mapatêl lay, tanda yuy pinili yakun Bapan Namalyari ubat kamuyu sabitun nuna amên ipatanda kuy Mangêd da Balita sa mani alwan Judio amên makalêngê sila buy manampalataya. ⁸ Si Bapan Namalyari ya magtandan laman bêkên balang tawu, impapêtêg na kantamuy pantanggapên nay mani alwan Judio ya manampalataya kan Jesus, gawan indin na êt kallay Ispiritu na kaparisun dinyag na kantamu sabitun nuna. ⁹ Sa pangêlêw Bapan Namalyari, Judio man o alwan Judio, kay pariparisu, gawan inlinis na êt ta bêkê la sabitun nanampalataya sila kan Jesus. ¹⁰ Amêsên, uysiyang pansubukun yuya si Bapan Namalyari ta? Buy siyan pilitin yu yay mani alwan Judioy tagasunul Jesus ya manunul sa mani kautusan ta? Agyan sikitamu buy mani ninunu tamu, a tamu êt masunul la Kautusan! ¹¹ Maniwala kitamun miligtas kitamu sa kapamalatan kangêdan Panginuun Jesu Cristu buy para êt baydu sa mani alwan Judio.”

¹² Nangimbêk ka kaganawan buy nallêngê sila sa pansabin Bernabe buy si Pablo ya tungkul sa mani imala buy mamakaupapas ya dinyag Bapan Namalyari sa mani alwan Judio sa kapamalatan la. ¹³ Pamakayari lan nagsabi, sinabin Santiago, “Sikaw wa mapatêl ku, lêng-ên yuku. ¹⁴ Ingkuwentun Simon Pedro ya nunan pamêg Bapan Namalyari sa mani alwan Judio. Buy namili si Bapan Namalyari kalla ya magin kana. ¹⁵ Nakaayun êt ta abiin sa impasulat Bapan Namalyari sa mani propeta sabitun nuna, gawan sinabi sa Kasulatan,

¹⁶ ‘Mag-udung ngaku lanu,
ta ipaydêng kun manguman na kaarian Arin David.
Iuman kuyan ipaydêng ubat sa pangalacak na

¹⁷ amên têkapên nakun kaatag tawu buy mani alwan Judio
ya pinili kun kay kangku.

Sikuy Panginuun na magsabin abiin.

¹⁸ Buy mana kinan impatanday abiin.’ ”*

¹⁹ Sinabi pun êt Santiago, “Kabay nu kay kangku, agana tamina daygên masakit sa mani alwan Judioy magdani kan Bapan Namalyari, ²⁰ nun a sulatan tamu silan aganayna mangan kanên na in-andug sa diyusdiyusan, gawan pan-ituwad tamun madinat ta ati. Buy agana sila makikanayun. Buy agana mangan daya o karnin mani ayup pa asê pinadaya. ²¹ Gawan ubat pun sabitun nuna, tanday nan mani Judioy abiin ya impasulat kan Moises ya pagkaibasa la sa balin pagtipunan la sa balang Allun Pagpaynawa buy pan-iaral la sa balang balayan.”

Ya surat para sa mani alwan Judio

²² Kabay ya mani apostul buy ya mani mamunu sa manampalatayay miaawyun buy ya kaganawan manampalataya, nikasundu silan mamilin lawyaki ya maubat sa grupu lay iutus sa Antioquia. Sabay silay mapagkaawyun lan Pablo buy si Bernabe. Ya napili la, silan Judas ya pambêgên Barsabas buy si Silas gawan panggalangên silan mani manampalataya. ²³ Buy paradi ya nakasulat sa impagtan kalla,

“Mani kakaidwan yan, sikay ya mani apostul buy mani mamunu sa manampalatayay miaawyun na magsulat ati. Nagpapakun kaw nay mapatêl la alwan Judio baysên sa Antioquia, sa Siria buy sa Cilicia.

²⁴ Natandan yan na dilag mani tawuy ubat di kanyan na naku baysên ya namilitêp sa isip yu sa mani pan-iaral la. Nuwa a yan sila in-utus maku baysên amên

* **15:18** 15:18 Amos 9:11-12.

manurun parabaydu. ²⁵ Kabay sên nalêngê yan na abiin, napikasunduwan yan na mamili kay mani tawuy iutus yan kamuyun mamisabin mani bagay ya napikasunduwan yan. Kaawyun silan Bernabe buy si Pablo ya pangkaidwan tamun mapatêl. ²⁶ In-il-an Pablo buy si Bernabe ya biyay la sa paglingkud la sa Panginuun tamun Jesu Cristu. ²⁷ In-utus yan silan Judas buy si Silas baysên kamuy amên ipapukat lay laman sulat.

²⁸ Impaisip Ispiritun Bapan Namalyari kanyan na a yan ipatupad kamuyuy mangabayat ta utus, nun a kay ya idi sa sulat ta ati ya kaylangan yun sunulun. ²⁹ Agana kaw mangan mani kanên na in-andug sa diyusdiyusan. Agana kaw mangan daya buy karnin mani ayup pa asê pinadaya. Buy agana kaw makikanayun. Mangêd da magpakarayu kaw sa mani bagay ya abiin. Kay angga ta baydi.”

³⁰ Kabay amêsên, ya mani tawuy in-utus la papakun sa Antioquia, namitay nabay. Pamakalatêng la baydu, tinipun lay kaganawan manampalataya buy indin kallay sulat. ³¹ Sên nabasa lay sulat, sadyay sayan nakêm la. ³² Si Judas buy si Silas, mani propeta sila êt. Malakêy in-aral la sa mani mapatêl amên papas-êyên na nakêm buy panampalataya la. ³³ Nanugêl silan dakun umnuy allu baydu. Bayu sila nuli, nanalangin na mani mapatêl sa Panginuun para kalla amên illagan na pamita la angga sa milatêng sila sa mani namiutus kalla. ³⁴ [Nuwa nagpalakwan baydu si Silas.] ³⁵ Buy nanugêl pun si Pablo buy si Bernabe sa Antioquia. Malakêy kaawyun lan manuru buy mangaral Sabin Panginuun.

Napisyay silan Pablo buy si Bernabe

³⁶ Sên inlumibas ya dakun umnuy allu, sinabin Pablo kan Bernabe, “Mag-udung kita sa kaganawan balayan na inaralan tan Sabin Panginuun buy magliwa sa mapatêl amên matandan tamuy kabilyan la.” ³⁷ Labay Bernabe ya pakilaku na si Juan na pambêgên Marcos. ³⁸ Nuwa asê labay Pablon pakilaku si Marcos, gawan sabitun idi sila sa prubinsyan Pamfilia, inlakwanan silan Marcos sa pandaygên la. ³⁹ Gawan sa sadyay pamisusubakan la, nisyay sila. Pikilakun Bernabe si Marcos buy nagsakay silan barku papakun sa Cyprus. ⁴⁰ Pikilakuy naman Pablo si Silas. Bayu sila namita, nanalangin na mani mapatêl para kalla ya sawpan silan Panginuun sa pamita la. ⁴¹ Naku silan Pablo sa prubinsyan Siria buy sa prubinsyan Cilicia buy pinapas-êy lay mani manampalatayay miaawyun baydu.

16

Ya ikalway pamitan Pablo bilang manuru

¹ Insundu lan Pabloy pamita la papakun sa balayan Derbe angga sa balayan Listra. Baydu sa Listra, dilag gisay liyaki ya tagasunul Jesus ya maglagyun Timoteo. Judioy indu na buy manampalataya ya kan Jesus nuwa ya bapa na, Griego. ² Ya mani mapatêl tamu baydu sa balayan Listra buy sa balayan Iconio, pagpapêtgan lan mangêd da tawu si Timoteo. ³ Labay Pablo, pakilaku na si Timoteo. Kabay impatuli nay ati amên ayin masabi ya mani Judio laban kana, gawan si kaganawan Judioy manugêl baydu sa lugal abitu, tanda lay Griego ya bapa na. ⁴ Pamakayari, naku sila sa mani balayan buy pinatandan lay mani manampalatayay sumunul sila sa kautusan na napikasunduhan mani apostul buy mani mamunu sa manampalatayay miaawyun sa Jerusalem.

⁵ Kabay pinupumas-êy ya panampalatayan mani manampalatayay miaawyun. Buy sa inallu-allu, kapanlulumakên mani manampalataya.

Ya sulêplêp Pablo tungkul sa liyaki ya taga Macedonia

⁶ Asê tinulutan Ispiritun Bapan Namalyari silan Pablo ya mangaral silan Sabin Bapan Namalyari baydu sa prubinsyan Asia. Kabay naku sila sa mani lugal sa prubinsyan Frigia buy sa prubinsyan Galacia. ⁷ Pamakalatêng la sa katganan prubinsyan Misia, labay la dayin maku sila sa prubinsyan Bitinia, nuwa a sila tinulutan Ispiritun Jesus. ⁸ Kabay dinuman sila tana sa prubinsyan Misia buy naku sa balayan Troas. ⁹ Sa yabin abitu, impasulêplêp Bapan Namalyari kan Pablo ya gisay liyaki ya taga Macedonia ya nakaidêng buy magmakalunus kana. Sinabi na, “Maglipay ka baydi sa Macedonia ta sawpan mukay.” ¹⁰ Pamakayarin nasulêplêp Pabloy abiin, tambêng kay* nagsakay barku papakun sa prubinsyan Macedonia, gawan napilmi kay ya pan-ipalaku kay baydun Bapan Namalyari amên mangaral Mangêd da Balita sa mani tawu baydu.

Nanampalataya si Lydia kan Jesus

¹¹ Baydu sa Troas, nagsakay kay papakun sa islan Samotracia buy kinawasakan, naglipay kay naku sa balayan Neapolis. ¹² Ubat sa Neapolis, namita kay papakun sa balayan Filipos ya sabay ya pinakamaragul la balayan sa prubinsyan Macedonia. Ya mani manugêl baydu, malakê kallay taga Roma. Nanugêl kay baydun dakun umnuy allu.

¹³ Pamakalatêng Allun Pagpaynawa, nag-awas kay sa balayan buy naku sa danin ilug. Indap yan dilag baydun lugal la pagtipunan mani Judio amên manalangin.

* **16:10** 16:10 Paubat baydi si Lucas ya kaawyun Pablo. Kabay panggamitin nay “kay,” “yan,” buy “kanyan.”

Nitagun dilag baydun mani babayi ya nangapititipun. Kabay nakiiknu kay buy nakisabi kalla. ¹⁴ Gisa sa mani mallêngê kanyan, si Lydia ya taga balayan Tiatira. Gisa yan mangalakal mani makamal la telay kulay muradu buy mangulimên ya kan Bapan Namalyari. Kaban mallêngê ya sa pan-iaral Pablo, imbuklat Panginuun na bêkê na amên tanggapên nay mani pansabin Pablo. ¹⁵ Nagpabawtismu ya buy ya mani kaawyun na sa bali la. Pamakayari, sinabi na, “Nu maniwala kaw nan gisa kinan pêtêg ga manampalataya kan Jesus, baydu kawna magdaus sa bali ku.” Gawan sa pamilit na kanyan, naisagyat nakay nagdaus sa bali na.

Silan Pablo buy si Silas sa sukulan

¹⁶ Gisay allu, kaban papakun kay sa lugal la pagtipunan amên manalangin, natbêng kay gisay dalagay ipus. Ya dalagan abitu, manuga ya gawan sinêdakan yan nadawak ka ispiritu. Maragul la panakitan mani amung na sa panuga na. ¹⁷ Pakilalakwan nakay buy masnêg nan pansabin, “Ya mani tawun ati, lingkud silan Bapan Namalyari ya Katatag-ayan! Pan-iaral la kamuyu nu parasaantu kaw miligtas!” ¹⁸ Allu-allu nan pandaygên na abitu angga sa napasuluk ka si Pablo. Kabay pinag-arapan nay babayi buy sinabi na sa nadawak ka ispirituy idi kana, “Sa lagyun Jesu Cristu, pan-iutus katan mag-awas kana!” Buy tambêng nag-awas ya nadawak ka ispiritu.

¹⁹ Sên nakitan amung nay ayin silaynan panakitan, dinakêp la si Pablo buy si Silas buy ginuluy sa palengki amên iarap sa mani manungkulan sa balayan. ²⁰ Sinabi la sa mani manungkulan, “Ya mani Judion ati, manggulu sila sa balayan tamu. ²¹ Pan-iaral lay naugalyan ya labag sa kautusan tamun mani Romano. A tamu malyarin sunulun na mani pan-iaral la.”

²² Nibêbêtêk ka mani tawu sa panduyung kan Pablo buy kan Silas. Impalabus mani manungkulan na yaming la buy impabadug. ²³ Sên napakangêd silaynan binadug, impasukul sila buy in-utus la sa magbantay, “Papakabantayan mu sila.” ²⁴ Kabay impasun magbantay ya luwa sa nalalêlalêy sukulan buy impasun na mani bitis la sa pisaêtan luway mangabayat ta kayuy inlubtan.

²⁵ Sên limbanak kan yabi, manalangin silan Pablo buy si Silas buy magkanta silan pangulimên kan Bapan Namalyari. Buy pallêng-ên silan kaatag mani nakasukul baydu. ²⁶ Bêngat tan nallayun malakas. Kabay naêyêg êt ta sukulan. Nibuklat ta kaganawan pasbul sukulan buy nangabubuytuy tanikalan kaganawan nakasukul. ²⁷ Nipaimatay magbantay buy nakitan nay nakabuklat ta kaganawan pasbul. Indap na nu tinumakas say mani nakasukul. Kabay inanus nay kêya na, ta magpakamati yina dayi. ²⁸ Nuwa masnêg sinabin Pabloy, “Agana ka magpakamati! Abiti kay kaganawan!”

²⁹ Nipakwan suluy magbantay buy namaras yan sinumun. Nanduku ya sa arapan lan Pablo buy si Silas un manginagin limu. ³⁰ Pamakayari, sên in-awas sa silan Pablo sa sukulan, pinatang na sila, “Kakay sabêt ta sêpat kun daygên amên miligtas?”

³¹ Nakitbay sila, “Manampalataya ka sa Panginuun Jesus buy miligtas ka buy mani kaawyun mu sa bali.” ³²⁻³⁴ Amêsên, pikilaku na silan Pablo sa bali na, inuyasan nay nuka la buy pinakan. Buy in-aral lan Pabloy Sabin Bapan Namalyari kana buy sa kaganawan kaawyun na sa bali buy nagpabawtismu sila. Masaya-sayay magbantay buy buun pamilya na, ta nanampalataya silayna kan Bapan Namalyari.

³⁵ Pamakamaranun, ya mani manungkulan sa balayan, namiutus silan mani pulis ya ibus sa silan Pablo. ³⁶ Kabay

sinabin magbantay sa sukulan kan Pablo, “Namiutus ya mani manungkulan ya ipabus kawna. Kabay malyari kawnan umawas buy mitan napatêtbêk.”

³⁷ Nuwa sinabin Pablo sa mani pulis, “Inlabag mani manungkulan na kautusan Romano, gawan impabarug lakay sa arapan mani tawu buy impasukul kay ayin pal-litis, agyan mani Romano kay. Sên amêsên ni, labay lakay ipabus un ayin magtanda. Asê malyari! Silay naman na manungkulan na maku din mamibus kanyan.”

³⁸ Kabay nag-udung nga mani pulis sa mani manungku-lan buy imbalita kallay sinabin Pablo. Sên natandan mani manungkulan ya Romano awêd silan Pablo, nalimu sila. ³⁹ Kabay naku sa sukulan ya mani manungkulan buy nanyawad silan tawad kallan Pablo. Pamakayari, impaawas sila buy pikisabi lay, “Nu malyari dayi, mita kawna sa balayan yan.” ⁴⁰ Sên nakaawas sa silan Pablo buy si Silas sa sukulan, naku sila sa balin Lydia. Nalatêng la bayduy mapatêl buy pinas-êy lan Pabloy panampalataya la. Pamakayari, namitay na silan Pablo.

17

Nangaral si Pablo sa Tesalonica

¹ Dinuman silan Pablo sa balayan Amfipolis bayu sa balayan Apolonia angga sa inlumatêng sila sa balayan Tesalonica. Dilag baydun balin pagtipunan mani Judio.

² Buy ayun sa manan pandaygên Pablo, sinumun ya sa balin pagtipunan mani Judio. Buy sa tatluy Allun Pagpaynawa, nakitutul ya sa mani tawu baydu. Ginamit nay Kasulatan Bapan Namalyari amên ³ ipaintindi na kallay nakasulat buy ipapêtêg na ya si Cristu kaylangan yan mibabata sa pamasakit buy manguman yan mabyay. Sinabin Pablo, “Si Jesus ya pan-ipatanda ku kamuyu, sabay ya Cristuy impangakun Bapan Namalyari.” ⁴ Ya

kaatag Judio, nanampalataya buy nakilaku kan Pablo buy kan Silas. Malakê êt ta mani Griego ya mangulimên kan Bapan Namalyari buy malakê êt ta pikatandan na babayi ya nanampalataya buy nakilaku kalla.

⁵ Nuwa dilag kaatag Judioy nakasêm kan Pablo buy kan Silas. Kabay tinipun lay mani tawuy mapanyag kadawakan ya kay nagtukawan sa palengki. Sên malakêy nay natipun la, nag-umpisa silaynan manggulu sa balayan. Pinilit lan sinumun sa balin Jason gawan sa pangkap la kan Pablo buy kan Silas amên iarap sila sa mani tawu. ⁶ Nuwa sên a la makit silan Pablo buy si Silas, dinakêp la si Jason buy ya kaatag pun êt mani manampalataya. Ginuluy lay mani ati papakun sa mani manungkulan sa balayan buy masnêg lan sinabi, “Ya mani tawun ati, mapanyag silan kagulwan agyan antuy lakwên la. Buy amêsên, idi silayna baydi sa balayan tamu. ⁷ Impasun Jason sa bali na silan Pablo buy si Silas. Kaganawan lay mangalaban sa kautusan Emperador, gawan pansabin lay dilag pun êt kaatag ari ya maglagyun Jesus.” ⁸ Sên nalêngên mani tawuy abitu buy mani manungkulan, naguluy isip la. ⁹ Bayu la imbus si Jason buy ya mapatêl tamu kan Jesus ya kaawyun na, pinabayad sila pun.

Naku silan Pablo buy si Silas sa Berea

¹⁰ Pamakayabi, impalakun mani manampalataya silan Pablo buy si Silas sa balayan Berea. Pamakalatêng la baydu, sinumun sila sa balin pagtipunan mani Judio. ¹¹ Luyang pun nakabuklat ya isip mani Judio sa Berea kaysa sa mani taga Tesalonica, tagawan labaylabay lan lêng-ên ya pan-iaral lan Pablo buy allu-allu lan pag-aralan ya Kasulatan Bapan Namalyari amên matandan la nu pêtêg ya pansabin lan Pablo. ¹² Kabay malakê kallay nanampalataya kan Jesus. Malakê êt ta mani Griego

babayi ya pikatandan sa balayan buy mani Griegoy lawyaki ya nanampalataya kan Jesus.

¹³ Nuwa sên nalêngên mani Judio sa Tesalonicay mangaral si Pablo un Sabin Bapan Namalyari sa Berea, naku sila êt baydu buy sinagyat lay mani tawu un manggulu.

¹⁴ Kabay tambêng in-atêl mani manampalataya si Pablo sa agid dagat. Nuwa si Silas buy si Timoteo, nagpalakwan baydu sa Berea. ¹⁵ Dilag mani tawuy namiatêl kan Pablo angga sa Atenas. Sên mag-udung silayna sa Berea, intipan Pablo kallay tambêng pakamatên kana silan Silas buy si Timoteo.

Nangaral si Pablo sa Atenas

¹⁶ Kaban mangêtêng si Pablo kan Silas buy kan Timoteo sa Atenas, nakitan nay malakêy diyusdiyusan baydu. Nabêgbêg ga nakêm na. ¹⁷ Kabay sinumun ya sa balin pagtipunan mani Judio buy nakitutul ya sa mani Judio buy sa mani alwan Judioy mangulimên kan Bapan Namalyari. Allu-allu ya êt mamaku sa pangapalan amên makitutul agyan sisabêt man na malatêng na baydu. ¹⁸ Dilag êt luway grupun mani manuruy nakitutul kan Pablo. Ya gisa, pambêgên lan mani Epicureo. Ya gisa, pambêgên lan Estoico. Sinabin dakun umnu kalla, “Sabêt ta pansabin tawun abiin ya magbibiyasa?” Ya sinabin kaatag, “Ya pan-iaral nan abiin, abituy pan-ulimênên mani dayuwan.” Pansabin lay abitu gawan mangaral si Pablo un tungkul kan Jesus buy sa panguman nan pangabyay.

¹⁹ Kabay pikilaku la si Pablo sa mani manungkulan ya pambêgên grupun Areopago. Sinabi la kana, “Malyari yan nayin matandan nu sabêt ta bayun aral ya pan-iaral mu? ²⁰ Babayu yan nalêngêy mani pansabin mu. Kabay labay yan matandan nu sabêt ta labay sabin abiin.” ²¹ Sinabi lay abiin gawan ya mani taga Atenas buy mani dayuwan na

makitugêl baydu, ayin silan kaatag pandaygên nun a kay misasabi buy mallêngê tungkul sa bayuy aral.

²² Kabay nidêng si Pablo sa arapan mani tawuy pam-bêgên grupun Areopago buy sinabi na, “Mani taga Atenas! Makit kuy masipêg kaw mangulimên. ²³ Tagawan sa paglimbun ku sa balayan yu, nakit kuy mani pan-ulumênên yu. Buy nakit ku êt ta pamiandugan yuy nakasulat ya paradi, ‘Sa namalyari ya a yan kilala,’ Ya pan-ulumênên yuy a yu kilala, sabay ya Bapan Namalyari ya pan-iaral ku kamuyu.”

²⁴ “Ya Bapan Namalyari ya pan-iaral ku kamuyu, sabay ya nanyag babun luta buy kaganawan idi baydi ya sabay ya Panginuun langit buy luta. A ya manugêl sa mani templu ya dinyag mani tawu. ²⁵ A ya mangaylangan sawup ubat sa tawu, gawan sabay siyay nam-i kantamun biyay, in-awanên buy kaganawan pangaylanganan tamu. ²⁶ Dinyag nay kaganawan layi ya ubat sa gisay tawu* buy in-ikyat na sa buun babun luta. Intalaga nay katganan bibiyan balang layi baydi sa babun luta buy intalaga na êt ta panawun ya mabyay sila. ²⁷ Dinyag Bapan Namalyari ya kaganawan abiin amên dat sa pangkap tamu kana, makitan tamu ya. Nuwa sa kapêtêgan, asê marayu si Bapan Namalyari sa balang gisa kantamu. ²⁸ ‘Gawan sa kapamilatan kapang-yarian na, nabyay kitamu buy makakimit buy idi kitamu baydi.’† Para êt bayduy sinabin dakun umnuy manyag tula, ‘Anak kitamun Bapan Namalyari.’ ”

²⁹ “Kabay gawan anak kitaminan Bapan Namalyari, agana tamu isipin ya si Bapan Namalyari, kay kaparisu yan ribultuy gintu, pilak, o batu ya pawan kay diyag isip

* 17:26 17:26 Sabay si Adan na pantukuyun di. † 17:28 17:28 Sabitun nuna, dilag gisay Griegoy magtula ya nisulat un ati kan Zeus ya pinakamatag-ay ya namalyarin mani Griego.

buy kabiyasnan tawu. ³⁰ Sabitun nuna, sên asê pun kilalan mani tawu si Bapan Namalyari, pinaulayan nay mani pandaygên la. Nuwa amêsên, pan-iutus Bapan Namalyari sa kaganawan tawu sa balang lugal ya magsisi sila buy lakwanan lay mani nadawak ka pandaygên la. ³¹ Gawan intakdan Bapan Namalyari ya allu nu makanu na ipatupad ya makatuynungan na pangukum na sa kaganawan tawu baydi sa babun luta sa kapamilatan tawuy pinili nan mangukum. Pinagpapêtgan nay abiin sa kaganawan sabitun pinabyay nan manguman ya tawun abitu.”

³² Sên nalêngê lay sinabin Pablo tungkul sa panguman pangabyay, kinalyan yan dakun umnu. Nuwa sinabin kaatag, “Mag-udung kan manguman baydi, gawan kalabay kay pun mallêngê tungkul baysên.” ³³ Pamakayari, inlakwanan silan Pablo sa pagtipunan la. ³⁴ Dilag dakun umnuy lawyaki ya nanampalataya kan Jesus buy nakilaku kan Pablo. Ya gisa kalla, si Dionisio ya membrun grupun Areopago buy dilag êt babayi ya naglagyun Damaris buy dilag pun êt kaatag ga nakilaku.

18

Ya pamakun Pablo sa Corinto

¹ Pamakayarin abitu, namita si Pablo sa balayan Atenas buy naku ya sa balayan Corinto. ² Nakilala na bayduy gisay kaparisu nan Judio ya in-anak sa prubinsyan Ponto. Ya lagyu na, Aquila. Kay kapilatêng Aquila sa Corinto ubat sa balayan Roma sa bansan Italia, kaawyun na si Priscila ya asawa na. Nakitugêl sila baydu gawan impatas Arin Claudio ya kaganawan Judio sa balayan Roma. Inlakun Pabloy miasawa sa bali la. ³ Gawan manyag silan tolda kaparisun Pablo, nakitugêl ya kalla buy awyun lay nan mag-ubra. ⁴ Balang Allun Pagpaynawa, mamaku si Pablo sa balin pagtipunan mani Judio amên makitutul kalla buy

pansagyatên nan manampalataya kan Cristuy mani Judio buy mani Griego.

⁵ Sên inlumatêng silan Silas buy si Timoteo ubat sa prubinsyan Macedonia, impamisan Pablo ya panawun na sa pangaral nan Sabin Bapan Namalyari. Pinagpapêtgan na sa mani Judioy si Jesus sabay ya Cristuy impangakun Bapan Namalyari. ⁶ Nuwa sinalangasang la si Pablo buy dinustak laya. Kabay ingkampang Pabloy abuy idi sa yaming na bilang patanda laban kalla. Sinabi na, “Nu parusan kaw Bapan Namalyari, kasalanan yina. Ayin nakinan panagutan kamuyu. Paubat amêsên, mangaral lakina sa mani alwan Judio.”

⁷ Kabay namita ya baydu buy nakitugêl ya sa balin Ticio Justo ya idi sa danin balin pagtipunan mani Judio. Ya tawun ati, a ya Judio nuwa mangulimên ya kan Bapan Namalyari. ⁸ Si Crispo ya mamunu sa balin pagtipunan mani Judio, nanampalataya ya sa Panginuun Jesus buy mani kaawyun na sa bali. Malakê pun na taga Corinto ya nallêngê kan Pablo ya nanampalataya buy nagpabawtismu.

⁹ Gisay yabi, nagpakit ya Panginuun kan Pablo buy nagsabi sa kapamilitan sulêplêp. Sinabi na, “Agana ka malimuy Pablo. Isundu muy pangaral mu buy agana ka tunggên, ¹⁰ ta kaawyun muku. Buy ayin makapasakit kamu tagawan malakêy tagasunul ku sa balayan ati.”

¹¹ Kabay nanugêl si Pablo sa Corinto un gisay tawun buy kapaka. Buy pan-iaral na sa mani tawuy Sabin Bapan Namalyari.

¹² Nuwa sên si Galio ya gobernador sa Acaya, nibêbêtêk ya mani Judio laban kan Pablo. Dinakêp laya buy gintan kan Galio amên litisin. ¹³ Sinabi la, “Ya tawun abiin, panisagyat nan mangulimên kan Bapan Namalyari ya mani tawu sa paralan ya labag sa kautusan.”

¹⁴ Sên magsabi ya dayi si Pablo, nunan nagsabi si Galio sa mani Judio. Sinabi na, “Nu tungkul sa pallabag kautusan o mabayat ta kasalanan ya kasuy gintan yu kangku, lêng-ên kataw. ¹⁵ Nuwa gawan kay tungkul sa mani sabi, sa mani lagyu, buy sa kautusan yu, sikaw nay pakabaala baysên. A ku kalabay mangatuynungan sa parabaysên na kasu.” ¹⁶ Kabay impaawas na sila sa pallitisan. ¹⁷ Si Sostenes, gisa yan mamunu sa balin pagtipunan mani Judio. Dinakêp yan mani Griego buy dinugêdugê laya sa lawasan pallitisan. Nuwa asê dinambin Gobernador Galio ya nalyari.

Ya pag-udung Pablo sa Antioquia ya sakup Siria

¹⁸ Nanugêl si Pablo sa Corinto un malakêy allu. Pamakayari, nagpatanda ya sa mani mapatêl buy naku ya sa Cencrea kaawyun nay miasaway silan Aquila buy si Priscila. Nagpaurug ya baydu gawan tinupad nay gisay impangaku na kan Bapan Namalyari. Ubat sa Cencrea, nagsakay silan barku papakun sa prubinsyan Siria. ¹⁹ Pamakalatêng la sa Efeso, inlakwanan Pablo ya miasawa ta sinumun ya sa balin pagtipunan mani Judio buy nakitutul ya sa mani Judio baydu. ²⁰ Pikisabi la kan Pablo ya manugêl yapun baydu kalla un dakun umnuy allu, nuwa asê kalabay si Pablo. ²¹ Nuwa bayu ya namita, sinabi na kalla, “Nu kalabayan Bapan Namalyari, magudung ngaku baydi.” Pamakayari, namita ya sa Efeso un nagsakay sa barku.

²² Sên nilatêng ngina sa balayan Cesarea, naku ya sa balayan Jerusalem ta nangumusta ya sa mani manampalatayay miaawyun. Pamakayari, nagdaus ya sa balayan Antioquia. ²³ A ya naêpêng baydu. Namita ya buy inlaku nay mani lugal la sakup Galacia buy Frigia, ta pinas-êy nay panampalatayan mani tagasunul Jesus baydu.

Ya pangaral Apolos sa Efeso

²⁴ Inlumatêng sa Efesoy gisay Judioy taga Alejandria. Ya lagyu na, Apolos. Mangêd yan magsabi buy malakêy tanda na sa Kasulatan Bapan Namalyari. ²⁵ Naturwanan ninan aral tungkul sa Panginuun. Buun nakêm yan mangaral buy ustuy pan-ituru na tungkul kan Jesus. Nuwa ya kay tanda na, kay abituy bawtismu ya in-aral Juan. ²⁶ Nagsabi yan ayin limu sa balin pagtipunan mani Judio. Sên nalêngê lan Priscila buy si Aquilay pan-iaral na, insagyat laya sa bali la buy impatanda la kanan mangêd nu parasaantun iligtas Bapan Namalyari ya mani manampalataya sa Panginuun Jesus.

²⁷ Buy sên nalabayan Apolos ya maku sa prubinsyan Acaya, pinas-êy ya nakêm nan mani manampalatayay idi sa Efeso buy nanulat sila sa mani tagasunul Jesus ya idi sa Acaya ya tanggapên la si Apolos. Pamakalatêng na baydu, maragul la naisawup na sa mani nanampalataya sa kapamilitan kangêdan Bapan Namalyari. ²⁸ Sa pamikitutul na sa mani Judio, sinambut na sila sa kapamilitan Kasulatan Bapan Namalyari. Impapêtêg na kallay sabay si Jesus ya Cristuy impangakun Bapan Namalyari.

19

Natanggap mani manampalatayay Ispiritun Bapan Namalyari

¹ Kaban idi sa balayan Corinto si Apolos, nagdan naman si Pablo sa lugal la nangatutung-uy angga sa inlumunsan ya sa balayan Efeso. Dilag yan nakitan bayduy mani tagasunul Jesus. ² Namatang si Pablo kalla, “Sabitun nanampalataya kaw kan Jesus, natanggap yina nayi ya Ispiritun Bapan Namalyari?”

Nakitbay sila, “Asê. Ayin kay pun tanda ya dilag awêd pambêgên Ispiritun Bapan Namalyari.”

³ Namatang si Pablo kalla, “Sa sabêt kaw binawtismuwan?”

Nakitbay sila, “Binawtismuwan kay ayun sa inturun Juan.”

⁴ Sinabin Pablo kallay, “Ya pamawtismun Juan, para sa mani tawuy nagsisi sa mani kasalanan la. Sinabi na sa mani tawuy sêpat silan manampalataya sa lumatêng nga kasunul na ya ayin kaatag nun a si Jesus.” ⁵ Sên nalêngê lay abiin, nagpabawtismu sila sa lagyun Panginuun Jesus. ⁶ Sên impaluntun Pabloy gamêt na kalla, natupus Ispiritun Bapan Namalyari ya balang gisa kalla. Kabay nakapagsabi silan magmikakanayun na sabi ya a la natandan buy dilag silan impatanday mani sabi ya ubat kan Bapan Namalyari. ⁷ Ya bilang kaganawan lawyaki ya nagpabawtismu, mapu buy luwa.

⁸ Sa tatluy buwan, magkamaku si Pablo sa balin pagtipunan mani Judio. Ayin yan limun makitutul sa mani tawu buy pan-isagyat na silan magpasakup sa pag-arin Bapan Namalyari. ⁹ Nuwa dilag dakun umnu kallay nakdêy ya ulu. Asê kalabay manampalataya buy nagsabi silan nadawak sa arapan malakêy tawu tungkul kan Jesus. Kabay namita si Pablo sa balin pagtipunan mani Judio, kaawyun na mani tagasunul Jesus. Buy allu-allu yan mamaku sa pag-aralan Tirano amên isunduy pamikitungul. ¹⁰ Sa lalên luway tawun, parabayduy pandaygên na. Kabay ya kaganawan manugêl sa prubinsyan Asia, Judio buy Griego, nalêngê lay tungkul kan Jesus.

¹¹ Malakêy mamakaupapas ya dinyag Bapan Namalyari sa kapamilatan Pablo. ¹² Kabay agyan panyu o sabêt man ya paglatup ya ginamit Pablo, panggêtan mani tawu sa mani nipagsakit. Sa pakapakun baydu, nitas ya sakit buy nangadadawak ka ispiritu.

¹³ Dilag dakun umnuy Judio bayduy mibitabita buy mamipatas nadawak ka ispiritu sa mani tawuy sinêdakan. Sinubukan lan gamitin ya lagyun Panginuun Jesus amên ipatas ya nadawak ka ispiritu. Sinabi la sa nangadadawak ka ispiritu, “Sa lagyun Jesus ya pan-iaral Pablo, pan-iutus yan ya magtas kaw.” ¹⁴ Parabayduy pandaygên pituy lawyaki ya anak Esceva ya gisa sa mani mamunun parin mani Judio.

¹⁵ Sên sinubukan lan impatas ya nadawak ka ispiritu sa lagyun Jesus, nakitbay ya nadawak ka ispiritu, “Kilala ku si Jesus buy kilala ku êt si Pablo, nuwa sisabêt kaw naman?”

¹⁶ Buy inukduwan silan tawuy sinêdakan nadawak ka ispiritu, sinambut buy pinasakitan silan kaganawan. Ayin silan nadyag. Kabay nuwayu silan pasalwang sa bali un nikalalabus buy nikasusugat.

¹⁷ Ya nalyari sa pituy anak Esceva, nabalitan kaganawan mani Judio buy Griego ya manugêl baydu sa Efeso. Nalimu sila buy inulimên ya lagyun Panginuun Jesus. ¹⁸ Malakê sa mani manampalatayay nagdani buy napaawu sa nadawak ka dinyag la. ¹⁹ Malakê êt ta mani magkukulam ya nanipun libru la ya panggamitin la sa pangulam bayu la sinlêb sa makitan kaganawan. Ya alagan mani libruy sinlêb la, niras limampuy libun pilak. ²⁰ Sa pakapakun baydu, nakit mani tawuy dilag kapangyarian na Sabin Bapan Namalyari. Kabay kapamiwagaw-wagaw Sabi na buy inlumakêy manampalataya kan Jesus.

Ya kagulwan sa Efeso

²¹ Pamakayarin abituy mani nalyari, naisip Pablon duman pun sa prubinsyan Macedonia buy Acaya bayu maku sa Jerusalem. Sinabi na pun êt, “Pamakaubat ku sa Jerusalem, kaylangan kun lakwên ya Roma.” ²² Impauna na sa Macedonia silan Timoteo buy si Erasto ya luway

manawup kana. Buy nagpalakwan pun si Pablo sa prubinsyan Asia.

²³ Sa panawun na abitu, dilag maragul la gulu sa Efeso, gawan ya kaatag mani tawu baydu, a la labay ya pan-iaral tungkul kan Jesus. ²⁴ Nag-umpisay abiin ya gulu sa gisay tawuy naglagyun Demetrio ya mamanday. Manyag yan nangabêlêng nga templuy diyag sa pilak ya imparisu sa templun Artemis ya diyusa la. Panakitan nan maragul la abiin kaawyun na mani mag-ubra na. ²⁵ Kabay impabêg nay kaganawan mag-ubra na buy ya kaatag pun na mani tawuy para êt bayduy kabyayan. Sinabi na, “Mani kaluguran, tanda yuy gawan sa ubra tamun abiin, mangêd da kabyayan tamu. ²⁶ Nakitan yu buy nalêngêy dinyag Pablo. Pansabin nay ya ribultuy dinyag tawu, alwan pêtêg namalyari. Malakêy naniwala kana, alwan kay baydi sa Efeso nun a sa buun prubinsyan Asia. ²⁷ Kabay mipakadawak ya kabyayan tamu, gawan dat dawakên mani tawu. Buy alwan kay abiin, mipakadawak êt ta templun diyusa tamun si Artemis. Dat matasan ninan pukat buy asina kilalanên mani tawuy diyusay pansambên tamu, alwan kay baydi sa prubinsyan Asia nun a sa buun babun luta.”

²⁸ Sên nalêngên mani tawuy abiin, sadyay tubag la buy masnêg lan sinabi, “Makapangyarian si Artemis ya diyusan mani taga Efeso!” ²⁹ Kabay niwagaw wa kagulwan sa buun balayan. Dinakêp lay mani kaawyun Pablo ya silan Gaius buy si Aristarco ya mani taga Macedonia. Pamakayari, kaban pangguluyun lay luwa, niaawyun silan nuwayu sa lugal la pagtipunan mani tawu. ³⁰ Labay dayin Pablon makiarap sa mani tawu, nuwa binênbênan yan mani tagasunul Jesus. ³¹ Agyan ya kaatag sa mani kaluguran Pabloy manungkulan sa prubinsyan Asia, namiutus silan magsabi kanan agana ya maku sa pagtipunan mani

tawu.

³² Luyang pun naguluy mani tawu, ta asê pariparisuy pansabin la gawan asê tandan malakê kalla nu sabêt ta sangkan pitiipunan la. ³³ Indap kaatag si Alejandro ya nanyag nadawak ta sabay siyay intulak mani Judio sa arapan. Siningyalan nay mani tawuy mangimbêk. ³⁴ Nuwa sên natandan mani tawuy Judio awêd si Alejandro, niaagnan silan masnêg magsabin, “Makapangyarian si Artemis ya diyusan mani taga Efeso!” Luway uras lan pansabin ya parabaydu.

³⁵ Nuwa pamakayarin napatgên gisay mamunu ya mani tawuy idi sa balayan, sinabi na kalla, “Mani kabalayan kun taga Efeso, tandan kaganawan tawuy sikitamuy mani taga Efeso ya sabay ya mamantay sa templun marangal la Artemis ya makapangyarian buy sa sagraduy batuy kalupa na ya nanabun ubat sa langit. ³⁶ Asê mailimêd da abiin agyan kan dakun sisabêt man. Kabay magpatêtbêk kaw! Agana kaw patutulsub. ³⁷ Gintan yu baydi ya mani tawun ati, agyan ayin silay naman tinakaw sa templu tamu o pinustak ya diyusa tamu. ³⁸ Nu dilag deklamu si Demetrio buy mani kaawyun nan mamanday laban kan dakun sisabêt man, dilag kitamun mani mangatuynungan buy mani manungkulan. Sêpat silan magdeklamu baydu. ³⁹ Nuwa nu dilag kaw pun kaatag deklamu, kaylangan pakapalanên na abiin sa pamititipun manungkulan sa balayan. ⁴⁰ Nadawak ka malyari kantamu nu dilag magdeklamu sa gubernun Roma tungkul sa gulun ati. Ayin kitamun mangêd da sangkan ya ipakitbay nu siyan pandaygên tamuy ati.” ⁴¹ Pamakayari nan nagsabi, pinauli nay mani tawuy nititipun.

20

Ya pamakun Pablo sa Macedonia buy sa Grecia

¹ Sên nayari yay gulu sa balayan Efeso, impabêg Pabloy mani tagasunul Jesus, ta pinas-êy nay nakêm la. Pamakayari, nagpatanda ya kalla ta naku ya sa prubinsyan Macedonia. ² Malakêy lugal ya inlaku na sa Macedonia. Pinas-êy nay nakêm mani manampalataya sa kapamalatan pangaral na kalla. Pamakayari, naku ya sa Grecia ³ buy nanugêl ya baydun tatluy buwan. Sên magsakay yina dayi sa barku papakun sa Siria, natandan nay palanun mani Judioy patin ya. Kabay sa pag-udung na, inisip nay duman ya tana sa prubinsyan Macedonia. ⁴ Nakilaku kan Pablo si Sopater ya taga Berea ya anak Pirro, silan Aristarco buy si Segundo ya mani taga Tesalonica, si Gaius ya taga Derbe, si Timoteo, buy silan Tiquico buy si Trofimo ya taga prubinsyan Asia. ⁵ Pamakalatêng yan sa Filipos, nuna sila kanyan sa Troas buy inêtêng lakay baydu. ⁶ Pamakayarin Pestan Tinapay ya ayin Pamalbag, nagsakay kay barku ubat sa Filipos papakun Troas. Pamakayarin limay allu, napikakit kay manguman sa Troas. Nanugêl kay baydun pituy allu.

Ya tawlin pagliwan Pablo sa Troas

⁷ Sa nunan allu sa gisay duminggu, niaawyun kay amên mangan tinapay bilang pangganaka sa pangamatin Jesus. Buy gawan mita si Pablo kinawasakan, nangaral ya anggan limbanak yabi. ⁸ Malakêy sulu baydu sa kuwartuy pagtipunan yan ya idi sa têngêl. ⁹ Dilag baydun gisay bayuntawuy naglagyun Eutico ya nakaiknu sa awang. Buy gawan sa karang pagsabin Pablo, nabêlêwan na. Kabay nanabu ya ubat sa ikatluy palapag bali. Sên insapat laya, nati yina. ¹⁰ Nuwa nagtabuy si Pablo buy nagpalukub ya sa babun Eutico buy tinakês naya. Sinabi na sa mani tawu, "Agana kaw napitik, ta nabyay ya." ¹¹ Nag-udung si Pablo sa têngêl buy binis-ilbis-il nay tinapay buy kinnan la.

Pamakayari, nangaral yapun angga sa bunatbunat bayu ya namita. ¹² In-uli la si Eutico ya nabyay buy sadyay saya la.

Ubat sa Troas naku si Pablo sa Mitilene

¹³ Amêsên, nagsakay kay sa barku papakun sa Ason. Baydu yan pakikitan si Pablo amên isakay, gawan sinabi nay kay mita yan papakun baydu. ¹⁴ Sên napikakit kay sa Ason, nagsakay ya sa barkuy pinagsakayan yan buy niaawyun kay naku sa Mitilene. ¹⁵ Ubat sa Mitilene, insundu yan na pamita yan buy kinawasakan nilatêng kay sa êtêb islan Quio. Sên sumunul la allu, dinuman kay sa Samos. Nilabas pun na gisay allu, inlumatêng kay sa Mileto. ¹⁶ A kay dinuman sa Efeso, gawan asê labay Pablon maabalay panawun na sa prubinsyan Asia. Labay nay idi yina sa Jerusalem bayu miras sa Allun Pentecostes.

Ya pagpatandan Pablo sa mani mamunu sa mani manam-palataya sa Efeso

¹⁷ Kaban idi sa Mileto si Pablo, dilag yan impalaku sa Efeso amên sabin sa mani mamunu sa mani manam-palatayay miaawyun na makikit kan Pablo sa balayan Mileto. ¹⁸ Pamakalatêng la, sinabin Pablo kallay, “Tanda yu nu parasaantuy pamibiyaybiyay ku sabitun kaawyun yuku pun, ubat ta sa inlumatêng ngaku baydi sa prubinsyan Asia. ¹⁹ Naglingkud daku sa Panginuun un dilag nayêpay nakêm buy mantuluy luwa ku. Malakêy panubuk ka dinanasan ku gawan labay mani Judion patin laku. ²⁰ Tanda yu êt ta a ku nagmikakunun nangaral agyan sabêt man na makasawup kamuyu. Ta nanuru waku kamuyu sa arapan malakêy tawu buy sa binalibali. ²¹ In-aral ku êt sa mani Judio buy sa mani Griego ya kaylangan lan magsisi sa mani kasalanan la, mag-udung kan Bapan Namalyari buy manampalataya sila sa Panginuun tamun Jesus.”

²² Amêsên, maku waku sa Jerusalem gawan ati ya inutus kangkun Ispiritun Bapan Namalyari. A ku tanda nu sabêt ta malyari kangku baydu. ²³ Kay tanda kinaman, agyan saantu pun na balayan na lakwên ku, pan-ipatanda kangkun Ispiritun Bapan Namalyari ya masukul laku buy magkasakit. ²⁴ Nuwa asê maulaga kangkuy biyay ku. Ya maulaga kangku, mayari kuy pan-ipadyag kangkun Panginuun Jesus ya sabay ya pamipatandan Mangêd da Balita tungkul sa kangêdan Bapan Namalyari.

²⁵ “Sabitun nuna, sên impatanda ku kamuyuy tungkul sa pag-arin Bapan Namalyari, nakiawyun naku kamuyu. Nuwa amêsên, tanda kuy a kitamina mapikakit mangu-man. ²⁶ Kabay pansabin ku kamuyu amêsên ya nu dilag kamuyuy asê miligtas sa ayin katganan na kaparusan, ayin nakinan panagutan kana.” ²⁷ Tagawan a ku nagluway nakêm ma nangaral kamuyun buun kalabayan Bapan Namalyari.

²⁸ Illagan yuy sarili yu buy ya kaganawan manampalataya, ta sikaw wa pinilin Ispiritun Bapan Namalyari ya mamunu kalla. Mamunu kaw sa mani manampalatayay miaawyun ya inatbus Bapan Namalyari sa kapamilatan dayan Anak na. ²⁹ Tanda kuy sa pagtas ku baydi, dilag mani lumatêng baysên na mangaral alwan pêtêg. Nanuwad silan asun aniwid ta labay lan sirên na pami-aawyun yu. ³⁰ Dilag êt maubat kamuyuy tawuy mangaral kalaraman amên maisagyat lan manunul kallay mani tagasunul Jesus. ³¹ Kabay mangillag kaw. Ganakên yuy sa lalên tatluy tawun, allu buy yabi kun pan-ipaganaka kamuyu un dilag panangis.

³² “Buy amêsên, pan-itiwala kataw kan Bapan Namalyari buy sa Sabi na tungkul sa kangêdan na ya sabay ya makapapas-êy sa panampalataya yu buy abiin na makabi kamuyun pamana ya in-il-an Bapan Namalyari para sa

kaganawan tawuy pinili nan kay kana. ³³ A ku inangad da mani pibandiyen yu o mani yaming dakun sisabêt man. ³⁴ Tanda yuy nag-ubra ku amên dilag gakun pangwanan kaylangan ku buy mani kaawyun ku. ³⁵ Sa pag-ubra ku, impakit ku kamuyuy alimbawan pagsipêg. Ta nu tubsun yuy ati, makasawup kitamu sa mani kalulu. Pawa tamun ganakên na sinabin Panginuun Jesus, ‘Pinagpalay mam-i kaysa sa mananggap.’ ”

³⁶ Pamakayarin nagsabin Pablo, niaawyun silan nan-duku buy nanalangin. ³⁷ Nanangis silan kaganawan buy tinakês la si Pablo buy dinêp.* ³⁸ Ingkalungkut lay sinabin Pabloy a silayna mapikakit manguman. Pamakayari, in-atêl la si Pablo sa barku.

21

Ya pamakun Pablo sa Jerusalem

¹ Nagpatanda kay sa mani mamunu sa manampalataya sa Efeso buy nagsakay kay angga sa islan Cos. Kinawasakan, nilatêng kay sa islan Rodas. Buy ubat ta baydu, insundu yan na pamita yan angga sa balayan Patara. ² Pamakalatêng yan sa Patara, dilag kay nakit ta barkuy papakun sa Fenicia. Kabay tambêng kay nagsakay. ³ Dinuman kay sa êtêb Cyprus ya madungawan sa êtêb udi. Insundu yan na pamita yan papakun sa Siria, nuwa tinunggên pun na barku sa Tiro, gawan intabuy bayduy kargan barku. ⁴ Tingkap yan bayduy mani tagasunul Jesus buy nakitugêl kay kalla sa lalên pituy allu. Sa kapamitalan Ispiritun Bapan Namalyari, pinatandan la si Pablo ya aganayna maku sa Jerusalem. ⁵ Nuwa pamakayarin pituy allu, insundu yan na pamita yan. Ya kaganawan

* **20:37** 20:37 Ya ugalin mani tawu awlagi, nu magpatanda ya gisay tawu, mitatakês sila buy midêdêp sa pingi.

manampalataya buy mani asawa buy anak la ya sabay ya namiatêl kanyan sa lawasan balayan. Nanduku kay sa agid lanêm buy nanalangin. ⁶ Sên nakapagpatanda kay kalla, nagsakay kay sa barku buy nuli silayna.

⁷ Ubat sa Tiro, insundu yan na paglayag yan papakun sa Tolemaida. Pamakalatêng yan baydu, napikakit kay sa mani mapatêl sa Panginuun buy nanugêl kay kalla un gisay allu. ⁸ Kinawasakan, insundu yan na paglayag yan papakun sa balayan Cesarea. Pamakalatêng yan baydu, naku kay sa balin Felipe ya mamiaral Mangêd da Balita buy baydu kay nakitugêl. Si Felipe, gisa ya sa pituy lawyaki ya pinili sabitun nuna sa Jerusalem ya manawup sa mani apostul Jesus. ⁹ Si Felipe, dilag yan apat ta anak ka dalaga ya pawan mani propeta.

¹⁰ Pamakayarin dakun umnuy allu, inlumâtêng nga gisay propeta ya naglagyun Agabo ya ubat sa prubinsyan Judea. ¹¹ Inlaku nakay buy kingway yakês Pablo, ta in-is-êl sa mani bitis na buy mani gamêt na. Buy sinabi na, “Ati ya pan-ipasabin Ispiritun Bapan Namalyari. ‘Paradi ya daygên mani Judio sa Jerusalem sa magyakês ati buy idin laya sa mani alwan Judio.’ ”

¹² Sên nalêngê yan na abiin, sikay buy mani mapatêl baydu, nakisabi kay kan Pablo ya aganayna maku sa Jerusalem. ¹³ Nuwa nakitbay si Pablo, “Uysiymanangis kaw yata? Kay pampakaynên yuy nakêm ku. Nakal-anakun migapus buy agyan mati yaku sa Jerusalem para sa lagyun Panginuun Jesus.” ¹⁴ Sên a yan mabênbênan si Pablo sa pamita na, tinunggên kay yana. Kabay sinabi yan tanay, “Matupad day kalabayan Panginuun.”

¹⁵ Pamakayarin dakun umnuy allu, naglêan kay buy namita papakun sa Jerusalem. ¹⁶ Inawyunan kay dakun umnuy tagasunul Jesus ya taga Cesarea. Impalêt lakay sa

balin Mnason buy baydu kay nakitugêl. Si Mnason, taga Cyprus ya buy gisa ya sa mani nunan tagasunul Jesus.

Nagliwa si Pablo kallan Santiago

¹⁷ Sên nilatêng kay sa Jerusalem, matula kay tinanggap mani mapatêl sa Panginuun baydu. ¹⁸ Kinawasakan, naku si Pablo kan Santiago kaawyun nakay buy idi êt bayduy kaganawan mani mamunu sa manampalataya sa Jerusalem. ¹⁹ Sinabin Pablo kallay, “Nagpapakun kawna” buy ingkuwentu nay kaganawan dinyag Bapan Namalyari sa mani alwan Judio sa kapamilatan pangaral na.

²⁰ Sên nalêngê lay abiin, inulimên la si Bapan Namalyari. Amêsên, sinabi la kan Pablo, “Tanda muy patêl, libulibuy nay mani Judioy manampalataya kan Jesus buy masipêg silan kaganawan na manunul sa Kautusan na impasulat kan Moises. ²¹ Nabalitan layna kanuy pan-iaral mu sa mani Judioy manugêl sa lugal alwan Judio ya a layna kaylangan manunul sa Kautusan na impasulat kan Moises. Sinabi mu kanuy agana layna ipatuli ya anak la o sunulun na kaatag pun êt ta naugalyan taminan mani Judio. ²² Amêsên, sabêt ta daygên tamu amên matandan lay alwan pêtêg ga nabalitan la? Tagawan pilmin matandan lay inlumatêng kayna baydi. ²³ Mangêd da daygên muy sabin yan kamu. Dilag apat ta lawyaki baydi ya dilag impangaku kan Bapan Namalyari. ²⁴ Pakilaku mu sila sa Templu buy daygên yuy pan-ipadyag Kautusan tungkul sa pallinis. Bayarên mu êt sa pari ya gastus la amên makapagpaurug silan sabut la. Sa paradi ya paralan, matandan kaganawan na alwan pêtêg ga balitay nalêngê la tungkul kamu, gawan makitan lay agyan sika, manunul sa Kautusan na impasulat kan Moises. ²⁵ Ya mani alwan Judioy manampalataya sa Panginuun Jesus, sinulatan yan na sila tungkul sa napikasunduwan yan ya aganayna

mangan dakun sabêt man na in-andug sa diyusdiyusan buy aganayna mangan daya buy aganayna mangan ayup pa asê pinadaya buy aganayna makikanayun.”

²⁶ Kinawasakan, pikilakun Pabloy apat ta lawyaki buy dinyag lay abiin na naugalyan lay pallinis. Pamakayari, naku si Pablo sa Templu buy impatanda na nu makanu mayari ya pallinis amên maiandug ga mani saysay para sa balang gisa kalla.

²⁷ Sên marani yan mayari ya ikapituy allun pallinis la, dilag dakun umnuy mani Judioy ubat sa prubinsyan Asia ya nakakit kan Pablo sa kasawangan Templu. Insagyat lay kaganawan tawuy idi baydu sa kasawangan Templu amên dakpên si Pablo. ²⁸ Masnêg lan sinabi, “Mani mapatêl yan na Israelita, sawpan yukay! Ya tawun abiin, agyan dakun saantuy lakwên na, manuru ya laban kantamun mani Judio, sa Kautusan na impasulat kan Moises buy sa Templun ati. Alwa pun êt kay abiin, gintan na pun baydi sa Templuy mani alwan Judio. Kabay kinadidiyan nay banal la lugal.” ²⁹ Sinabi lay abiin gawan nakitan la si Trofimo ya taga Efeso ya kaawyun Pablo baydu sa Jerusalem buy indap la nu pikilaku yan Pablo sa Templu.

³⁰ Kabay naguluy mani tawu sa buun Jerusalem buy nanduyung sila sa Templu amên dakpên si Pablo. Pamakadakêp la kana, ginuluy laya pasalwang sa Templu buy tambêng lan insaray pasbul Templu. ³¹ Nuwa sên patin layna dayi si Pablo, dilag nakapagsabi sa pinakamatag-ay ya pinunu un mani sundalus Romanoy maguguluy mani tawu sa buun Jerusalem. ³² Kabay tambêng yan namisagyat mani kapitan buy mani sundalus la buy inlaku lay mani tawuy magugulu. Pamakakit mani tawu sa pinakamatag-ay ya pinunu buy sa mani sundalus, tinunggên silan mandugê kan Pablo.

³³ Kabay inlakun pinakamatag-ay ya pinunun sundalus si Pablo buy impadakêp. In-utus na êt ta gapusun yan luway tanikala. Pamakayari, pinatang pinakamatag-ay ya pinunun sundalus ya mani tawu, “Sisabêt ta tawun ati buy sabêt ta dinyag na?” ³⁴ Nuwa asê pariparisuy mani pakitbay ya nalêngê na. Buy gawan sa maragul la gulun mani tawu, asê tandan pinakamatag-ay ya pinunun sundalus nu sabêt ta pêtêg nalyari. Kabay in-utus nay mani sundalus ya gêtan si Pablo sa kampu. ³⁵ Pamakalatêng la sa eran kampu, insapat la ta si Pablo gawan maguluy mani tawu. ³⁶ Pikilalakwan laya buy masnêg lan pansabin, “Patin ya!”

Intanggul Pabloy sarili na

³⁷ Sên gêtan na si Pablo sa lalên kampun mani sundalus, sinabi na sa pinakamatag-ay ya pinunun mani sundalus sa sabin Griego, “Dilag gaku dayin sabin kamu.”

Nakitbay ya, “Katanda ka awêd magsabin Griego? ³⁸ Nu parabaydu awêd, alwan sikay abituy liyaki ya taga Egipto ya dakun nakanu namunu sa pagribeldi sa gubernu. Gintan na sa kakyangan na apat ta libuy lawyaki ya mangatubag buy mamatin tawu.”*

³⁹ Nakitbay si Pablo, “Gisa kun Judio ya in-anak sa Tarso ya sabay ya pikatandan na balayan sa prubinsyan Cilicia. Nu malyari, tulutan mukun magsabi sa mani tawu.”

⁴⁰ Tinulutan yan pinakamatag-ay ya pinunun mani sundalus. Kabay nidêng si Pablo sa eran buy naningyal ya sa mani tawun dilag yan sabin. Sên nangimbêk silayna, nagsabi ya sa sabin Hebreo ya sarilin sabin mani Judio.

* **21:38** 21:38 Si ati silay mani Judio, pampatin lan liim ya mani tawuy manawup sa gubernun Roma.

22

¹ “Mapatêl buy mangatwa kuway, lêng-ên yu pun na sabin ku bilang pamitanggul ku sa sarili ku!” ² Sên nalêngên mani tawuy magsabi si Pablo sa sabin Hebreo, suspu silan nangimbêk. Kabay insundun Pablo ya pagsabi na, ³ “Judio waku ya in-anak sa balayan Tarso sa prubinsyan Cilicia, nuwa dinumagul laku baydi sa Jerusalem. Nag-aral laku baydi buy ya nanuru kangku, si Gamaliel. Masipit nan inturu kangkuy Kautusan na pansunulun mani ninunu tamu. Buun nakêm ku êt pagsuywan si Bapan Namalyari kaparisu yu amêsên ya idi baydi. ⁴ Pinasakit kuy mani manunul sa panurun Jesus buy impapati kuy kaatag. Impadakêp ku sila buy impasukul, lawyaki man o babayi. ⁵ Ya pinakapuun pari buy kaganawan mangatwan Judioy mangatuynungan, silay magpapêtêg sa kaganawan sinabi ku. Silay nam-in sulat kangku para sa mani mapatêl tamun mani Judioy idi sa Damasco. Sa kapamalatan sulat ta abitu, indin la kangkuy karapatan maku sa Damasco amên dakpên na mani manampalataya kan Jesus buy gêtan mag-udung baydi sa Jerusalem amên parusan.”

Ingkuwentun Pablo nu parasaantu nan nakilala si Jesus

⁶ “Sên ugtuy na buy narani yakina sa Damasco, bêngat tan nangulimad sa palitêng kuy mamakasilêw wa sawang nga ubat sa langit. ⁷ Nipalukub baku sa luta buy dilag gakun nalêngêy tunuy ya magsabi kangkun, ‘Saulo, Saulo, uysiyang pan-usigin muku yata?’ ⁸ Namatang ngaku, ‘Panginuun, sisabêt ka?’ Nakitbay ya tunuy, ‘Siku si Jesus ya taga Nazaret ya pan-usigin mu.’ ⁹ Nakitan mani kaawyun kuy sawang nuwa a la nalêngêy tunuy ya nagsabi kangku. ¹⁰ Buy namatang ngaku pun êt, ‘Panginuun, sabêt ta daygên ku?’ Sinabin Panginuun, ‘Midêng ka buy maku

ka sa balayan Damasco. Ta dilag baydun magsabi kamun kaganawan in-il-an kun ipadyag kamu.’ ¹¹ Nabulag gaku sa sadyay sawang. Kabay tinambay yakun mani kaawyun ku papakun sa Damasco.”

¹² “Baydu sa Damasco, dilag gisay tawuy naglagyun Ananias. Dilag yan limu kan Bapan Namalyari buy manunul ya sa Kautusan. Panggalangên yan mani Judioy manugêl baydu. ¹³ Inlaku naku buy sinabi na, ‘Patêl la Saulo, makakit kaynan manguman!’ Pamakasabi na kangku, nakakit takun manguman buy nakit kuya. ¹⁴ Sinabi na kangku, ‘Ya Bapan Namalyarin mani ninunu tamu sabay ya namili kamu amên matandan muy kalabayan na buy amên makitan mu buy mallêngêy tunuy un Matinêk ka Lingkud na.’ ¹⁵ Ta sikay magpapêtêg sa kaganawan tawu nu sabêt ta abituy nakit buy nalêngê mu. ¹⁶ Amêsên, sabêt pun na pan-êtêngên mu? Midêng kayna buy pabawtismu buy mamêg sa Panginuun amên luminis ka sa mani kasalanan mu.’ ”

In-utus si Pablon mangaral sa mani alwan Judio

¹⁷ “Pamakayari, nag-udung ngaku sa Jerusalem. Buy kaban manalangin naku sa Templu, dilag gakun nasulêplêp. ¹⁸ Nakit ku si Jesus ya magsabi kangkun, ‘Parasên mu! Tambêng kan mita sa Jerusalem, gawan asê tanggapên mani manugêl baydi ya pagpapêtêg mu tungkul kangku.’ ¹⁹ Sinabi ku, ‘Panginuun, tanda lay sabitun nuna, dinurutan kuy mani balin pagtipunan mani Judio amên ta dakpên buy dugên na mani tawuy manampalataya kamu. ²⁰ Buy sên patin si Esteban na magpapêtêg tungkul kamu, idi yaku baydu buy nakiayun naku kalla, ta sikuy namantay mani balabal mani namati kana.’ ²¹ Nuwa sinabin Panginuun kangkuy, ‘Mita ka, gawan iutus kata

* **22:14** 22:14 Si labay sabin, si Jesus.

sa marayuy lugal amên iaral muy tungkul kangku sa mani alwan Judio.’ ”

²² Sên pamakasabin Pablon tungkul sa mani alwan Judio, a yina labay lêng-ên mani Judio buy masnêg lan sinabi, “Patin na tawun abiin! A ya sêpat bumyay baydi sa babun luta!”

²³ Insundu lay pan-angaw la, pan-iwêswês lay mani balabal la buy pan-isamwag lay abu patag-ay. ²⁴ Kabay in-utus pinakamatag-ay ya pinunu sa mani sundalus nay gêtan si Pablo sa lalên kampu un latikun angga sa sabin na nu sabêt ta nadyag nay kasalanan. Labay nan matandan ya siyan paray nabayduy pansabin mani tawu laban kana.

²⁵ Sên naigapus layna si Pablo amên latikun, sinabi na sa kapitan mani sundalus ya nakaidêng bayduy, “Ustu nayi sa batas ya latikun na gisay Romano, agyan asê pun inlitis ya kasu na?”

²⁶ Sên nalêngên kapitan mani sundalus ya abiin, naku ya sa pinakamatag-ay ya pinunun sundalus buy sinabi na, “Sabêt ta ati ya pan-ipadyag mu? Romano awêd da tawun abitu.”

²⁷ Kabay nakuy pinakamatag-ay ya pinunun sundalus kan Pablo buy namatang, “Romano ka nayi?”

Nakitbay si Pablo, “Awu.”

²⁸ Sinabin pinakamatag-ay ya pinunun sundalus, “Siku man êt, napakadyag Romano nuwa kay sa kapamilatan pamayad maragul la alaga.”

Nakitbay si Pablo, “Nuwa siku, in-anak kakinan Romano.”

²⁹ Tambêng nakadêtnay mani sundalus ya mallitis dayi kana. Nalimu êt ta pinakamatag-ay ya pinunun sundalus gawan impagapus na si Pablo pakan gisa ya awêd Romano.

Gintan si Pablo sa mangatwan Judioy mangatuyungan

³⁰ Taganan labay matandan pinakamatag-ay ya pin-unun sundalus nu sabêt ta panangkan mani Judio kan Pablo. Kabay pamakawasak, impabêg nay mani mamunun pari buy kaganawan mangatwan Judioy mangatuy-nungan. Pamakayari, impakalag nay tanikalan Pablo buy in-arap laya kalla.

23

¹ Pinapakaêlêw Pabloy mani mangatwan Judioy mangatuynungan buy sinabi na, “Mani mapatêl ku, nu tungkul sa pamibiyaybiyay ku, malinis ya nakêm ku kan Bapan Namalyari angga amêsên.” ² Pamakasabin Pablun abiin, si Ananias ya pinakapuun pari, impadadpik na si Pablo sa mani tawuy narani kana.

³ Sinabin Pablo kana, “Dadpikin ka êt Bapan Namalyari, sikay magtatalingkayu! Nakaiknu ka baysên amên atulan naku ayun sa Kautusan, pakan mismun sika, pallabagên muy Kautusan. Ta agyan asê pun napagpapêtgan na nangasalanan naku, impadadpik mukina!”

⁴ Sinabin mani tawuy nakaidêng sa danin Pabloy, “Pal-lamusun mu yay pinakapuun parin Bapan Namalyari ta!”

⁵ Nakitbay si Pablo, “Mani mapatêl, a ku tandan siya awêd da pinakapuun pari. Ta nu tanda ku dayi, a kina sinabi ya parabaydu, tagawan idi sa kasulatan, ‘Agana ka mallamus sa mamunu yu.’ ”*

⁶ Amêsên, sên nakitan Pabloy dilag mani Saduseo buy dilag êt mani Pariseo sa mani mangatwan Judioy mangatuynungan, masnêg nan sinabi kalla, “Mani mapatêl, Pariseo waku. Ya bapa ku, Pariseo êt. Indalum laku gawan napilmi yakun manguman mabyay ya mani nati.”

* 23:5 23:5 Exodo 22:28.

⁷ Sên nasabi nay abiin, nisusubakan na mani Pariseo buy Saduseo buy nangapisisyay ya mani mangatwan Judioy mangatuynungan. ⁸ Nalyari ya abitu, gawan ayun sa mani Saduseo, ayin panguman pangabyay. A sila êt maniwalan dilag mani ang-el o mani ispiritu. Nuwa ya kaganawan abiin, paniwalan mani Pariseo. ⁹ Kabay naipakasnêg lay sinabi la. Nidêng nga dakun umnuy Pariseoy manurun Kautusan buy impakatutu lan sinabi, “Ayin kay nakitan na kasalanan sa tawun ati. Dat dilag ispiritu o ang-el la nakisabi kana!”

¹⁰ Luyang inumumut ta pamisubakan la angga sa nalimuy pinakamatag-ay ya pinunun sundalus ya dat pipapaktangên mani tawu si Pablo. Kabay namiutus yan mani sundalus nan magtabuy buy kêwên si Pablo sa mani tawu ta gêtan ya sa kampu.

¹¹ Pamakayabi, nagpakit ta Panginuun kan Pablo buy sinabi kanay, “Pas-êyên muy nakêm mu gawan nu parasaantu kan nagpapêtêg tungkul kangku baydi sa Jerusalem, para êt bayduy daygên mu sa Roma.”

Impalanu lan patin si Pablo

¹²⁻¹³ Pamakamaranun, dilag maigit apattapuy Judioy nititipun amên ipalanu la nu parasaantu lan patin si Pablo. Nangaku silan a sila mangan o minêm anggan a la mapati si Pablo. ¹⁴ Kabay naku sila sa mani mamunun pari buy sa mangatway manungkulan buy sinabi kallay, “Impangaku yan ya a kay mangan agyan dakun sabêt man anggan a yan mapati si Pablo. ¹⁵ Kabay sikaw buy mani mangatwan Judioy mangatuynungan, yawarên yu sa pinakamatag-ay ya pinunun sundalus Romanoy labay yu pun ipalakun manguman baydi si Pablo. Sabin yuy labay yuya pun papakalitisin. Pakan bayu yapun milatêng baydi, apatan yan nina.”

¹⁶ Nuwa ya palanu la, nalêngên liyaki ya angkên Pablo ya anak patêl nay babayi. Kabay sinumun ya sa kampun mani sundalus buy impatanda kan Pabloy abiin. ¹⁷ Binêg Pabloy gisa sa mani kapitan sundalus baydu buy sinabi nay, “Ilaku mu kayêk ya bayuntawun ati sa pinakamatag-ay ya pinunun sundalus, gawan dilag yan sabin kana.”

¹⁸ Kabay inlaku yabay kapitan sa pinakamatag-ay ya pinunun sundalus. Pamakalatêng la baydu, sinabin kapitan, “Binêg gakun Pabloy nakasukul buy nakisabi ya kangkun ilaku ku baydi kamuy bayuntawun ati, gawan dilag yan sabin kamu.”

¹⁹ Tinambay pinakamatag-ay ya pinunun sundalus ya bayuntawu buy inlaku naya sa lugal la ayin kaatag makalêngê buy pinatang naya, “Sabêt ta sabin mu kangku?”

²⁰ Sinabin bayuntawu, “Nikasunduy mani Judion yawarên kamuy ilaku wasak si Pablo sa mangatwan Judioy mangatuynungan, gawan pakangêdên laya kanwadis litisin. ²¹ Nuwa agana ka maniwala kalla, gawan dilag maigit apattapuy tawuy magbantay ya mangapat kana. Nangaku silan a sila mangan o minêm anggan a la mapati si Pablo. Amêsên, nakal-an silayna. Kay mangêtêng sila tanan paintulut mu.”

²² Sinabin pinakamatag-ay ya pinunun sundalus kanay, “Agana mu sabin agyan kansabêt ta imbalita muy ati kangku.” Buy impauli nay bayuntawu.

Impalaku si Pablo sa Cesarea

²³ Tambêng impabêg pinakamatag-ay ya pinunun sundalus sa luway kapitan mani sundalus buy sinabi kallay, “Mamil-an kaw luwan dalan na sundalus ta ipalaku kataw sa Cesarea. Mipikilaku kaw êt pitumpuy sundalus ya nakakabayu buy luwan dalan na sundalus ya nipagbaya.

Mita kaw paênggan alas nuwebin yabi. ²⁴ Mamil-an kaw êt mani kabayuy pagsakayan Pablo. Papakabantayan yuya amên ayin malyari kana angga sa milatêng ya kan Gobernador Felix.”

²⁵ Buy nanulat ta pinakamatag-ay ya pinunun sundalus kan Gobernador Felix. Paradi ya insulat na,

²⁶ “Panggalangên na Gobernador Felix, siku si Claudio Lisias ya nanulat kamu. Nagpapakun kayna. ²⁷ Ya tawuy pan-igawang ku kamuy dinakêp mani Judio buy patin. Nuwa natandan kuy gisa ya awêd Romano. Kabay namipikilaku wakun mani sundalus buy inligtas ya. ²⁸ In-arap kuya sa mani mangatwan Judioy mangatuynungan amên matandan ku nu sabêt ta panisangkan la kana. ²⁹ Natandan kuy pan-isangkan kanay kay tungkul awêd sa kautusan reliiyun la. Nuwa ayin sêpat ya sangkan amên ipasukul o ipapati ya. ³⁰ Kabay sên natandan kuy palanun mani Judioy patin ya, tambêng kuyan impalaku kamu. Sinabi ku êt sa mani mamidalum kanay magdalum sila kamu.”

³¹ Sinunul mani sundalus ya utus kalla. Buy sa yabin abitu, kingwa la si Pablo buy gintan laya sa balayan Antipatris. ³² Pamakawasak, ya mani sundalus ya asê nakakabayu, nag-udung sila sa kampu. Nuwa ya mani sundalus ya nakakabayu, inawyunan la si Pablo papakun sa balayan Cesarea. ³³ Sên inlumâtêng sila sa Cesarea, in-arap la si Pablo sa gobernador buy indin ya sulat.

³⁴ Binasa nay ati buy pinatang na si Pablo, “Taga saantu ka?”

Nakitbay si Pablo, “Taga Cilicia ku.” Sên natandan nay taga Cilicia si Pablo, ³⁵ sinabi na, “Nu lumâtêng nga mani mamidalum kamu, lêng-ên kuy kasu mu.” Buy

impabantay Gobernador si Pablo sa palasyuy impadyag Arin Herodes.

24

Ya panangkan mani Judio kan Pablo

¹ Pamakalibas limay allu, naku sa Cesarea si Ananias ya pinakapuun pari. Kaawyun nay dakun umnuy mangatway manungkulan buy ya abugaduy si Tertulo. Nag-arap sila kan Gobernador Felix buy sinabi lay panangkan la kan Pablo. ² Sên in-arap layna kalla si Pablo, inumpisan nan Tertulo ya pamidalum kana. Sinabi na, “Panggalangên na Gobernador, gawan sa mangêd da pamunu mu, dilag kapatêt bêkan baydi sa bansa yan buy malakêy imbayu muy ingkakangêd bansa yan. ³ Kabay agyan saantu man buy agyan kanuman, dilag kay utang nga nakêm kamu buy ayin katganan na pagpasalamat yan kamu. ⁴ Amêsên, a yan labay ya maabala ka. Kabay makisabi yaku kamu ya nu malyari, lêng-ên muy naêpêk ka sabin yan. ⁵ Nakitan yan na manggulu sa mani Judioy tawun ati agyan antu man na lugal ya lakwên na buy sabay siyay mamunu sa reliiyun ya pambêgên Nazarenu. ⁶ Agyan na Templu yan, labay nan dinatan. Kabay dinakêp yan ya. [Atulan yan nina dayi ayun sa Kautusan yan, ⁷ nuwa inlumâtêng nga pinakamatag-ay ya pinunun sundalus ya si Lisias buy pinilit nan kingwa kanyan si Pablo. ⁸ Buy sinabi na êt ta nu sisabêt man na dilag pan-isangkan kan Pablo, kaylangan yan maku kamu.] Nu litisin muy tawun ati, matandan muy pêtêg ga kaganawan pan-isangkan yan kana.” ⁹ Buy napaawu êt ta mani Judio sa kaganawan sinabin Tertulo.

Pinakitbayan Pabloy mani pan-isangkan kana

¹⁰ Sên siningyalan nan Gobernador si Pablon siyay nay magsabi, sinabi na, “Panggalangên na Gobernador, tanda

kuy mana kaw nan mangukum sa bansan ati. Kabay matula kun itanggul la sarili ku sa arapan mu. ¹¹ Nu mamatang ka sa kaatag tawu, matandan muy ayin pun mapu buy luway alluy pallumatêng ku sa Jerusalem amên mangulimên. ¹² Ya mani Judion abiin, agyan misan a laku nakitan na nakisubakan agyan kansabêt man sa Templu o nanyag gulu sa balin pagtipunan mani Judio o agyan dakun saantu man sa Jerusalem. ¹³ Ayin silan maipapêtêg sa pan-isangkan la kangku. ¹⁴ Nuwa pan-aminin ku kamuy pan-ulimênên kuy Bapan Namalyarin mani ninunu yan ayun sa panurun Jesus. Nuwa sa êlêw lay naman awêd, asê ustuy panampalataya ku. Nuwa maniwala ku êt sa kaganawan idi sa Kautusan na impasulat kan Moises buy sa kaganawan insulat mani propeta. ¹⁵ Nanuwad êt sa mani kaparisu kun Judio, napilmi yaku êt ta pabyayên Bapan Namalyari ya kaganawan tawu, matinêk man o asê. ¹⁶ Kabay pagpilitan kun pawan manyag mangêd amên magin malinis ya nakêm ku sa arap Bapan Namalyari buy sa mani tawu.”

¹⁷ “Pamakayarin dakun umnuuy tawun na ayin naku sa Jerusalem, nag-udung ngaku baydu amên mantan sawup sa mani kaluluy kaparisu kun Judio buy amên mamiandug gaku kan Bapan Namalyari sa Templu. ¹⁸ Pamakayari kun dinyag sa Templuy pan-ipadyag Kautusan tungkul sa pallinis, natalêng laku bayduy mamiandug. Kay pêpêrad da mani tawu sa Templu sa uras abitu buy ayin gulu. ¹⁹ Nuwa dilag baydun mani Judioy ubat sa prubinsyan Asia ya nakakit kangku. Sêpat taman dayin silay idi baydin mamidalum kamu, nu taganan dilag silan isangkan laban kangku. ²⁰ Gawan ayin sila baydi, ya mani tawu tay idi baydi ya magsabi nu sabêt ta kasalanan na nakitan la kangku sabitun inlitis laku sa mani mangatwan Judioy mangatuynungan. ²¹ Tagawan ayin nakun kaatag

sinabi sa arapan la, nun a kay ati ya masnêg kun sinabi, ‘Pansangkanan yuku amêsên, gawan maniwala kun manguman mabyay ya mani nati.’ ”

²² Malakêy nay natandan Gobernador Felix tungkul sa panurun Jesus. Kabay impatgên nay pallitis. Sinabi na, “Nu lumatêng nga pinakamatag-ay ya pinunun sundalus ya si Lisias, litisin kuy kasun ati.” ²³ Pamakayari, in-utus Gobernador Felix ya kapitan mani sundalus, “Papakabantayan yu si Pablo, nuwa agana igpitan. Paulayan yuy mani kaluguran nay mandungaw buy manawup sa mani kaylangan na.”

Nag-arap si Pablo kan Felix buy kan Drusila

²⁴ Pamakayari, dilag inlaku si Gobernador Felix. Buy sên nilibas say dakun umnuy allu, nag-udung ya kaawyun nay asawa nay si Drusila ya gisay Judio. Impabêg na si Pablo amên lêng-ên nay mani pagsabi na tungkul sa panampalataya kan Cristu Jesus. ²⁵ Nuwa sên impaintindin Pabloy tungkul sa matinêk ka pamibiyaybiyay, sa pamênbên sa sarili, buy tungkul sa lumatêng nga Allun Pangukum, nalimu si Gobernador Felix. Kabay sinabi na kan Pablo, “Ustuy na pun na abiin! Ipabêg kata tanan manguman nu dilag gakun panawun.” ²⁶ Pawa nan panipabêg si Pablo amên pakisabyan, gawan pan-êtêngên nan bayaran yan Pablo.

²⁷ Buy gawan labay Felix ya malabayan yan mani Judio, pinaulayan na si Pablo sa sukulan. Sên nilabas ya luway tawun, insagili kan Felix si Porcio Festo bilang Gobernador.

25

Ya pamitanggul Pablo sa sarili na kan Festo

¹ Si Festo ya bayun gobernador, inlumâtêng ya sa prubinsyan Judea sa balayan Cesarea. Pamakalibas tatluy allu, naku ya sa Jerusalem. ²⁻³ Naku kanay mani mamunun pari buy mangatwan Judio ta sinabi lay panangkan la kan Pablo. Nanyawad sila kan Festo ya biyan silan paintulut ya ipagtan si Pablo sa Jerusalem. Sinabi lay abiin gawan dilag silan palanuy apatan si Pablo sa dan amên patin.

⁴ Nakitbay si Festo, “Pambantayan si Pablo sa sukulan Cesarea buy tambêng ngaku êt mag-udung baydu. ⁵ Kabay pakilaku yu kangkuy mani manungkulan yu. Nu dilag yan nadyag ga kasalanan, baydu silaynan magdalum.”

⁶ Namalibas pun walu o mapuy allu si Gobernador Festo sa Jerusalem. Pamakayari, nag-udung ya sa Cesarea. Kinawasakan, niknu ya sa pallitisan buy namiutus yan iarap kana si Pablo. ⁷ Pamakalatêng Pablo, tambêng yan pinalitêngan mani Judioy ubat sa Jerusalem. Buy malakêy mangabayat ta insangkan la kana, pakan a lay naman taganan napagpapêtgan.

⁸ Intanggul Pabloy sarili na, “Ayin nakun nadyag ga kasalanan laban sa Kautusan mani Judio, sa Templu o sa Emperador.”

⁹ Nuwa gawan sa labay Gobernador Festo ya malabayan yan mani Judio, pinatang na si Pablo, “Labay mu nayin maku sa Jerusalem buy baydu ku litisin na kasu mu?”

¹⁰ Nuwa nakitbay si Pablo, “Baydi yakun nakaidêng sa gisay pallitisan un Emperador. Baydi yakun sêpat litisin. Ayin nakun dinyag ga kasalanan sa mani Judio buy tanda muy abiin. ¹¹ Nu pêtêg ga nallabag gaku sa Kautusan buy sêpat takun atulan kamatyan, pantanggapên kuy atul kangku. Nuwa nu ayin kapêtêgan na pan-isangkan la

kangku, a ku sêpat itiwala kalla. Kabay pilitin kun idani sa Emperador Roma ya kasu ku!”*

¹² Nakisabi si Festo sa mani kaawyun nan manungkulan. Pamakayari, sinabi na kan Pablo, “Gawan pan-ipilit mun idani sa Emperador ya kasu mu, ipagtan kata kana.”

In-arap si Pablo kan Arin Agripa

¹³ Pamakalibas dakun umnuy allu, inlumâtêng sa Cesarea si Arin Agripa buy patêl na ya si Bernice gawan labay lan makitan si Gobernador Festo. ¹⁴ Kaban manugêl sila baydun dakun umnuy allu, sinabin Festo kan Arin Agripay tungkul sa kasun Pablo, “Dilag liyaki baydi ya nakasukul la manan inlakwanan Gobernador Felix. ¹⁵ Sabitun idi yaku sa Jerusalem, indalum mani mamunun pari buy mangatway manungkulan mani Judio ya tawun ati. Inyawad la kangkuy atulun kuya.”

¹⁶ “Sinabi ku kallay alwan kaugaliyan mani Romanoy parusan ya agyan sisabêt ta tawu ya asê pun napiarap ya mani manangkan buy pansangkalan buy asê pun nabiyen panawun na maitanggul nay sarili na. ¹⁷ Kabay sa pagudung ku sa Cesarea, nakilaku sila kangku. Kinawasakan tambêng ngakun niknu sa pallitisan buy impakwa kuy tawun abitu. ¹⁸ Indap ku nu dilag silan mabayat ta panangkan kana, nuwa sên niaarap silayna, ayin naman awêd. ¹⁹ Ya mani pitutubagan la, kay tungkul sa reliiyun la buy sa gisay tawuy maglagyun Jesus. Nati yay tawun abitu, nuwa pan-ipilit Pabloy nabyay ya. ²⁰ A ku tanda nu sabêt ta daygên ku sa kasun ati. Kabay pinatang ku si Pablo nu kalabay yan maku sa Jerusalem ta baydu kuya litisin. ²¹ Nuwa impilit Pablo ya idani sa Emperador ya

* **25:11** 25:11 Nu Romanoy gisay tawu ayin makabawal kana nu ipilit nay Emperador ya mallitis kasu na.

kasu na. Kabay namiutus sakun bantayan ya angga sa maipaatẽl kuya sa Emperador.”

²² Sinabin Arin Agripa kan Gobernador Festo, “Labay kun malêngêy tawun abitu.”

Nakitbay si Gobernador Festo, “Awu, wasak malêngê muya.”

²³ Kinawasakan, inlumatêng sa pallitisan silan Arin Agripa buy si Bernice ya nakayaming un mamangêd. Malakêy pinunun mani sundalus buy mani pikatandan na tawu sa balayan na nakilaku kalla. Pamakayari, impakwan Gobernador Festo si Pablo buy in-arap kalla. ²⁴ Sinabin Gobernador Festo, “Panggalangên na Arin Agripa buy sikaw wa kaganawan idi baydi amêsên, abiin nay tawuy indalum kangkun mani Judio baydi sa Cesarea buy sa Jerusalem. Masnêg lan sinabi ya a yina sêpat bumyay.

²⁵ Nuwa sa pallitis ku, ayin nakun nakitan na sangkan amên atulun yan kamatyan. Buy gawan impilit nan idani sa Emperador ya kasu na, nagdisisyun nakun ipagtan ya sa Emperador. ²⁶ Nuwa ayin nakun maisulat ta sangkan sa Emperador tungkul sa tawun abiin ya ipagtan ku baydu kana. Kabay pan-iarap kuya kamuyu buy luyang ngabay kamuy Arin Agripa amên pamakayarin pallitis tamu kana, dilag gakinan isulat. ²⁷ Tagawan asê ustuy ipagtan sa Emperador ya gisay nakasukul nu ayin malinaw wa pan-isangkan laban kana.”

26

Intanggul Pabloy sarili na sa arapan Arin Agripa

¹ Pamakayari, sinabin Arin Agripa kan Pablo, “Malyari minan sabin na pamitanggul mu sa sarili mu!” Kabay naningyal si Pablon magsabi yina. ² Sinabin Pablo, “Panggalangên kun Arin Agripa, pan-ituwad kun mapalad daku gawan binyanan mukun panawun midêng sa arapan mu

amên itanggul kuy sarili ku sa kaganawan pan-isangkan mani Judio laban kangku. ³ Luyang ta tanda muy kaganawan naugalyan buy mani pamisusubakan mani Judio. Kabay panyawarên ku, nu malyari, lêng-ên muy sabin ku.”

⁴ “Tandan mani Judio nu parasaantuy pamibiyaybiyay ku ubat sa anak kaku pun sa sarili kun balayan angga sa idi yaku sa Jerusalem. ⁵ Mana lay nan tanday abiin buy nu labayên la ta dayin magpapêtêg, kabilang ngaku sa mani Pariseo ya sabay ya pinakamaigpit sa reliiyun yan mani Judio. ⁶ Kabay abiti yaku amêsên na pallitisin sa ukuman gawan sa kapilmian kun tuparên Bapan Namalyari ya impangaku na sa mani ninunu yan. ⁷ Ya pangakun abiin, sabay êt ta kapilmian mapu buy luway layi yan. Kabay allu buy yabi yan pan-ulimênên si Bapan Namalyari. Arin Agripa, gawan sa paniwala ku sa mani abiin, pansangkanan nakun mani Judio. ⁸ Buy sikaw wa mani Judio, uysiyen a kaw ya maniwalan agyun pabyayên Bapan Namalyari ya mani nati ta?”

⁹ “Sabitun nuna, naisip ku êt ta sêpat kun kalabanên si Jesus ya taga Nazaret. ¹⁰ Parabayduy dinyag ku sabitun nuna sa Jerusalem. Sa kapamilatan karapatan na indin kangkun mani mamunun pari, malakêy manampalataya kan Jesus* ya impasukul ku. Buy sên atulan silan kamatian, nakiayun naku êt kallon nangatul. ¹¹ Nakatiumnu wakinan mamaku sa balin pagtipunan mani Judio amên parusan sila buy pampilitin ku silan magsabin laban kan Jesus. Sa sadyay tubag ku kalla, pampasakitin ku sila angga sa mangarayuy lugal.”

¹² “Abiin na sangkan ya naku waku sa Damasco ya dilag gintan na sulat ubat sa mani mamunun pari. Ya sulat abitu, sabay ya nam-i kangkun karapatan buy paintulut

* 26:10 26:10 Sa Griego, pinilin Bapan Namalyari ya kay kana.

ya mandakêp sa mani manampalataya kan Jesus. ¹³ Arin Agripa, kaban mamita ku papakun sa Damasco, sên ugtuy nan allu, bêngat tan nangulimad sa palitêng yan ya mamakasilêw wa sawang nga ubat sa langit. ¹⁴ Nipalukub kay kaganawan sa luta buy dilag gakun nalêngêy tunuy ya magsabi kangku sa sabin Hebreo, ‘Saulo, Saulo, uysiyen pan-usigin muku yata? Kay pampasakitan mutay sarili mu. Para katan mandansêk sa natayad da kayu.’ ¹⁵ Namatang ngaku, ‘Panginuun, sisabêt ka?’ Nakitbay ya Panginuun, ‘Siku si Jesus ya pan-usigin mu. ¹⁶ Midêng kayna. Nagpakit taku kamu gawan pinili katan magin lingkud ku buy magpapêtêg un nakitan mu kangku amêsên buy mani ipakit ku pun êt kamu. ¹⁷ Iligtas kata sa mani kaparisu mun Judio buy sa mani alwan Judio nu saantu kata iutus. ¹⁸ Iutus kata kalla amên ibuklat muy mata la amên iudung silayna sa nasawang nga kapangyarian Bapan Namalyari ubat sa nadiglêm ma kapangyarian Satanas. Sa kapamilatan panampalataya la kangku, patawarên sila sa mani kasalanan la buy miawyun sila sa mani tawuy pinilin Bapan Namalyarin kay kana.’ ”

Insabin Pabloy mani pandaygên na

¹⁹ “Kabay Arin Agripa, sinunul kuy sinabi sa sulêplêp pa impakit kangkun ubat sa langit. ²⁰ Ya nuna kun dinyag, nangaral laku sa Damasco buy pamakayari, sa Jerusalem. Ubat sa Jerusalem inlaku kuy buun Judea buy inlaku ku êt ta mani alwan Judio. In-aral ku kalla ya sêpat silan magsisi sa mani kasalanan la buy mag-udung kan Bapan Namalyari buy ipakit la sa kapamilatan mani diyag lay pêtêg ga nagsisi sila. ²¹ Gawan sa pangaral ku, dinakêp pakun mani Judio baydu sa kasawangan Templu buy labay laku dayin patin. ²² Nuwa pansawpan nakun Bapan Namalyari angga sa allun ati. Kabay idi yaku baydi

amêsên amên magpapêtêg tungkul kana sa kaganawan tawu, sa mani tawuy pikatandan o asê. Ayin nakun kaatag sabin, nun a abituy impasulat sa mani propeta buy impasulat kan Moises. ²³ Sinabi la ya Cristuy impangakun Bapan Namalyari, kaylangan nan makadanas kasakitan buy mati buy muna yan mabyay ubat sa kamatyan amên maipangaral sa mani Judio buy sa mani alwan Judio ya balitay paran sawang nga mamasawang kalla ya malyari silaynan miligtas sa mani kasalanan la.”

²⁴ Kaban magsabi pun si Pablo, masnêg sinabin Festo, “Tinulaw kaynay Pablo! Nasiray nay utêk mu gawan sa subray pag-aral!”

²⁵ Nakitbay si Pablo, “Panggalangên na Festo, a ku tinulaw. Pêtêg ga mani pansabin ku buy ustuy isip ku.

²⁶ A ku malimun magsabi kana. Napilmi yakun tanda nay mani bagay ya abiin, gawan alwan kay sa liim ya nalyari.

²⁷ Arin Agripa, maniwala ka nayi sa mani pansabin mani propeta? Tanda kuy maniwala ka.”

²⁸ Nakitbay si Arin Agripa, “Indap mu bay nu bêngat mukun masagyat magin Cristiyanu.”

²⁹ Nakitbay si Pablo, “Ya panyawarên ku kan Bapan Namalyari, mabuyutan man o asê, alwan kay sika nun a sikaw kaganawan na mallêngê kangku amêsên, pakadyag Cristiyanu kaparisu ku. Nuwa a ku labay ya misukul kaw.”

³⁰ Pamakayari, nidêng si Arin Agripa buy si Gobernador buy si Bernice, buy ya kaganawan kaawyun lay nakaiknu baydu. ³¹ Sên inumawas sila, sinabi la sa balang gisa, “Pakan ayin yan dakun sabêt ta dinyag ga tawun abitu amên atulan yan kamatyan o isukul ta.”

³² Sinabin Arin Agripa kan Gobernador Festo, “Nu a na ta dayi indani sa Emperador ya kasu na, malyari ya dayin mibus.”

27

Ya pamakun Pablo sa Roma

¹ Sên napikasunduwan lay maglayag kay papakun sa Italia, intiwala la kan Julio si Pablo buy ya kaatag naka-sukul. Si Julio, gisa yan kapitan mani sundalus Romano ya pambêgên “Batalyun Emperador.” ² Baydu sa Cesarea, dilag gisay barkuy ubat sa balayan Adramicio ya papakun sa mani paglatngan prubinsyan Asia. Baydu kay nagsakay. Nakilaku kanyan si Aristarco ya taga balayan Tesalonica sa prubinsyan Macedonia.

³ Kinawasakan, inlumatêng kay sa balayan Sidon. Mangêd da nakêm Julio kan Pablo. Kabay tinulutan nan magliwa si Pablo sa mani kaluguran baydu amên masawpan ya sa mani kaylangan na. ⁴ Ubat sa Sidon, nanguman kay ya êt naglayag. Nuwa nakasabang kay sa angin. Kabay nagdan kay tana sa kapakan islan Cyprus ya nakasanip sa angin. ⁵ Dinuman kay sa dagat ta idi sa êtêb agid prubinsyan Cilicia buy prubinsyan Pamfilia buy nilatêng kay sa balayan Mira sa prubinsyan Licia. ⁶ Si Julio ya kapitan mani sundalus, nakakit yan barku ya ubat sa balayan Alejandria ya papakun sa Italia. Kabay impasakay nakay sa barkun abiin.

⁷ Sa dakun umnuy allu, pakanaway barkuy sinakayan yan gawan masabangan kay angin buy nagkasakit kay angga sa nilatêng kay marani sa Cinido. Kabay gawan a kay nilaku sa Cinido, naku kay tana sa kapakan Creta ya nakasanip sa angin buy dinuman kay tana marani sa Salmon. ⁸ Nangagid kay, nuwa nagkasakit kay pun êt bayu kay nilatêng sa lugal la pambêgên, “Mangangêd da Paglatngan.” Narani ya ati sa balayan Lasea.

⁹ Nabuyutan yan baydu angga sa natalngan kay panawun kapalimun maglayag, gawan nilabas say Allun

Pag-ayunu.* Kabay pinagpayuwan Pabloy mani kaawyun yan, ¹⁰ “Mani mapatêl kuway, sa êlêw ku, kapalimu nu maglayag kitamu pun buy alwan kay mani karga buy barkuy mabating, dat agyan na biyay tamu.” ¹¹ Nuwa asê pinaniwalan Kapitan Julio ya sinabin Pablo, nun a pinaniwalan nay abituy sinabin magbandin barku buy ya kapitan barku. ¹² Buy gawan nu panawun nalêpêt asê ligtas sa malakas ya angin ya paglatngan baydu, sinabin mani kaawyun yan, “Isundu tamuy paglayag, dat milatêng kitamu sa gisay paglatngan barku sa Fenix sa prubinsyan Creta. Nu milatêng kitamu baydu, manugêl kitamu pun angga sa mayari ya panawun lêpêt, tagawan natin-êp sa angin.”

Ya malakas ya angin buy alun sa dagat

¹³ Sên nikimpay ya maynay angin ubat sa timug, sinabin mani kaawyun yan, “Malyari kitaminan maglayag.” Kabay intag-ay lay pamatgên barku buy nangagid kay sa islan Creta. ¹⁴ Nuwa asê naêpêng, suspun inlumakas ya angin ubat sa Creta. ¹⁵ Pamakalatêng malakas ya angin kanyan, asina midêsêg ga barku yan. Kabay pinaulayan yan tanay barku nu saantu yan ikimpay angin. ¹⁶ Sên idi kaya sa nabêlêng nga isla ya pambêgên Cauda, nakapagsanip kay pêrad. Agyan magkasakit kay, naisakay yan pun na nabêlêng nga bangka ya gêgtan barku amên asê masiray ati. ¹⁷ Sên naisakay yay nabêlêng nga bangka, kinêlkêlan lay barku un maragul la sêel amên asê maaswag. Gawan malimu silan dat misayad da barku sa kabalasan ya marani sa Libya, intabuy lay layag[†] buy

* 27:9 27:9 Nu nilabas say Allun Pag-ayunu kapalimuy nan magsakay sa barku ta dumawak kay panawun. † 27:17 27:17 Ya layag, para yan bandera ya nakaidêng sa barku amên sabay ya kimpayên angin amên mailaku muya nu antuy labay mun pilakwan kana.

pinaulayan latanan ingkimpay angin na barku. ¹⁸ Sadyay lakas pun êt bagyu. Kabay kinawasakan, inumpisan lan mamisamwag mani karga sa dagat. ¹⁹ Sên sumunul la alluy na êt, insamwag layna êt ta mani gamit barku. ²⁰ Sa lalên dakun umnuy allu, a yan nakitan na allu buy bêtêwên buy sadyay lakas pun êt bagyu. Kabay a yan inisip pa miligtas kay pun.

²¹ Dakun umnuy nan allun asê mangan na mani tawu. Kabay nidêng si Pablo buy sinabi na kallay, “Mani kaluguran, nu nallêngê kaw kangku ya a kitamina dayi namita sa Creta, ayin dayin kargay insamwag sa dagat buy ayin dayin nasira. ²² Nuwa amêsên, panyawarên ku kamuyuy pas-êyên yuy nakêm yu gawan ayin mati kantamu nun a kay barku bay ya masira. ²³ Tagawan saybi, nagpakit kangkuy ang-el Bapan Namalyari ya Namalyari ya panulimênên buy pagsuywan ku. ²⁴ Sinabi na kangku, ‘Agana ka malimuy Pablo! Sêpat kan mag-arap sa Emperador Roma. Gawan sa lunus Bapan Namalyari kamu, iligtas na êt ta kaganawan kaawyun mu sa barku.’ ²⁵ Kabay mani mapatêl, pas-êyên yuy nakêm yu! Ta maniwala ku kan Bapan Namalyari ya matupad da impasabi na kangku. ²⁶ Nuwa misadsad kitamu sa gisay isla.”

²⁷ Sên ikamapu buy apat tan yabi, intangay kay pun bagyu sa Dagat Mediteraneo. Buy sên limbanak kan yabi, natandan mani mandaragat ta narani kay ya sa agid dagat. ²⁸ Kabay sinukad lay lalê un dagat buy natandan lay tatlumpu buy pituy metruy lalê. Pamakadêsêg lan pêrad, sinukad layna êt manguman buy natandan lay luwampu buy pituy metru tanay lalên lanêm. ²⁹ Buy gawan sa limu yan midumpul sa mani batu, naminabu silan apat ta pamatgên sa tawlin barku buy nanalangin silan tambêng nga dayin mawatwat. ³⁰ Labay dayin mani mandaragat ta lakwanan lay nay barku. Kabay intabuy la sa dagat

ya nabêlêng nga bangka ta inabu la kanwadis sa mani pamatgên sa mumunan barku. ³¹ Nuwa sinabin Pablo kan Kapitan Julio buy sa mani sundalus, “Nu mitay mani mandaragat sa barku, a kaw miligtas.” ³² Kabay pinutus mani sundalus ya mani sêêl nangabêlêng nga bangka buy pinaulayan lay nan mianul la ati.

³³ Sên bunatbunat tana, pinilit silan Pablon mangan kaganawan. Sinabi na, “Luway nay duminggu yun asê nangan sa pangêtêng yun tunggên na bagyu. ³⁴ Kabay mangan kawna amên pumas-êy kaw. Ayin mati kamuyu agyan gisa.” ³⁵ Pamakayarin nagsabin Pablo, nangwa yan tinapay buy nagpasalamat kan Bapan Namalyari sa arapan kaganawan. Binis-ilbis-il nay tinapay buy nangan ya. ³⁶ Gawan sa sinabin Pablo, pinumas-êy ya nakêm la buy nangan silan kaganawan. ³⁷ Ya bilang yan kaganawan idi sa barku, luwan dalan buy pitumpu buy anêm. ³⁸ Sên nangabsuy silayna, insamwag la sa dagat ta mani triguy gintan la amên lumup-aw wa barku.

Ya pangasiran barku

³⁹ Sên mawatwat tana, dilag silan naipatanês ya laylay lanêm ya kabalasan, nuwa a la tanda nu sabêt ta lugal abitu. Kabay napikasunduwan lay nu malyari, ipatgên la bayduy barku. ⁴⁰ Kabay pinutus lay mani sêêl la nakas-êl sa pamatgên barku buy inlakwanan lay ati sa dagat. Inagwat la êt ta mani sêêl manubela buy intag-ay lay layag sa arap barku amên itangay angin na barku papakun sa agid. ⁴¹ Nuwa nisayad da barku sa nayêpay lanêm. Nidadlêk ka mumunan ati buy ayina mibita. Ya tawlin barkuy naman, nasira gawan sa sipwak malakas ya alun.

⁴² Patin na dayin mani sundalus ya kaganawan naka-sukul amên ayin makakaway papakun sa agid buy mitakas. ⁴³ Nuwa binênbênan silan Kapitan Julio gawan

labay nan miligtas si Pablo. In-utus nay munan mag-ukdu ya katandan mangaway buy munay na sa agid. ⁴⁴Buy in-utus na sa kaatag ga mangwa silan mani tabla o kayuy naubat sa barku amên dilag silan pagpaluntuwan. Parabayduy dinyag yan. Kabay niligtas kay buy nilatêng kay kaganawan sa agid.

28

Sa Malta

¹ Sên niligtas kay yana, natandan yan ya islan abitu, pambêgên Malta. ² Ya mani tawu baydu, mamangêd da pananggap la kanyan kaganawan. Gawan manguran buy nalêpêt, nagpayba sila amên mimudu kay. ³ Nangwa si Pablon gisay bêtêk kayuy pag-atug. Nuwa sên impayba nayna sa apuy ya mani kayu, bêngat tan inumawas ya gisay utan gawan naumut. Tinuktuk nay gamêt Pablo buy nagkêskês kana. ⁴ Sên nakitan mani taga bayduy utan na nakakêskês sa gamêt Pablo, sinabi la sa balang gisa, “Pilmin mamatin tawuy abiin. Ta agyan niligtas ya sa dagat, ya diyus sa pambêgên Katuynungan, a na labay ya bumyay yapun.” ⁵ Nuwa kay ingkampag Pabloy utan sa apuy buy a ya dakun napakun. ⁶ Pan-êtpanan mani tawuy lumbag ga gamêt Pablo o kayay mitugaw ya buy mati. Nuwa pamakayari lan nangêtêng nabuyut, ayin nalyari kan Pablo. Kabay nagbayuy isip la. Sinabi la, “Gisa yan diyus!”

⁷ Ya lagyun mamunu sa lugal la sabay si Publio. Ya luta na, narani sa lugal nu saantu kay niras. Mangêd da pananggap na kanyan buy sa lalên tatluy allu nanugêl kay baydu kalla. ⁸ Nitagun naman sa panawun abitu ya nagsakit ta bapan Publio. Inumut ya buy tinulis. Kabay sinumun si Pablo sa silid na. Impaluntu nay gamêt na sa nagsakit buy nanalangin. Kabay inumiyul la ati. ⁹ Gawan

sa nalyarin abitu, ya kaganawan nagsakit sa islan abitu, naku kanyan buy pinaiyul sila êt. ¹⁰ Binyanan lakay malakêy degalu. Buy sên mita kay yana, binyanan lakay pun êt mani kaylangan yan sa paglayag.

Ubat sa Malta papakun sa Roma

¹¹ Tatluy buwan bayu kay nibita sa Malta. Nagsakay kay sa gisay barkuy namalibas êt baydun panawun nalêpêt. Ya barkun ati, ubat sa balayan Alejandria buy nakaletaratu sa mumunan ati ya kambal la diyus ya pansambên mani taga Alejandria. ¹² Ubat sa Malta, nagsakay kay barku papakun sa balayan Siracusa buy nanugêl kay tatluy allu baydu. ¹³ Ubat ta baydu, insundu yan na pamita yan angga sa nilatêng kay sa balayan Regio. Kinawasakan, kayup-kayup pa angin ubat sa timug buy sa ikalway allu, nilatêng kay sa balayan Puteoli. ¹⁴ Baydu dilag kay nakit ta mapatêl sa Panginuun. Buy pikisabi la kanyan na manugêl kay pun kallan gisay duminggu. Pamakayari, nagtalus kay sa Roma. ¹⁵ Sên nabalitan mani mapatêl kan Jesus sa Roma ya idi kay sa dan papakun baydu, sinalunsun lakay sa Palengkin Apio buy sa Tatluy Balin Pan-upan.* Sên nakitan Pablo ya mani mapatêl, nagpasalamat ya kan Bapan Namalyari buy pinumas-êy ya nakêm na.

Sa Roma

¹⁶ Pamakalatêng yan sa Roma, tinulutan si Pablo un magpapawan tugêlan, nuwa kaawyun nay gisay sundalus ya magbantay kana.

¹⁷ Pamakalibas tatluy allu, impabêg Pabloy mamunun mani Judio sa Roma. Sên nitipun na sila, sinabi na, “Mani mapatêl kuway, agyan ayin nakun dinyag ga kasalanan laban sa mani kaparisu tamun Judio o sa mani naugalyan na ubat sa mani ninunu tamu, dinakêp laku sa Jerusalem buy

* 28:15 28:15 Sa Griego, Tres Tabernas.

inggawang sa mani manungkulan Romano. ¹⁸ Sên inlitis sakun mani Romanoy manungkulan, labay lakina dayin ibus, gawan ayin nakun nadyag ga nadawak amên atulan kamatyan. ¹⁹ Nuwa asê taganan labay mani kaparisu tamun Judio ya ibus saku. Kabay napilitan kun idani sa Emperador ya kasu ku, agyan ayin nakun isangkan sa mani kaparisu tamun Judio. ²⁰ Kabay impabêg kataw amên mapagkasabi. Intanikala laku gawan sa panampalataya ku sa Mamiligtas ya pan-asaan mani Israelita.”

²¹ Pikitbayan la si Pablo, “Ayin kay natanggap ya surat ubat sa prubinsyan Judea tungkul kamu. Ya mani mapatêl tamuy mani Judioy inlumatêng di ya ubat sa Jerusalem, ayin sila êt imbalita o insabi laban kamu. ²² Paraman baydu, labay yan êt malêngê nu sabêt ta masabi mu, gawan tanda yan na agyan dakun saantuy lugal, dilag magsabin nadawak laban kamuyun mani manampalataya kan Jesus.”

²³ Kabay nil-an silan allu nu makanu silan mititipun manguman. Pamakalatêng allun abitu, malakêy naku sa bali ya bibiyan Pablo. Paubat maranun anggan yabi, impapêtêg nay tungkul sa pag-arin Bapan Namalyari buy impaintindi nay tungkul kan Jesus sa kapamilatan mani Kautusan na impasulat kan Moises buy sa mani insulat mani propeta. Dinyag nay abiin amên manampalataya sila kan Jesus. ²⁴ Ya kaatag, naniwala sa sinabin Pablo nuwa ya kaatag, asê. ²⁵ Kabay a sila nikakasundu sa sinabin Pablo. Sên mag-alig-ig silaynan mita, sinabin Pablo kallay, “Pêtêg ga sinabin Ispiritun Bapan Namalyari sa mani ninunu tamu sa kapamilatan Propeta Isaias! ²⁶ Ta paradi ya sinabi na,

‘Lakwên muy mani tawun ati buy sabin mu kallay
 agyan kapallêngê-lêngê laman, a sila makapukat,
 buy kapangêlêw-êlêw laman, a sila makakit.

²⁷ Tagawan nakdêy ya bêkê la.
 Tinêmpanan lay têk la
 buy impêdêng lay mata la.
 Gawan dat makakit ta mata la,
 makalêngêy têk la buy makapukat sila.
 Nu parabaydu, magdani sila kangku buy paiyulun ku sila.
 ”†

²⁸ Sinabi pun êt Pablo, “Labay kun ipatanda kamuyu ya sinabi yana sa mani alwan Judio ya Sabin Bapan Namalyari tungkul sa kaligtasan buy taganan mallêngê sila.
²⁹ [Pamakasabin Pablon abiin, nipammuli ya mani Judion naumut ta pamisusubakan.”]

³⁰ Nanugêl si Pablo sa bali ya pan-upan na un luway tawun buy pantanggapên nay kaganawan mamaku kana.

³¹ In-aral na kallay tungkul sa pag-arin Bapan Namalyari buy tungkul sa Panginuun Jesu Cristu. Ayin yan limun mangaral buy ayin namênbên kana.

† 28:27 28:27 Isaias 6:9-10.

Aytan Mag-Indi
Portions of the Holy Bible in the Ayta Mag-Indi language of the
Republic of the Philippines

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mag-Indi Ayata (Ayta, Mag-Indi)

Contributor: SIL International (in Asia)

All rights reserved.

2021-03-04

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Sep 2021 from source files dated 9 Sep
2021

5d8de8ae-07a5-5b18-b655-c49f7f259880